

Leto XXVII. Številka 84

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni
urednik Anton Miklavčič — Odgovorni
urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 29.10. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Po potrišnjem, 31. oktobra, bo minilo 50 let, ko je bil v Milianu ob 100. obletni-
ci hranilnic lombardskih provinc prvi mednarodni hranilniški kongres, na ka-
terem je sodelovalo 350 delegatov, predstavnikov prek 7000 hranilnic iz 27
držav. Med njimi je bil tudi slovenski predstavnik. Pet resolucij so sprejeli
takrat, 31. oktober pa so proglašili za svetovni dan varčevanja.

Sicer pa hranilniška zamisel sega daleč v preteklost. Ze pred približno 360
leti je Franco Hugues Delestre, član dvornega sveta kralja Henrika IV. opozo-
ril na potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. 1779. leta potem zasle-
dimo ustanovitev splošne preskrbovalne ustanove v Hamburgu. V začetku 19.
stoletja pa so začeli ustanavljati hranilnice tudi v drugih evropskih državah.
Cilj je bil povsod enak: malo obrtniki in drugi so prek hranilnic skušali privar-
čevati najnujnejše za svojo osebno neodvisnost.

Po prvem kongresu v Milianu se je varčevanje po svetu postopoma krepilo.
Danes je sedež mednarodnega inštituta hranilnic v Ženevi. Vanj je vključenih 50

držav in ima 85 članov. Zanimivo pa je, da je bil lani na srečanju v Milianu dan
glavni poudarek varčevanju v afriških deželah. Naloga, ki so si jo zadali, je
torej zgovoren dokaz za mednarodno pomoč pri organizaciji hranilništva v
nerazvitem svetu.

Čudno se sliši, vendar je potreba po varčevanju danes morda še večja kot
nekaj. Razviti svet to v teoriji priznava, žal pa se v praksi včasih prav nasprot-
no obnaša. Cilj varčevanja ni le osvobojen in iz dneva v dan bogatejši človek, ki
je sam sposoben odločati o deležu, ki ga je ustvaril. Cilj je tudi v odpravi različ-
nih nasprotij, ko svetovni mir kalijo vojne, tekma za oboroževanje, inflacija,
špekulacije, lakota, zatiranje.

Majhen, premajhen postaja ta naš planet, da ne bi že čez nekaj trenutkov
izvedel, kaj se je zgodilo na drugi strani. Iz dneva v dan postajamo bolj odvisni
od življenja, ki ga živimo vsi skupaj. Zato ne smemo prezreti, da pomenijo mir,
priateljstvo in pametno gospodarjenje blagostanje in srečo vseh nas in zanam-
cev jutrišnjih dni.

Naročnik:

XV. JUBILEJNI NOVOLETNI SEJEM V KRANJU od 15. do 26. DECEMBER 1974

Danski tisk o Titu

Danski komentator in publicist Mogens Kofolt-Hansen poudarja v dnevniku Berlingske Tidende, da je predsednik Tito eden od najbolj uglednih sodobnih državnikov, zgodovinska osebnost z bogato preteklostjo. V članku z naslovom Borec, partizan in voditelj Tito je Hansen napisal, da je jugoslovanski predsednik vnesel v mednarodno politiko dinamičnost, nove poglede in stališča o potek utrjevanja miru in mednarodnih odnosov. Članek je izšel pred bližnjim obiskom predsednika Tita na Danskem.

30. obletnica I. kongresa

V Semiču so v nedeljo sklenili proslave ob 30. obletnici I. kongresa slovenskih kulturnih delavcev, ki je 4. in 5. januarja potekal v tem kraju pod Gorjanci in se ga je udeležilo 70 kulturnikov. Slovesnosti sta pripravili kulturna skupnost Slovenije in republiška konferenca SZDL. Proslave so se začele že v petek. V nedeljo pa so se praznovanja udeležili tudi član predsedstva SFRJ Edward Kardelj z ženo, predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher, predsednik CK ZKS France Popit, predsednik skupštine SRS dr. Marijan Breclj, predsednik RK SZDL Mitja Ribičič in drugi.

Ob tej priložnosti je predsednik RK SZDL Mitja Ribičič odprt razstavo Kultura v NOB in odkril ploščo na sedanjem domu Partizana, kjer so se pred tremi desetletji kulturniki zbrali na I. kongresu. V krajušem govoru je dejal, da je za Belo krajino letosno leto jubilejno, vendar pa vse proslave ne bi dale zaokrožene podobe neponovljivega velikega boja, če jih ne bi sklenili s prikazom kulturnega, umetniškega in intelektualnega delovanja v NOB.

Prstan za Slavko Jana

V soboto se je v Mariboru sklenilo letosno Boršnikovo srečanje. Najvišje priznanje srečanja, Boršnikov prstan za življenjsko delo, je prejel igralec, režiser, gledališki organizator in pedagog Slavko Jan, ki dela v gledališču že 50 let.

Zirija pa je podelila tudi nagrade igralcem, režiserjem in autorjem najboljših dramskih del, ki so bili v pretekli sezoni predstavljeni na slovenskih održih v domovinah in v zamejstvu.

Osmi kongres ZSMS Srbije

Konec tedna se je končal osmi kongres ZSMS Srbije. Udeležilo se ga je dvesto osemdeset delegatov, ki je zastopalo 1.300.000 članov mladinske organizacije. Na kongresu so zlasti opozorili na veliko brezposelnost med mladimi ljudmi, saj jih več kot 200.000 išče delo. Na začetku delu v tujini pa je 190.000 mladih Srbov. Problem je še toliko večji, ker je med njimi zelo veliko izobraženih mladincev z najmanj dokončano srednjo šolo.

Kapelski kresovi

Zagrebška televizija je v Lokvah v Gorskem Kotaru začela snemati televizijsko filmsko nadaljevanje Kapelski kresovi. Imela bo 13 epizod po 70 minut in bo najdaljša televizijska serija, ki smo jo posneli pri nas. Obravnavala bo osvobodilno borbo v Gorskem Kotaru in hrvatskem Primorju. Snemajo jo po romanu narodnega heroja generalpolkovnika Veljka Kovačevića. Scenarij je napisal Ivica Ivanc, režiser pa je Ivan Hetrich.

Možnosti za večje sodelovanje

Predsednik gospodarske zbornice SR Slovenije Andrej Verbič in generalni direktor ljubljanske banke Metod Rotar sta obiskala bavarško deželno zbornico za trgovino in industrijo. S predstavniki so pogovarjala o možnostih za boljše sodelovanje.

Občinski odbor RK Škofja Loka je minulo soboto v restavraciji Prajerc na Spodnjem trgu priredil sprejem za 110 tamkajšnjih krovodajalcev, ki so doslej dali kri petkrat, desetkrat in petnajstkrat. Predsednik Ludvik Bernik in zdravnik dr. Tone Košir sta jih izročila značke in zahvale, med kasnejšim kulturnim programom pa je navzočim zapel komorni zbor Loka. Povejmo še, da je prav po zaslugu teh ljudi (in seveda njihovih vrstnikov iz Železnika, Poljan, Gorenje vasi in Žirov) škofjeloška občina postala slovenski krovodalski rekorder, saj se je lan pozivu Rdečega križa odzvalo kar 9 odstotkov vsega prebivalstva. (I. G.) — Foto: F. Perdan

Železničarji pred kongresom

Zaposleni pri ZZTP Jesenice so na javnih razpravah govorili o statutarnih dokumentih pred kongresom sindikatov. Osnutkom sklepov za kongres in kongresnemu gradivu so dali vso podporo, četudi so imeli v razpravi nekaj pripombe.

Javne razprave o dokumentih se je udeležilo 148 delavcev, ki so v razpravi predvsem poudarili, da bi morali na kongresu govoriti tudi o problemu železnic in o problemih zaposlenih na železnicah. Prav v tej pa nogni prometa in transporta je še veliko problemov, med katerimi so na Jesenicah najbolj pereči predvsem velika fluktuacija, pomanjkanje ustreznih kadrov in delavcev za najtežja delovna mesta, prenizki osebni dohodki, modernizacija, ukinitve nočnega dela žensk. Na postaji na Jesenicah še vedno od 72 zaposlenih

žensk dela kar 50 žensk v nočnih izmenah. Železničarje tarejo tudi stanovanjski problemi, saj dolga leta zanje ni bilo niti enega stanovanja, še v zadnjem letu so jih dobili 12. Predvsem pa bi morali nujno zgraditi samski dom, saj je kar 60 odstotkov železničarjev iz drugih republik in zdaj prebivajo v skrajno neprimernih stanovanjskih razmerah.

Ko so pregledovali in razpravljali o gradivu za kongres, so predvsem podprli pripravljeno sindikata za pospešeno gradnjo stanovanj, osnutke sklepov za zaščito okolja in o ljudski obrambi in zaščiti. Železničarji po kongresu pričakujejo do sledno uresničevanje sklepov, od kongresa pa tudi plodno razpravo o položaju delavcev v prometu in transportu. D. S.

Žalne svečanosti ob dnevu mrtvih

KRANJ

Osrednja svečanost ob dnevu mrtvih bo 31. oktobra ob 16.30 na Trgu revolucije v Kranju. V drugih krajih bodo komemoracije po naslednjem razporedu:

30. oktobra

ob 16. uri bo žalna svečanost pred spomenikom padlih v Preddvoru in na kranjskem pokopališču.

31. oktobra

ob 11. uri bo komemoracija pred spomenikom NOB v Trbojah, ob 16. uri na Orehku pred spomenikom NOB, ob 16.30 v Stražišču pred gasilskim domom in na Rupi pri Šorljevem mlinu, ob 17. uri na Primskem pred zadružnim domom, na Visokem pred spomenikom NOB in v Goričah pred spomenikom NOB, ob 18. uri pa pred spomenikom NOB na Jezerskem.

1. novembra

ob 8. uri bo svečanost ob dnevu mrtvih v Britofu pred domom Andreja Kmeta, ob 8.30 na pokopališču v Predosljah in na pokopališču v Kokri, ob 9.15 na pokopališču na Kokrici, ob 10. uri pred spomenikom v Naklem in v Trbojah pred spomenikom NOB in ob 11. uri v Cerkljah ob spomeniku NOB ter v Šenčurju na pokopališču.

JESENICE

31. oktobra

ob 16. uri bo žalna svečanost na grobišču padlih na Plavžu.

1. novembra

ob 9. uri bo svečanost v Mojstrani pred spomenikom NOB, ob 10. uri na grobišču padlih na Koroški Beli, ob 10.45 na pokopališču na Blejski Dobravi in ob 11.30 pred spomenikom padlih na Blejski Dobravi.

RADOVLJICA

30. oktobra

ob 16. uri bo žalna svečanost na grobišču padlih na Dobravi.

31. oktobra

ob 16. uri bo komemoracija pri spomeniku padlih na Ovsišah.

1. novembra

ob 8.30 bo svečanost ob dnevu mrtvih na pokopališču borcev v Gorjah, ob 9.15 na pokopališču borcev na Bledu, ob 10. uri v Dragi, ob 10.30 pred spomenikom padlih v Begunjah in ob 11.20 na grobišču padlih v Radovljici.

ŠKOFJA LOKA

Osrednja svečanost bo 1. novembra ob 9. uri pred domom ZZB NOV v Škofji Loki.

31. oktobra

ob 12. uri bo žalna svečanost pred spomenikom padlih v Železnikih, ob 15. uri v Hotavljah pred spomenikom NOB in ob 15.30 pred spomenikom NOB v Gorenji vasi.

1. novembra

ob 9. uri bo žalna svečanost na Trebiji pred spomenikom NOB in ob 10. uri pred spominskim obeležjem na Preski v Stari Oselici.

TRŽIČ

V tržički občini bodo svečanosti pripravile vse krajevne organizacije Zveze združenj borcev. Solska mladina pa bo okrasila spomenike, spominska obeležja in grobove padlih partizanov.

Jesenice

in bi deloval zaradi hitrejšega razvoja turizma, ki naj bi imel svoj sedež v Kranjski gori. Za danes, torek, 29. oktobra, je sklicana 5. seja občinske konference ZKS Jesenice, na kateri naj bi razpravljali o organiziranosti Zveze komunistov v občini, razpravljali in sprejeli naj bi statutarni sklep občinskega komiteja in govorili o nekaterih kadrovskih vprašanjih.

Minuli teden so se na Jesenicah zbrali vsi delegati jeseniške občine, ki bodo sodelovali na republiškem kongresu Zveze sindikatov. Govorili so o temah, o katerih naj bi razpravljali na kongresu ali predložili pismeno gradivo. Domenili so se, naj bi na kongresu ali razpravljali med drugim tudi o kvalitetnem razvoju samoupravljanja v Železarni in njegovih problemih. V začetku novembra se bodo delegati z Jesenicami sestali še z drugimi delegati gorenjske regije in si razdelili delo in naloge tako, da bi se na kongres Zveze sindikatov v Celju zares temeljito pripravili.

D. S.

Kranj

nopolitičnih organizacij in novinarji bodo preučili problematiko informiranja delegatov v kranjski občini. — Prav tako opoldne pa se bodo sestali na tretji seji delegati zbrana enote za graditev stanovanj Samoupravne stanovanjske skupnosti. Razpravljali bodo o sredstvih, združenih v banki, in o posojilu za dograditev individualnih hiš. Razen tega bodo bodo sklepali še o pogojih za odobritev posojil, o pomoči Kozjanskemu in o sklenjenih pogodbah za urejanje zemljišč.

Za 16. uro popoldne v ponedeljek je sekretar komiteja občinske konference Kranj Henrik Peternej sklical sedmo sejo komiteja. Obravnavali bodo osnutek statutarnega sklepa o organiziranju in delovanju zveze komunistov in razpravljali o programu izobraževanja in usposabljanja članov ZK v sezoni 1974/75.

A. Z.

V petek se je v Radovljici sestal na 13. seji izvršni svet skupštine občine. Med drugim je obravnaval gradivo o zasnovi urbanizacije SR Slovenije in zazidalna načrta za obratno industrijsko cono Bled ter za stanovanjsko cono Jarše—Bled. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o predlogu družbenega dogovora o oblikovanju in izvajajušči stipendijski politiki v Sloveniji ter razprava o oceni koordinacijske komisije za samoupravna dogovarjanja o izvajajušči resolucije o skupni in splošni porabi.

Sekretar komiteja občinske konference ZK Radovljica Jože Bohinc je za četrtek, 31. oktobra, dopoldne sklical šesto sejo občinske konference zveze komunistov. Razpravljali bodo tudi o izvajajušči sklepu slovenskega in zveznega kongresa zveze komunistov ter o nalogah in programu občinske konference ZK. Sprejeli bodo še statutarni sklep občinske konference in program o organiziranosti ter izvolili komisijo za organiziranost in razvoj ZK ter komisijo za statutarna vprašanja.

A. Z.

Škofja Loka

Včeraj popoldne je bil v Škofji Loki posvet predsednikov in tajnikov krajevih skupnosti in krajevih organizacij SZDL s področja Škofje Loke. Navzoči so na njem obravnavali stanje političnih priprav v zvezi s sprejetjem statutov krajevih skupnosti, volitvami samoupravnih organov krajevih skupnosti ter izvedbo evidentiranja za volitve delegacij za samoupravne interesne skupnosti in krajevne organizacije SZDL.

Danes popoldne se z razpravo v Žireh v škofjeloški občini končujejo posveti o nalogah in rokih glede volitve v samoupravne interesne skupnosti. Nastoji se bili vabljenci vsi predsedniki osnovnih organizacij sindikata ter predsedniki volilnih komisij v organizacijah združenega dela. Posvete je pripravila občinska konferenca SZDL Škofja Loka.

Danes popoldne ob 13. uri bo v Škofji Loki sestanek občinske volilne komisije pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. Člani komisije bodo na njem spregovorili o pripravah na volitve v samoupravnih interesnih skupnostih ter krajevih skupnostih, obenem pa bodo ustanovili politični aktiv, ki bi sodeloval na kandidacijskih konferencah.

jg

Tržič

sedstva so razpravljali o zdravstvenem varstvu borcev, o programu praznovanja prihodnje leta.

Na zadnji seji predsedstva in sekretariata občinske konference ZSMS Tržič so sklenili, da bo zasedanje občinske konference ZSMS v torku, 5. novembra. Na konferenci bodo razpravljali o delu občinske mladinske organizacije v zadnjih dveh letih, potrdili akcijski program za prihodnje leta, izvolili novo vodstvo konference. Za predsednika je predlagan Ludvik Perko, za sekretarja pa Jakob Kepic. Predsedstvo in sekretariat sta na zadnji seji razpravljala tudi o možnih kandidatih za druge člane predsedstva, sekretariata in predsednike komisij, ki v sedanjem mandatnem obdobju niso bile preveč delovne. Člani predsedstva v plenumu so tudi potrdili predlog, da bi prostore mladinskega kluba odstopili Šahovskemu društvu Tržič, ki je za zdaj brez svojih prostorov, zanimanje za šah pa se je v Tržiču povečalo. Sahisti so pripravljeni sami skrbeti za red in čistočo, medtem ko bi dvorano opremili in primerno uredili skupaj z mladinsko konferenco.

-jk

Posvet v Gozd-Martuljku

Občinska konferenca ZSMS Kranj pripravlja posvet predsedstva občinske konference, vodstva specializiranih organizacij in vodstva nekaterih osnovnih organizacij. Posvet bo v torku in v sredo, 29. in 30. oktobra, v prostorih hotela Špik v Gozd-Martuljku.

Predsednik občinske konference Cyril Sitar predlaga za dnevni red

Konference SZDL do konca leta

Občinska konferenca socialistične zveze v Radovljici je na seji minula sredo razpravljala o konstituiranju socialistične zveze po novem statutu SZDL Slovenije. Sklenili so, da se morajo v javno razpravo o tem dokumentu vključiti vsi organizirani dejavniki v organizaciji socialistične zveze. Člani so tudi potrdili predlog izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze, da bo v občini v prihodnje 21 konferencu krajevih organizacij socialistične zveze. To je toliko kot je v občini zdaj krajevih skupnosti. Priprave na konstituiranje krajevih konferenc so se začele. Sestavljali jih bodo delegati družbenopolitičnih organizacij

Gorenjska bo nastopila enotno

Osmi kongres zveze slovenskih sindikatov je pred vrti. Priprave na tem so stekle v vseh občinah, konferencah, ki so organizirane po panogah in osnovnih organizacijah sindikata. Delovni ljudje zavzemajo stališča in pripombe do predlaganih dokumentov: statutarnega dogovora o organiziranosti slovenskih sindikatov, program dela in predlogih sklepov.

Kdaj so se priprave na Gorenjskem začele in kako potekajo?

O tem smo se pogovarjali s predsednikom medobčinskega sveta sindikatov za Gorenjsko in predsednikom občinskega sindikalnega sveta v Kranju Viktorjem Erženom.

V vsakem aktivu mladinska partizanska četa

Konferenca mladih v krajevih skupnostih je v okviru programa priprav na splošni ljudski odpor začela akcijo ustanavljanja mladinskih partizanskih čet v aktivih na terenu. Četa mora imeti najmanj deset članov, vodita pa jo komandir in politkomisar. Čete bodo delovale v okviru mladinske partizanske brigade dr. Franceta Prešerna.

Prvo partizansko četo v aktivu so letos spomladi ustanovili v Stražišču in jo poimenovali po bratih Šiška. V tem času je sodelovala v vseh akcijah in pohodih Prešernove brigade, v prireditvah ob stražiškem krajevem prazniku in drugih podobnih dogodkih. Veliko je naredila tudi pri obujanju in ohranjanju tradicij NOB med mladino, saj zelo dobro sodeluje s krajevno organizacijo ZZB NOV.

»Priprave za kongres slovenskih sindikatov so se začele že lani po 4. konferenci republike sindikalne konference, ki je začrtaла nove naloge na podlagi ustavnih določil. Leto so dala sindikatom pomembnejšo vlogo pri oblikovanju novih družbenih odnosov. Sledila je reorganizacija sindikalne organizacije. Njeno bistvo je, da so se delavci organizirali po panogah. Novo organiziranost smo v vseh občinah uspešno izvedli in tudi pri prizadevanjih za boljši položaj delovnega človeka postaja sindikat vse pomembnejši.«

»Kdaj je stekla razprava o kongresnih dokumentih?«

»Predloge kongresnih dokumentov smo začeli študirati pred nekaj meseci. Najprej so o njih razpravljala predsedstva občinskih sindikalnih svetov, nato njihovi organi. Zatem so o statutarinem dogovoru in predlogih sklepov spregovorili na rednih sejah konferenc po panogah. Na teh sejah so izvolili tudi delegate za kongres. Gorenjsko bo zastopalo 31 delegatov, in sicer z Jesenic, iz Škofje Loke in Radovljice po pet, iz Tržiča trije in iz Kranja 13 delegatov.

Pretekli mesec so o dokumentih za kongres spregovorili na zborih oziroma na konferencah osnovnih organizacij sindikata.«

»Kaj je pokazala razprava?«

»Povsod so razpravljavci dogovor o organiziranosti sindikatov in tudi sklepe načelno podprtli. Poudarili so, da so dobro zasnovani in dajejo možnost sindikatom, da se vključujejo v samoupravno skupnost. Hkrati pa so menili, da so ponekod premalo konkretni in premalo povedo, kdo mora določene akcije izvesti oziroma ne pove, kdo in do kdaj naj bi izvajal predlagane sklepe.«

»Kaj pa pripombe?«

»Več jih je bilo na predloge sklepov oziroma na tista določila, ki govore o programu dela. Konferenca prosvetnih delavcev je zahtevala, da se v program dela vključi akcija za brezplačna učila za vse slovenske otroke. Menili so, da s tem, ko brezplačna učila dobijo le nekateri otroci, le še povečujemo razlike med njimi oziroma, da se povečujemo razlike med možnostmi za šolanje otrok v razvitih in nerazvitih občinah. Zato predlagajo naj bi akcijo pripravili solidarno v vsej Sloveniji, budnik zanj pa naj bi bil sindikat.«

Sindikat delavcev trgovine predlaga, naj bi akcija za uvedbo prostih sobot tekla v vsej republiki hkrati in naj bi delavci v trgovini sprejeli enoten družbeni dogovor o uvedbi novega delovnega časa ob koncu tedna. Menijo, da bodo laže uspeli, če bodo nastopili enotno.

Člani sindikata zahtevajo tudi boljše in hitrejše reševanje stanovanjskih vprašanj. Pri tem so spregovorili tudi o ekonomskih stanarihnih, ceni stanovanj, vplivu organizacije gradbeništva na ceno, urbanističnih načrtih in drugih vprašanjih, ki vplivajo na hitrost in stroške gradnje.«

»O čem bodo spregovorili gorenjski delegati na kongresu?«

»Predvsem o vprašanjih, ki sem jih pravkar omenil. Prav sedaj delegati v posameznih občinah pripravljajo razprave za kongres. Na posvetu, ki se ga bodo udeležili vsi gorenjski delegati, bomo teme uskladili tako, da bodo posamezni razpravljavci zastopali vse in ne le svoje občine oziroma, da bodo govorili v imenu gorenjskih sindikatov.«

L. Bogataj

dogovorimo se

SEJA RADOVLJIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V sredo popoldne se bodo v Radovljici na peti skupni seji sestali vsi trije zbori radovljiske občinske skupščine. Tokrat bo na dnevnem redu kar štirinajst točk. Po izvolitvi komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov ter odobritvi zapisnika četrte skupne seje bodo najprej obravnavali poročilo o delu radovljiske delavske univerze. Sledilo bo obravnavanje poročila upravnega odbora skladu z izgradnjo osnovnih šol v občini in sklepanje o poročilu in predlogu iniciativnega odbora za pripravo referendumu v občini. Nato bo prišla na vrsto ocena koordinacijske komisije za samoupravna dogovarjanja o izvajanju resolucije o skupni in splošni porabi, sledilo pa bo sklepanje o predlogu odloka o družbeni skrbi za udeležence NOV in njihove družinske člane, borce za severno mejo v letih 1918–1919 ter slovenske dobrovoljce iz vojn 1912–1918. V osmih točkah bodo delegati sklepali o predlogu odloka o potrditvi zazidalnega načrta za počitniške hišice na Gorenju — Pokljuka, v devetih pa bodo obravnavali družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v SR Sloveniji za obdobje 1974–1980. Takoj zatem bo na vrsti sprejem še dveh družbenih dogovorov, in sicer družbenega dogovora o usmerjeni stanovanjski gradnji po srednjoročnem programu občine in družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v Sloveniji. Sledila bo informacija o izdelavi petletnega razvojnega načrta občine Radovljica za obdobje 1976–1980. Nazadnje pa bodo na vrsti volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja.

POROČILO INICIATIVNEGA ODBORA ZA PRIPRAVO REFERENDUMA

Nedvomno pomembna naloga čaka delegate na sredini seji radovljiske občinske skupščine pri peti točki. Poslušali bodo poročilo iniciativnega odbora za pripravo referendumu v občini.

Sedanji samoprispevki za gradnjo šol v radovljiski občini se bo konec januarja prihodnje leto iztekel. Šole, kot je bilo predvideno v programu in določeno z odkom občinske skupščine, pa še niso dograjene. Pri radovljiski, leški, blejski in soli v Bohinjski Bistrici manjkajo še telovadnice. Zgraditi pa je treba še šolo v Begunjah. Ko so v občini ugotovili, da zaradi podražitev gradnje ne bodo mogli v predvidenem roku uresničiti celotnega programa, so imenovali iniciativni odbor, ki naj bi preučil možnosti, da bi pozitivno sedanjega samoprispevka razpisali nov referendum in s samoprispevkom zgradili vse šole ter začeli uresničevati program izgradnje vzgojnovarstvenih ustanov.

Razprave o tem so bile temeljite. Zdaj pa iniciativni odbor predlaže, da šol ne bi zgradili s samoprispevkom, marveč na podlagi družbenega dogovora, da bi se sedanjim prispevkom iz bruto osebnega dohodka zaposlenih iz enega povečal na dva odstotka. Če bi dosegli takšen sporazum oziroma družbeni dogovor, ki naj bi veljal tri leta, bi šole lahko zgradili že prihodnje leto. Če pa bi se sporazumeli, da bi družbeni dogovor veljal pet let, bi poleg šol lahko uresničili še program izgradnje vzgojnovarstvenih ustanov.

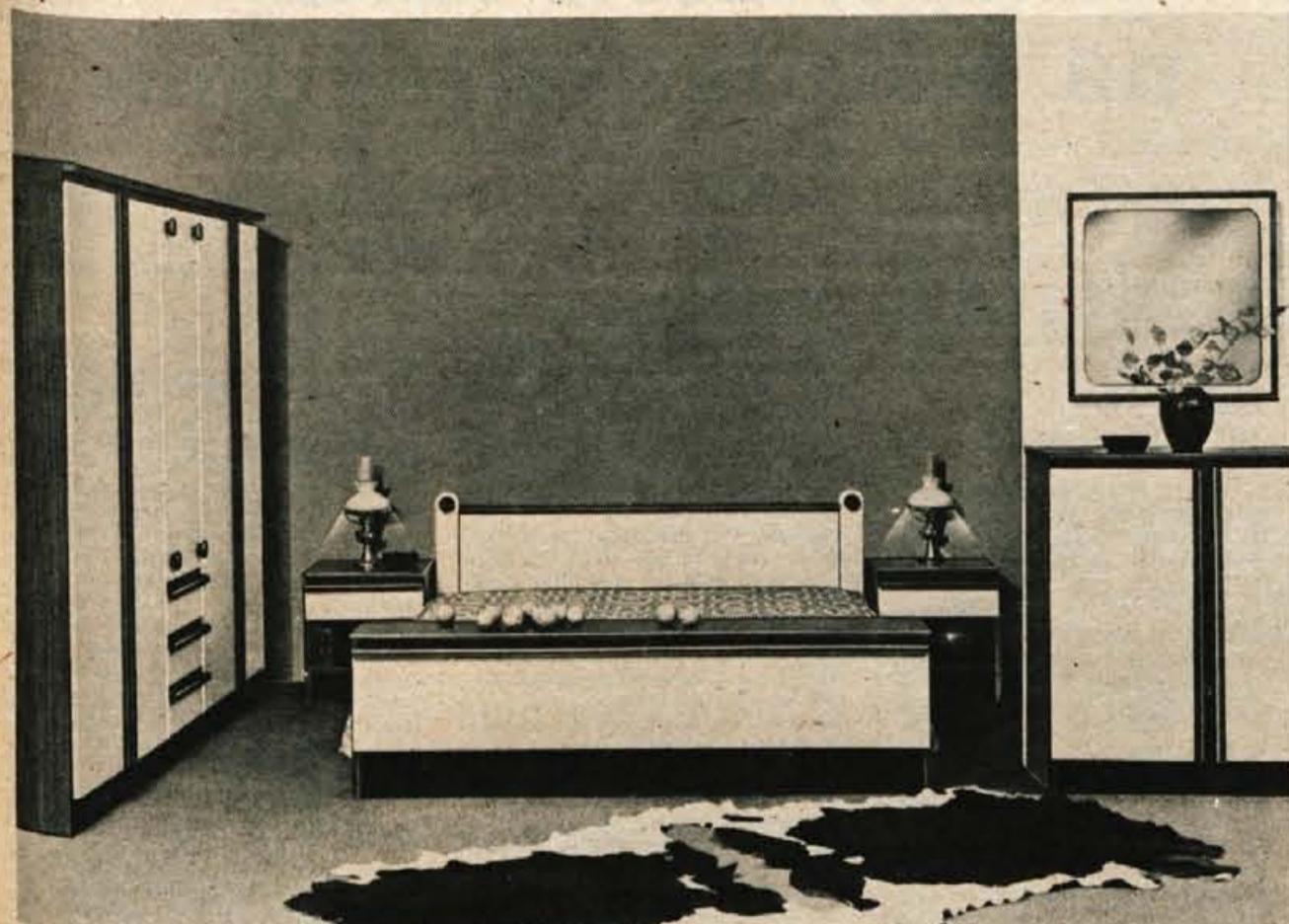
Nadalje iniciativni odbor predlaže, da bi z referendumom oziroma s samoprispevkom občanov, ki naj bi trajal pet let, razrešili nekatere probleme v krajevih skupnostih v občini.

Pri teh predlogih pa velja opozoriti na stališče občinske konference socialistične zveze, ki je na zadnji seji minulo sredo o tem že razpravljala. Člani konference so sklenili oziroma se zavzeli, naj bi za uresničitev programa gradnje šol in vzgojnovarstvenih ustanov sklenili v občini družbeni dogovor o petletnem 2-odstotnem prispevku od bruto osebnih dohodkov. Glede tretjega predloga so na konferenci menili, da ne bi razpisali referendum, ker naj bi bilo v prihodnje reševanje komunalnih vprašanj v občini oziroma v krajevih skupnostih domena samoupravne komunalne skupnosti. Razen tega pa bi posamezne krajevne skupnosti za reševanje drugih vprašanj lahko organizirale še druge oblike zbiranja sredstev.

Kakorkoli že, delegati na sredini seji radovljiske občinske skupščine se bodo morali odločiti med predlogom iniciativnega odbora in mnenjem članov občinske konference socialistične zveze.

A. Žalar

En ogled je vreden več kot 1000 besed ...

Spalnica Petra

PRIVOŠČITE SI VELIKO UDOBJE NA MAJHNEM PROSTORU!

Zadošča vam že 14 kvadratnih metrov, da si omislite eno izmed inačic spalnice Petra: kombinacija furnirja tanganjika in belo obarvanih površin (na sliki), vso v furnirju tanganjika ali pa v hrastovem furnirju. V petdelno omaro lahko shraní oblačila tudi veččlanska družina. Prostor za posteljnino ob vznožju postelje. Kredit do 15.000 dinarjev. Ob nakupu z devizami 3 % popust. Petro si lahko ogledate v naši prodajalni. Za dodatne informacije pišite na naslov: Lesnina, SJEP, 61000 Ljubljana, Parmova 53.

lesnina
Kranj
Primskovo in
Titov trg 5

Na sobotnem srečanju mentorjev šolskih hranilnic na Bledu je kranjska podružnica Ljubljanske banke podelila nagrade najboljšim šolskim hranilnicam in likovnim delom pod naslovom varčevanje. Solske hranilnice so namreč hoteli spodbuditi k še boljšemu poslovanju tudi z razpisom tekmovanja. Merila za tekmovanje so bila višina denarja, izvirnost prostora in odstotek varčevalcev. Med gorenjskimi šolskimi hranilnicami je prvo mesto osvojila šolska hranilnica, ki posluje v osnovni šoli v Kranjski gori. Mentorci Veri Dolmin je nagrado v soboto izročil direktor kranjske podružnice Ljubljanske banke Rudi Hlebec. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Dobro uresničevanje nalog

V sredo se je sestal v Tržiču komite občinske konference ZKS in očnil uresničevanje akcijskega programa konference in komiteja ter njunih organov. Člani komiteja so soglašali z ugotovitvijo, da tržički komunisti uresničujejo sprejeti naloge v skladu s programom in da so naredili na nekaterih področjih celo več od zapisanega. Do konca leta se bo občinska konferenca sestala še trikrat. Člani konference se bodo prvič zbrali v sredo, 30. oktobra, in razpravljali o statutarinem sklepu o organiziranosti občinske organizacije. Komite je predlog statutarnega sklepa v sredo potrdil. Ob tem je menil, da je zelo dobro opisana odgovornost posameznika in organizacije ter podprt predlog, naj bi oslej delovali pri občinski konferenci le tri komisije, vse ostale pa bi bile odgovorne komiteje. Še naprej kaže obdržati ločeni komisiji za idejna vprašanja in za izobraževanje, saj se

je pokazalo, da imata obe dovolj dela. Drugače je pri komisijah za organizacijo in razvoj ter kadrovski komisiji, ki že doslej uresničujeva veliko skupnih nalog. Temeljito bo razmisliti, katere stalne aktive ZK bi kazalo preoblikovati v osnovne organizacije, čeprav določilo pravi, da so za oblikovanje osnovne organizacije dovolj trije komunisti. Dejavnost in organiziranost ZK v občini nameravajo tržički komunisti temeljito oceniti na novembrskem zasedanju konference.

Do konca leta se bo konferenca še enkrat sestala. Razpravljala bo o obveščanju v organizaciji ZK in občini nasiplo. Posamezniki in komisije konferenčno gradivo že pripravljajo.

J. Košnjek

Čez tri leta odprtje rudnika urana

Rudnik urana v Žirovskem vrhu naj bi začel obratovati čez 34 mesecev — Tone Polajnar: »Imamo občutek, da republiški interes ni v celoti prisoten!« — »Vsaka diskusija, ali je rudnik potreben ali ne, je odveč,« je dejal član IS Miran Goslar — Gradnja nove ceste je nujna

Predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinic in predsednik Gospodarske zbornice SR Slovenije Andrej Verbič se sredinega pogovora o rudniku urana v Žirovskem vrhu, ki je bil v Gorenji vasi, žal nista mogla udeležiti, pač pa sta na razpravo s predstavniki Geološkega zavoda iz Ljubljane, skupščine občine Škofja Loka in kraja poslala svoje sodelavce: podpredsednika izvršnega sveta SR Slovenije dr. Avguština Lah, člana IS Mirana Goslarja in podpredsednika Gospodarske zbornice Rudija Babiča.

Uvodoma so predstavniki ljubljanskega Geološkega zavoda predstavili svoj 1200-članski kolektiv in njegovo delo. Potem so spregovorili o Žirovskem vrhu, področju, kjer so doslej napravili že okrog 16 kilometrov vrtin v notranjost hriba.

Delo ni enostavno, so dejali. Urano rude ni moč zaznati s prostim očesom, odstotek urana se ugotavlja šele na podlagi radioaktivnosti. Ko so spregovorili o velikosti rudnika, smo izvedeli, da Žirovski vrh brez

dovoma spada med večje, po kvaliteti pa med srednje rudnike urana na svetu. Trenutno je v Žirovskem vrhu še veliko neraziskanih področij, poleg tega pa je ugotovljeno, da pod svojo površino skrivajo uran tudi nekateri predeli v okolici Škofje Loke ter nekatera štajerska področja.

Investicijski program rudnika, ki je bil izdelan že pred časom, kaže, da je rudnik v Žirovskem vrhu smotorno odpreti. Skupna investicija bi po tem programu znašala 380 milijonov din: 237 milijonov za osnovna sredstva, 32 milijonov za obratna sredstva, 96 milijonov za družbeni standardi itd.

In število zaposlenih? Rudnik naj bi zaposloval 464 ljudi, predelava 58, za vodična delovna mesta pa bo potrebnih 53 strokovnjakov; skupno torej 575 delavcev.

V Gorenji vasi in dolini je trenutno v načrtu gradnja 250 družinskih stanovanj s površino od 50 do 65 kvadratnih metrov na družino ter samski dom za 150 delavcev. Seveda

se pri tem predvideva, da bo med zaposlenimi tudi večje število domaćinov. Trenutno je na delu v rudniku okrog 50 prebivalcev kraja in okolice.

Med kreditnimi sredstvi je 75 odstotkov domačih in 25 odstotkov tujih. Domači krediti bodo znašali 285 milijonov, tuji pa 95 milijonov din.

Ker je Žirovski vrh prvi rudnik urana v Jugoslaviji, nastajajo še toliko večje težave. Pravih izkušenj ni! V prvi fazi izdelave načrta bo zajeto predvsem varstvo okolja in bazični inženiring. Šele po pregledu tega in na podlagi dovoljenj ustreznih republiških institucij bo mogoče začeti z drugo fazo dela. Če bi vse potekalo po načrtih, bi bila prva faza dela končana čez šest mesecev.

V drugi fazi je na vrsti detajlno projektiranje in izdelava projekta. Za to pa je potrebno najmanj osemindvajset mesecev. Rudnik naj bi torej začel z rednim obratovanjem konec leta 1978!

»Vse prevečkrat imamo občutek, da tu republiški interes ni v celoti prisoten,« je v nadaljevanju dejal predsednik Škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar. »Zdi se nam, kot da je nahajališče urana zgolj naključno na našem področju. Posebno nas preseneča, da še ni izdelan konkreten program. Raziskave še vedno potekajo. Seveda smo zainteresirani za energijo, a mislim, da nič bolj kot katerakoli druga slovenska občina. Naše zahteve so znane in jasne: vsak investor mora zagotoviti konkretno investicijo. Denar je reslužen že zagotovljen, a to še ne pomeni mnogo. Poleg tega, menim, je treba okolje zaščititi do skrajne meje. Poljanska dolina je

Na pogotoru o rudniku urana Žirovski vrh v Gorenji vasi so sodelovali predstavniki republiškega izvršnega sveta, Gospodarske zbornice SRS, skupščine občine Škofja Loka, gorenjevaške krajne skupnosti ter strokovnjaki Geološkega zavoda iz Ljubljane. — Foto: J. Govekar

Nova cesta! Da ali ne? Odgovor na to vprašanje je posredovan direktor republiške skupnosti za ceste inž. Lojze Blenkuš. Cesto je nujno rekonstruirati, je dejal! Treba bo izbrati popolnoma novo traso. Idejni projekt je naročen in bi moral biti izdelan že septembra, a je v zamudi. Pričakujemo ga decembra! Rekonstrukcija odseka Škofja Loka—Gorenja vas bi veljala 140 milijonov din. To pa je 125 odstotkov sredstev, kolikor jih je prihodnje leto namejenih za ceste v vsem slovenskem prostoru. Kje dobiti denar? To je zdaj glavno vprašanje.

Se podatek, da Jepre do Gorenje vasi se bo za potrebe rudnika dnevno prevažalo 130 do 150 ton raznoraznega materiala.

Razveseljivo je, da se stvari obravnavajo živiljenjsko, je dejal podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Avguština Lah. Menil je, da niti od enega investitorja ali občine ni mogoče pričakovati, da bo naredil vse. Potrebno pa je na to gledati razvojno. Ustanoviti je treba skupno delovno skupino, postaviti naloge, postavljajo na tem velika vprašanja, saj gre za ogromno investicijo. Res pa je tudi, da Slovenija pri vprašanju energetike močno zaostaja in je zato te probleme potrebitno čim hitreje reševati, je dejal dr. Avguština Lah.

J. Govekar

Razpisna komisija Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled

razpisuje prosto delovno mesto
direktorja OZD

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo strokovno izobrazbo in vsaj 5 let delovnih izkušenj v turistični dejavnosti ali
- da ima srednjo strokovno izobrazbo in vsaj 10 let delovnih izkušenj v turistični dejavnosti
- da ima ustrezne moralno-politične lastnosti
- da obvlada en tuj jezik (nemški ali angleški)

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opis dosedanjih delovnih izkušenj je treba poslati razpisni komisiji pri Zavodu za pospeševanje in razvoj turizma Bled. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Šolski center za blagovni promet Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

učitelja

(P ali Pu) za pouk predmeta samoupravljanje s temelji marksizma.

Na razpis, ki velja do zasedbe delovnega mesta za nedoločen čas, se lahko prijavijo moralno in politično neoporečni kandidati: diplomirani politolog, sociolog ali ekonomist.

Prošnji z dokazili o šolski izobrazbi oddajte komisiji za razpis delovnih mest pri Šolskem centru za blagovni promet Kranj, Župančeva ulica 22 do 15. novembra 1974.

Stanovanja ni.

Štipendisti čakajo na podpis sporazuma

V sredo, 23. oktobra, je bil v Ljubljani svečano podpisani družbeni dogovor o oblikovanju in izvajjanju štipendijske politike v SR Sloveniji, ki so ga razen ostalih podpisnikov podpisali tudi predstavniki skoraj večine, to je 55 slovenskih občin. Tako je bil sicer s petmesečno zamudo podpis dogovor kot rezultat triletnih prizadevanj za čim bolj usklajeno družbeno dogovorjeno politiko štipendirjanja v republike.

Ceprav je sporazum torej podpisani, pa stanje v občinah še malo ni ročnato za štipendiste, saj se leto nagiba že v koncu, šolsko leto pa se je začelo že 1. septembra. V nobeni gorenjski občini še namreč ni podpisani samoupravni sporazumi o štipendirjanju učencev in študentov, ki naj bi ga podpisale temeljne organizacije združenega dela v posameznih občinah, le v nekaterih, kot na primer v kranjski, so iniciativni odbori za podpis sporazuma določili roke, do katerih naj organizacije združenega dela pošljajo sklep o pristopu k sporazumu; v Kranju je rok 10. novembra letos.

Zaradi takšnega položaja, ko je stari sistem štipendirjanja podprt, novi pa še ni zgrajen, čaka na Gorenjskem kar precej dijakov in študentov na družbeno pomoč. Odveč je poudarjati, v kakšne zadrege vodi ta zamuda predvsem starše čakajočih štipendistov, če vemo, da dijaški domovi zahtevajo vzdrževalnino že septembra vnaprej, na marsikateri šoli pa učila in druge potrebsčine zahtevajo kar precejšen kup denarja. Iniciativni odbori v gorenjskih občinah se brez dvoma zavedajo težkega položaja dijakov in študentov, ki so odvisni pri šolanju od družbenega pomoči, in iščejo primerne rešitve. V Kranju je na primer Komunalni zavod za zaposlovanje odobril enomesecno posojilo iz solidarnostnega skladu, na Jesenici pa štipendisti dobili dvomesecno posojilo, drugod pa še čakajo. Na kaj čakajo?

Za tovarno Iskra v Železnikih pa naj bi spomladis Škofjeloško podjetje Tehnik začelo graditi 50-stanovanjsko stolpico, če pa bo naročnikov več, pa dva 29-stanovanjska stolpica. Ta stanovanja bodo po predvidenih vsejiva že sredi leta 1976. V vsakem od stolpičev bodo po štiri trisobno stanovanja, eno večje dvošobno, deset dvosobnih, deset enosobnih in štiri garsonjere. Informativna cena teh stanovanj je 5000 din za kvadratni meter, končno ceno pa bodo seveda povedali pogodbinci.

Poleg vsega naštetege je Iskra za svoje delavce doslej kupila že 32 stanovanj v družbeni lasti, 14 zaposlenim pa je tovarna pomagala do dvošobnih in trosobnih etažnih stanovanj. Vanje so se vselili v letih 1971 do 1973!

Cakajo, da bodo v organizacijah združenega dela sprejeli sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu o štipendirjanju v posamezni občini in s tem k ustanovitvi in financiranju solidarnostnega skladu.

Dijaki in študentje bodo namreč dobivali štipendije tako v organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih kot doslej, vendar po enotnih kriterijih za vse štipenditorje in pa iz posebnega solidarnostnega sklada, v katerega bi organizacije združenega dela prispevale 0,5 odstotka od svojih bruto osebnih dohodkov. Iz tega sklada bi dobivali štipendije dijaki in študentje, za katere še ni neposrednega »kadrovskega interesa«, iz sklada pa bi se krila tudi razlika v živiljenjskih stroških dijakom in študentom, katerih kadrovski štipendiji ne bi dosegle eksistenčnega minimuma.

Za štipendijo iz solidarnostnega sklada se je do konca septembra prijavilo, kot je zbrala služba zavoda za zaposlovanje Kranj, 732 prošenj iz vseh gorenjskih občin, prošenje pa še vedno prihaja, četudi je rok potekel. Večino prošenj za štipendijo iz združenih sredstev so poslali dijaki srednjih šol, in sicer več kot 500, ostali so študenti. Največ prošenj so zbrali v Škofjeloški občini, in sicer 239, in Kranju 186, najmanj pa v Tržiču — 60 prošenj. Ker je znano, da organizacije združenega dela nerade štipendirajo prve letnike, je razumljivo, da je več kot polovica prošenj za štipendijo iz združenih sredstev poslana prav od dijakov, ki še začenjajo šolanje. Podobno stanje je tudi pri študentih, le da je tu še več prošilcev v prvih letnikih. Med dijaki, ki so prosili za štipendije iz združenih sredstev, je največ gimnazijev, sledi dijaki ekonomske srednje šole in dijaki zdravstvenih srednjih šol. Med študenti višjih in visokih šol, ki so vložili prošenje za štipendijo iz združenih sredstev, pa jih je največ vpisanih na

filozofske fakultete, medicino in višjo šolo za organizacijo dela.

Na Gorenjskem letos je bilo razpisanih ravno malo štipendij, saj so jih organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti v petih občinah razpisale 927, od tega dve tretjini na šolah druge stopnje, na višjih in visokih pa približno tretjino. Na razpis se je prijavilo okoli 700 kandidatov. Podeljenih je bilo 676 štipendij. Neoddanih pa je ostalo 255 štipendij, od tega 148 za šole na drugi stopnji in 107 za višje in visoke šole. Največ štipendij so podelili v kranjskih občinah, in sicer 307, v Škofjeloški 148, v Jesenički 106, v Radovljški 80 in v Tržiču 35 štipendij. Največ neoddanih štipendij, in sicer več kot polovico — 145 je ostalo v kranjskih občinah. Največ neoddanih štipendij je za študij na tehnični tekmilni šoli in na zdravstvenih šolah, sledi pa strojna fakulteta in poklicna PTT šola.

Enostavno bi bilo, če bi se dalo te neoddane štipendije prenesti na prosilce za štipendije iz združenih sredstev. Vendar pa je stanje glede teh neoddanih štipendij takole: precej štipendij je ostalo predvsem za študij na metalurški šoli, na strojni fakulteti, ker med mladimi ni zanimanja za te poklice. Nekaj štipendij je neoddanih, ker organizacije združenega dela štipendirajo le moške (na primer tekstilna stroka), nekatere organizacije pa štipendirajo le višje letnike. Dodati pa je, da vsi razpisni še niso zaključeni, predvsem za zdravstvene šole razpis še traja. Potrebno pa bi bilo nekaj koordinacije med organizacijami združenega dela in službo zavoda za zaposlovanje, da bi del teh neoddanih štipendij ponudili prosilcem za štipendije iz združenih sredstev. Vsekakor pa časa na ravno na pretek, saj več kot 700 dijakov in študentov čaka na družbeno pomoč, ta čas pa so njihovi skrbniki in v nezavidnem gmotnem položaju v dilemi, ali naj otroke šolajo ali ne.

L. M.

Nova stanovanja za delavce

Iskra v Železnikih ima trenutno v svojem obratu zaposlenih okrog 750 delavcev. Med njimi je tudi nekaj takih, ki se vedno nimajo urejenega stanovanjskega vprašanja. Sekretar podjetja Tone Lavtar je o tem povedal:

»Dosej smo pri gradnji hiš in adaptacijah s posojili pomagali prek 100 našim delavcem. Vsi ti so se v nove ali prenovejene domove že vselili. Trenutno pa ob pomoči podjetja varuje okrog 100 zaposlenih. Lani februarja se je prijavilo na razpis za namensko stanovanjsko varčevanje 14 delavcev, kandidatov za etažna lastniška stanovanja, 25 za adaptacijo in dograditev privatnih hiš in 21 za gradnjo zasebnih hiš. Vsi ti bodo imeli sproščena sredstva prihodnje leto ali pa čez dve leti.«

Letos so v Iskri v Železnikih izvedli novo varčevalno akcijo. Nanjo se je javilo 18 interesentov za etažna stanovanja v blokih, 10 za adaptacijo in dograditev hiš ter 27 za novo gradnjo zasebnih hiš. Mesečni polog znaša 600 do 1200 din, k tej vstopi pa doda še tovarna vsakemu varčevalcu po 1800 din mesečno. Varčevanje traja od dveh do štirih let. Tako bodo s svojo udeležbo, s pomočjo to-

glejščka, sproščena sredstva prihodnje leto ali pa čez dve leti.«

Poleg vsega naštetege je Iskra za svoje delavce doslej kupila že 32 stanovanj v družbeni lasti, 14 zaposlenim pa je tovarna pomagala do dvošobnih in trosobnih etažnih stanovanj. Vanje so se vselili v letih 1971 do 1973!

4 GLAS

Torek, 29. oktobra 1974

Gorenjski sejem Kranj
razpisuje prosto delovno mesto
samostojnega komercialista

Pogoji:

1. moralna in politična neoporečnost
2. — visokošolska izobrazba s 3 leti delovnih izkušenj na samostojnih delovnih mestih;
- višešolska izobrazba s 5 leti delovnih izkušenj na samostojnih delovnih mestih;
- srednešolska izobrazba z 10 leti delovnih izkušenj na samostojnih delovnih mestih;
3. aktivno znanje vsaj enega tujega jezika;
4. zunanjetrgovinska registracija;
5. vozniki izpit in lastno vozilo.

Interesenti naj pošljejo svoje vloge v 15 dneh od dneva objave na naslov: Gorenjski sejem Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27.

**Storitveno in proizvodno podjetje
Creina Kranj**

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

I. TOZD Proizvodnja:

1. ADMINISTRATORJA

Pogoj za zasedbo: končana 2-letna administrativna šola; praksa zaželena.

II. TOZD Remont:

1. PRODAJALCA NAFTNIH DERIVATOV ZA DOLOČEN ČAS

2. AVTOKLEPAR

Pogoj za zasedbo:

pod 1.:

dokončana osnovna šola, starost nad 18 let.

pod 2.:

uspešno zaključena poklicna šola — avtoklepar in eno leto delovnih izkušenj.

Ponovno pa objavlja naslednja prosta delovna mesta:

I. TOZD RTC Krvavec:

1. BLAGAJNIKA

2. BLAGAJNIKA ZA DOLOČEN ČAS

Pogoj za zasedbo:

pod 1. in 2.:

nedokončana srednja šola in praksa na tem ali podobnem delovnem mestu.

II. TOZD Gostinstvo in turizem:

1. RECEPTORJA

Pogoj za zasedbo:

pod 1.:

srednešolska izobrazba, praksa v gostinski dejavnosti in znanje dveh svetovnih jezikov.

III. TOZD Transport:

1. ADMINISTRATORJA

Pogoj za zasedbo:

pod 1.:

4-letna upravno-administrativna šola ali 2-letna administrativna šola in praksa na takem ali podobnem delovnem mestu.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na kadrovsko službo podjetja, kjer lahko dobijo tudi vse informacije.

Industrijski kombinat

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

ZA TOZD TOVARNE OBUTVE PLANIKA KRANJ:

10 delavcev

za delo v proizvodnji

10 delavk

za delo v proizvodnji

ZA DE BREZNICA:

snažilke

1 delovno mesto z deljenim delovnim časom

Prošnje z ustreznimi dokazili posredujte kadrovskemu oddelku Planike v 15 dneh po objavi.

ČGP DELO
Podružnica Kranj
Kranj, Koroška 16
zaposlimo

1. PRODAJALKO — (CA)

časopisov, revij, tobaka in galeriji v kiosku v Kranju

2. RAZNAŠALCA

časopisa Delo za mesto Tržič

za podružnico Jesenice:

1. RAZNAŠALKE — (CA)

časopisa Delo za terene Jesenice, Javornik in za Koroško Belo.

Delo je primerno za študente, gospodinje ali za upokojence. Nudimo dober zasluzek.

Za vse informacije se obračajte na podružnico Dela v Kranju, Koroška 16, tel. 21-280, oz. na podružnico Dela na Jesenicah, Titova 64, tel. 81-698.

Transturist in Creina pripravljata združitev

V četrtek popoldne sta se v Kranju sestala širša politična skupina škofijoškega podjetja Transturist in kranjske Creine. Razpravljali so o predlogu iniciativnega odbora za spojitev obih delovnih organizacij v novo turističnohotelsko, prometno in proizvodno podjetje. Predlog so podprli, dokončno pa bodo o tem odločili člani obih kolektivov na zborih delavcev, ki bodo trajali do konca novembra.

Na seji so poudarili, da so danes drugačne možnosti za povezavo kot so bile pred tremi leti, ko akcija ni uspela. Danes omogoča združitev nova ustava, namreč pa jo tudi večje zahteve na tržišču, predvsem v turizmu, prometu in drugih dejavnostih. Cetrkovega skupnega sestanka

se je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martin Košir, ki je dal pobudo za združitev obih gorenjskih prometnih podjetij.

Rekel je, da je gorenjski turistični prostor danes premalo povezan in bi bila nova organizacija zato lahko nosilec tovrstnega razvoja. Poudaril pa je, da se dejavnost podjetja ne bi smela omejiti le na Gorenjsko, sicer bi jim lahko kdo očital, da se regijsko zapirajo in organizirajo.

Združena delovna organizacija bi bila ena največjih po moči in razviteti v Sloveniji. Tako bi lahko imela vodilno vlogo na Gorenjskem in pomemben vpliv na turistično, gostinsko in prometno dejavnost v Sloveniji. Če se bodo zaposleni na zborih delav-

cev odločili za združitev, bi novo turističnohotelsko, prometno in proizvodno podjetje začelo poslovi s 1. januarjem. Do takrat pa bodo na podlagi razpisa izbrali tudi ime podjetja.

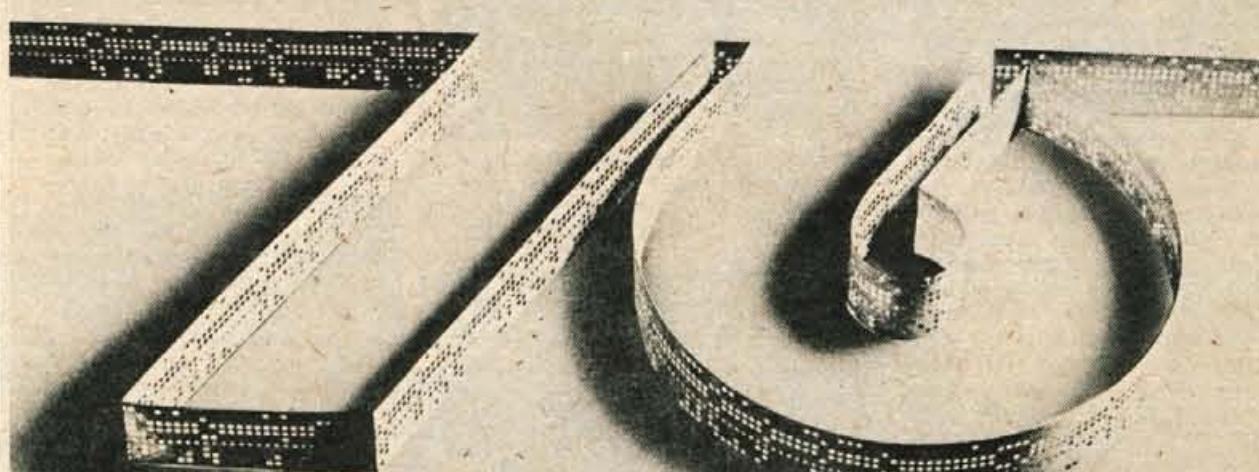
CENTRAL

Dnevno sveže pakirano meso vseh vrst vam nudimo v samoposrežni trgovini Delikatesa na Maistrovem trgu 11.

pravi naslov za denarne zadeve

ker smo naše poslovne enote

prek terminalov povezali z našim elektronskim računskim centrom, poslujemo še hitreje, učinkoviteje in zanesljiveje; zdaj imamo se več časa, da prisluhnemo vsaki vaši želji

ljubljanska banka

Dan, ki naj postane naš vsakdanjik

Zrno do zrna, pogača, kamen na kamen, palača. Od kdaj izvira ta rek, pravzaprav ni pomembno. Res pa je, da še vedno simbolizira nekaj lepšega, kar je bilo včeraj, in boljšega, kar je danes. Hkrati pa daje moto meseca oktobra — mesecu varčevanja in še posebej opredeljuje zadnji dan v oktobru — svetovni dan varčevanja. Varčevanje ni nikakršna magična beseda. Pomeni le, kar danes lahko prihraniš, porabi raje jutri. Pomeni dobro gospodarjenje, pomeni varčevanje proizvodnje, pomeni izobraževanje, samostojnost, zadovoljstvo — pomeni srečo nas in naših zanamcev na tem našem planetu.

To je torej cilj pojutrišnjega dne — 31. oktobra. Ne z besedami, marveč z dejanji je treba preprečiti, da beseda varčevanje ne bo zvenela v prazno in da bo postala dan in vsakdanjik na planetu.

MOČ IN NJEN IZVOR

Če brskamo po začetkih varčevanja, nam postane najbližja grška antika. V Prieni so namreč izkopal hranilnik in obliku templja in izvira iz leta 300 pred našim štetjem. Doslej je to najstarejši znani hranilnik, ki potrjuje, da so varčevalci tudi že naši predniki. Ta dediščina nas spreminja vse do današnjih dni. Spoznali smo, da je varčevanje izvor moči. Pri nas smo bili najprej priča različnim hranilnicam, danes pa to službo opravljajo banke.

Ljubljanska banka je ena izmed tistih pri nas, za katero lahko rečemo, da je močna banka. In od kod ta njena moč? Skoraj milijon osem sto tisoč varčevalcev je združenih v njej. Prihranjenih imajo skoraj osem milijard in pol novih dinarjev. Sicer pa ima ta banka, ki zagotavlja sodobno, učinkovito in zanesljivo bančno poslovanje, 130 poslovnih enot v skoraj vseh središčih v državi. V tujini pa ima štiri predstavnštva in enajst informativnih birojev. Reklamo zvenijo včasih besede, da je Ljubljanska banka pravi naslov za denarne zadeve, vendar je res, da je njeni sodobno poslovanje takšno, da se lahko meri z največjimi in najmodernejšimi denarnimi zavodi v svetu.

NADALJEVANJE TRADICIJE IN IZKUŠENJ

Od 130 poslovnih enot v državi ima Ljubljanska banka na Gorenjskem deset poslovnih enot, ki so združene v kranjski podružnici Ljubljanske banke. Po eni strani te poslovne enote uspešno uresničujejo politiko in nadaljujejo tradicijo Ljubljanske banke, po drugi strani pa seveda nadaljujejo tradicijo bogatih izkušenj prejšnjega denarnega zavoda na Gorenjskem.

Delo današnje kranjske podružnice Ljubljanske banke je bilo vedno v dobrni meri usmerjeno na varčevanje prebivalcev. Začeli so s tako imenovanimi klasičnimi oblikami varčevanja — z varčevanjem na hranilne knjižice. Pred nekaj leti pa so si zadal velik in zahteven program: Varčevanje naj postane vsakdanjik srehernega — od najmlajšega do najstarejšega. Tako so uvedli vrsto novih oblik, ki spodbujajo občane k varčevanju. In pri tem so jim veliko koristile prejšnje izkušnje.

Začeli so pri najmlajših. Že nekaj let ob rojstvu vsakemu novemu prebivalcu Gorenjske podarijo hranilno knjižico in 30 novih dinarjev. Potem so začeli ustavljati šolske hranilnice, v katerih hranijo in varčujejo učenci. Že pred tem so začeli tudi z izplačevanjem osebnih dohodkov na hranilne knjižice. In nazadnje tem organiziranim oblikam varčevanja za prebivalce vseh starosti sledi izplačevanje pokojnin na hranilne knjižice.

Kot rečeno ima kranjska podružnica Ljubljanske banke na Gorenjskem 10 poslovnih enot. Razen tega ima še 5 hranilnih blagajn v delovnih organizacijah in 16 šolskih hranilnic. Poslujejo pa tudi prek vseh pošt na Gorenjskem. Še letos namejavajo odpreti novo poslovno enoto v Prešernovi ulici v Kranju (v bivšem lokalnu Gorenjsko oblačila) in enako v prizidku samskega doma v Stražišču. Pripravljajo pa se na otvoritev poslovne enote v Bohinju, Lescah in v novem stanovanjskem naselju na Planini pri Kranju.

ZGOVORNE ŠTEVILKE

S kranjsko podružnico Ljubljanske banke oziroma njenimi poslovnimi enotami na Gorenjskem je 30. septembra letos sodelovalo 174.346 lagačev (lani 159.375). Letos so meli konec septembra vlagatelji oziroma varčevalci na območju kranjske podružnice prihranjenih prek 110 milijonov novih dinarjev (lani blizu 492 milijonov).

Najmočnejše so zastopane hranilne vloge (460 milijonov), sledijo devizni računi (vseh je 8324, vrednost prihranjenega denarja pa znaša skoraj 11 milijonov dinarjev). Stanovanjskih varčevalcev je bilo konec septembra 2152, prihranjenih pa so imeli nekaj nad 32 milijonov dinarjev. Razen tega pa ima 12 hranilno kreditnih služb pri kmetijskih drugah pri banki izloženih prek 7 milijonov dinarjev, ki so last kmetov varčevalcev oziroma kooperantov zadruž. Še najmanj je trenutno pri banki lastnikov tekočih računov, in sicer 20, na njih pa imajo lastniki 14.000 novih dinarjev. Ta oblika varčevanja oziroma poslovanja kar nekako ne more zaživeti, predvsem zaradi nerazumljivega nezaupanja trgovskih podjetij do čekovnega poslova.

Med hranilnimi vlogami, ki predstavljajo največjo vrednost v privarčevanju denarju gorenjskih prebivalcev, je trenutno daleč na prvem mestu izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice. Kar 44.397 ali 65 odstotkov vseh zaposlenih na Gorenjskem že dobiva mesečno plačilo na hranilno knjižico. Konec septembra letos so imeli delavci na hranilnih knjižicah 126.556.000 novih dinarjev (lani 33.510 delavcev 76 milijonov 100 tisoč dinarjev).

Trenutno ima pri kranjski podružnici in njenih poslovnih enotah na Gorenjskem 11.924 najmlajših prebivalcev Gorenjske (novorojenčkov — nekateri bodo kmalu stari že pet let) hranilne knjižice. K 30 novim dinarjem, ki jih je banka vpisala vsakemu novorojenčku ob rojstvu na hranilno knjižico, so starši do danes primaknili kar desetkratni znesek začetne vloge. Tako imajo najmlajši trenutno na hranilnih knjižicah kar 3.44 milijona novih dinarjev (lani je imelo 8516 malčkov 20.4 milijona novih dinarjev).

Rekli smo že, da ima kranjska podružnica na Gorenjskem 16 šolskih hranilnic. Učenci imajo v njih načinjeno 260.000 novih dinarjev (lani 5 hranilnic in 61.000 novih dinarjev).

In upokojenci? Izplačevanje pokojnin na hranilne knjižice je nova oblika in si šele utira pot. Lani je 50 upokojencev imelo privarčevanih 418.000 novih dinarjev, letos pa ima 536 upokojencev 5.364.000 novih dinarjev. Pri izplačevanju pokojnin na hranilne vloge pa je še nekaj težav zaradi same tehnike izplačila. Republiški zavod za pokojninsko zavarovanje namreč dovoljuje vpis in dvig denarja na hranilni knjižici le na sedežih banke ne pa na primer tudi pri poštah. Zato si v banki prizadevajo, da bi tudi to formalnost čimprej uredili.

NAJMLAJŠI VARČEVALCI

Podobno kot lani ta čas, smo tudi pred dnevi s predstavniki Ljubljanske banke na Gorenjskem prebrskali i seznam novorojenčkov. Iskali smo tiste, ki so bili rojeni lani 31. oktobra, torej na svetovni dan varčevanja, in ki bodo pojutrišnjem praznovali prvi rojstni dan. Ugotovili smo, da se jih je na praznik varčevalcev lani rodilo na Gorenjskem pet. Vzeli smo pot pod noge oziroma pod koleša fička (sicer bi predolgo hodili) in jih obiskali. Banka je vsakemu poleg čestitke za bližnjega prvi praznik prispevala k privarčevanemu znesku kot darilo še 150 novih dinarjev na hranilno knjižico.

31. oktober — svetovni dan varčevanja

»Naj se Pavel čimprej zdrav vrne z morja, smo čestitali in zaželeti mamici Minki Kristan v Škofji Loki

NA MORJU

Po ovinkih smo potem tega lepega dne šli iskat Pavla Kristana v Puštal 91 v Škofji Loki. »Ga pa ni doma. Škoda. Za tri tedne je moral na morje na zdravljenje,« je povedala mama Minka skoraj leto dni starega »turista«. »Gotovo bi že kaj prihranil, a smo ob rojstvu obvestilo o hranilni knjižici nekam zamešali. Z možem imava majhno kmetijo in

tudi zaposlena sva. Mož Jože dela v LTH, jaz pa v Jelovici. Tako pa po močeh tudi otroke navajava na varčevanje. Pavlova sestrica tri in polletna Darja ima precej v hranilniku, brat Marko, ki hodi v prvi razred, pa tudi. No, zdaj bo pa tudi Pavel začel.« Mamici smo zaželeti, da bi se čimprej zdrav vrnil z morja, ji izročili darilo in obljudili, da ga bomo ob priliki tudi slikali.

Jana Kristanc: »Zdaj varčujem še za igračke...«

KORENJAK

Mali Klemen Belhar iz Virja 14 v Tržiču je pravi korenjak. Čez dva dni bo star eno leto, a že tri mesece sam »rac« sem ter tja. Mamice Judite in očka Petra ni bilo doma. Studirata. Ona pravo, on pa veterino. Nanj je pazila Juditina mama. »Klemen je zares priden in močan«, je povedala. »Kako tudi ne. Ta vrlina je kar nekako v rodu. Štiri prababice, dve starci mami in dva pradeda ima. In če bo vse po sreči, bo tudi Klemen zrasel v pravega varčevalca.« Trenutno razumljivo ne more kaj dosti varčevati, saj mamica in očka študirata brez štipendij. Bo pa, ko bodo trenutne težave mimo.

Gospodarska moč je odvisna tudi od varčevanja. Tako je geslo Ljubljanske banke po letošnjem svetovnem dnevu varčevanja. S to mislimo Ljubljanska banka ob svetovnem dnevu varčevanja čestita vsem varčevalcem, še posebno petim najmlajšim na Gorenjskem, ki bodo pojutrišnjem praznovali prvi rojstni dan.

Robert Benedik: »Bom. Bom ja, varčeval. Ampak drugič pridite preden bom sel spat...«

NOVA VAS V STRAŽIŠČU

V Novi vasi pri Preddvoru smo nazadnje že precej pozno zvečer iskali Roberta Benedika. Po dolgem iskanju smo zvedeli, da se je mlada družina preselila v Stražišče na Pševsko 14. Pa bi spet skoraj imeli smolo. Robertova mama Štefka ni imela rezervnega ključa od vhodnih vrat, moža Pavleta ni bilo doma, sin Robert pa je že spal. No, pa smo vse uredili tako, da je Robert dobil darilo in da je poziral pred fotoaparatom. »Oba z možem sva zaposlena. On dela v LTH v Škofji Loki, jaz pa v Kokri v Kranju. Zdaj popravljava hišo. Zato tudi Robert ne more kaj več prihraniti. Vendar smo enkrat že izpraznili hranilnik. Kaj več pa bo, ko bomo rešili trenutne težave,« je nazadnje povedala Robertova mama.

Sonja Stefanović: »Kako čudno uprašataz. Seveda varčujem...«

NA OBISKU

Potem smo spet naleteli na korenjaka, ki ga ni bilo doma. Tokrat je bila to Sonja Stefanović s Planine 63 v Kranju. Najprej je bila v zdravstvenem domu, potem na obisku. Očka Drago, ki je zaposlen v Zavarovalnici Sava, nas je rešil zadrege, da smo našli Sonjo in njeni mamico

Ano, ki dela v IMP Ljubljana. »To je pa res presenečenje. Če Jana kaj varčuje? Seveda. Okrog 50 starih trščakov že ima. Pobuda Ljubljanske banke je res v redu. Škoda, da ne traja že daje, tako bi tudi Janin 12-letni bratec imel že danes kaj prihranjenega, sta nam zaupala Sonjinu starša.

Kmečko gospodarstvo v Dolini

Ob etnografski razstavi v Gorenjskem muzeju v Kranju

V sredni bodo v Mestni hiši v Kranju odprli etnografski razstavo, ki je letos obiskala že Kranjsko goro in Jesenice. Na razstavi so prikazane posamezne zvrsti kmečkega gospodarstva v Dolini: poljedelstvo, živinoreja, gozdarstvo z oglarstvom, sadjarstvo, domače obrtnosti in najmlajša oblika gospodarskega prizadevanja Dolincev, kmečki turizem. Po svoji vsebině se razstava omejuje v poglavitem na obdobje zadnjih 150 let, vendar je v razstavljenem gradivu ohranjena mnogo starejšega izročila.

Poljedelstvo in živinoreja sta najpomembnejši tradicionalni veji dolinskega kmetijstva. Dohodki od gozda so postali pomembnejši šele po zgraditvi železnice Jesenice-Trbiž leta 1870, posebno pa še po 1. svetovni vojni, ko se je tudi v gornje savski dolini razcvetela lesna trgovina.

Pomen kmetijstva je bil glede na posamezne posestno-socialne skupine vaščanov zelo različen. Revnemu sloju vaškega prebivalstva zemlja ni primašala dovolj sredstev za preživljvanje. Skozi stoletja je dolinsko gospodarstvo nihalo med dohodki od zemlje in zaslužkom izven kmetijstva. V preteklosti sta ga prinašala stara pot čez korenški prelaz ter fužine v Beli peči v Mojstrani in v okolici Jesenice. Dolinci so kuhalni oglice, ki so ga v velikih količinah porabili domače fužine, dokončno je oglarstvo zamrlo v teh krajih šele po prvi svetovni vojni. V času starega cestnega prometa so vozarji puščali lepe denarce v furlanskih gostilnah, ki so bile posejane ob korenški poti. Podkorenom so bile npr. kar tri: pri Razingerju, pri Pečarju in pri Kramarju. Tako kot gostilne so bogate tudi hiše, kjer so se ukvarjali s furmanstvom (npr. v Mojstrani pri Spanu, na Dovjem

pri Železniku). Mnogi domačini so si skali zaslukha s pripravami, pomagali so vozarjem pri premagovanju napetih klancev bodisi z živino (s konji ali pa z voli) bodisi z lastno močjo. Revnješi Dolinci so si skali boljšega kosa kruha kot sezonski – poljski ali gozdniki delavci v sosednjih deželah. Dolinke so hodile na koroško žet, moški pa so hodili »golcat« v štajerske gozdove. Železnica, razvoj planinstva prineseta v življeno Dolincev nove premike. Z železnico se začne deagrarizacija vaškega prebivalstva. Že pri graditvi železnice so številni iskali zaposlitve, mnogi so se kasneje pri železnici tudi stalno zaposlili. Samo v Kranjski gori je bilo pred 1. vojno zaposlenih 30 domačinov. Z razvojem planinstva v zadnjih desetletjih 19. stol. se začne v Dolini turistična dejavnost. Kajžarski sinovi, pastirji, oglarji, divji lovci vstopajo v vrste gorskih vodnikov, nosačev. Že v drugi polovici 19. stoletja prihajajo k Razingerju v Podkoren tudi prvi letoviščarji. Po 1. svetovni vojni pa se razvije postopoma v vseh vaseh v Dolini, posebno pa še v Kranjski gori živa turistična dejavnost, ki je odtekel nepogrešljivi sestavni del kmečkega gospodarstva v Dolini.

Za poljedelstvo prirodni pogoji v tej gorski dolini niso primerni. Vendar je človek, priklenjen na to pokrajino, storil vse, da je stisnil iz zemlje, kar se je stisnilo dalo. Najpomembnejša je bila v Dojni kultura žit, največ so pridelovali rži, tudi še potem, ko so se v začetku 19. stoletja uveljavile tudi tukaj nove kulturne rastline: krompir, koruza – »sirk«, detelja in druge krmske rastline. Stari obdelovalni načini so dajali Dolincem slabe pridelke. V 18. stol. se je gibalo razmerje med posevkom in pridelkom komaj v razmerju 1:3, že v drugi polovici pletek-

lega stoletja se je dvignilo na stopnjo 1:6 do 1:10. Kljub temu številni domačini niso pridelali dovolj žita za svoje potrebe, morali so ga dokupovati. Kot v drugih gorskih krajih se je tudi v Dolini dolgo ohranila tradicija pridobivanja občasnih polj lazov ali frat, kakor so imenovali krčevine sredi gozda. Na lažih, so sejali rž. Obdelovali so jih dve ali tri leta, potem so jih opustili in napravili nove krčevine sredi gozda. Lazarstvo je zamrlo ob koncu prejšnjega stoletja.

Najpomembnejša veja dolinskega kmetijstva je živinoreja z močno razvitim planinarstvom v preteklosti. Dolinci so udeleženi pri izrabi živinorejskih površin v Julijskih Alpah in v Karavankah. Vasi zgornje Doline imajo svoje poglavite planine v Karavankah, Dovje in Mojstrana sta v enaki meri udeleženi na obeh straneh, na julijški in karavanški, gorske vasi v okolici Jesenice pa imajo svoje planine in senožeti v goliškem območju. V preteklosti je bila v teh krajih močno razvita ovčereja, planinsko sirarstvo je temeljilo na ovčereji in kozjereji. Govejih mlečnih planin Dolinci niso imeli. Trgovina z živino, s sirom in volno je prinašala domačinom pred razvojem lesne trgovine poglavite dohodke. V trgovskem pogledu so bile te vasi živo povezane z deželami na drugi strani Karavank.

Vsak leta na pomlad in na jesen so prihajali v te kraje tirolski trgovci, skupovali drobnico in jo v velikih tropih vodili čez korenški prelaz. Volno so Dolinci že v prejšnjih stoletjih prodajali v suknarski obrat v Begunjah, sicer iz ovčejga in kozjega mleka pa so vozili vozarji v Trst in Beljak, kasneje pa trgovcem na Jesenicu.

S svojimi posebnimi oblikami, kakršne so narekovali zakonitosti gorskega sveta, je živinoreja s planinarstvom dala celotni ljudski kulturni v Dolini svoje posebno obeležje. Bistveno je udeležena tudi pri oblikovanju kulturne podobe te pokrajine. Senožeti in planine z gospodarskimi zgradbami in plotovi, dalje kozolci na ozarah pa nasadi jesenov, ki so jih še do nedavna odsekovali za krmo ovac in koza – vse to je veličastna podoba, ki jo je vtišnil pokrajinčni človek, ko je naravno okolje podrejal potrebam svojega gospodarstva.

V zadnjem prostoru so na razstavi prikazane tudi domače obrtnosti. Med njimi je najbolj popolno prikazano domače platnarstvo, ki se je v Dolini dolgo ohranilo. V obdobju med obema vojnoma so bile Rateče pravo tkalsko središče, saj je premoglo še šest tkalcev. Tudi po drugi svetovni vojni so Dolinke še nosile prejo v tkanje tkalcem, tedaj druge gorenjske krajine. Skrbeli so, da so doma pridelali pliatno, ki so ga rabilo za nošivne rjuhe za prenašanje sena in listja in za delovne predpasnike.

Na razstavi Kmečko gospodarstvo v Dolini je prikazanih 120 fotografij in okoli 100 originalnih etnografskih predmetov.

Anka Novak

Petkova otvoritev likovne razstave v galeriji na loškem gradu je bila zares kvaliteten in tudi po obisku zelo obetaven uvod v zimsko kulturno sezono. Gostom sta se s svojimi deli predstavila akademski slikar Peter Adamčič (levo) in mladi kipar-samouk Franci Tavčar iz Cabrač v Poljanski dolini (desno). I. G. — Foto: F. Perdan

Razstava ob jubileju

Člani šolskega športnega društva »Blegoš« na osnovni šoli »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi v Poljanski dolini letos praznujejo peto obljetnico obstoja. V počastitev tega jubileja so v galeriji domače osnovne šole pripravili zanimivo razstavo fotografij znanega slovenskega fotografa Edija Šelhausa.

Solsko športno društvo »Blegoš« šteje 400 članov. Pod njegovim okriljem delujejo košarkarska, rokometna, šahovska, smučarska, namiznotenjska, gimnastična ter folklorna sekacija. Prizadene športnike pri delu usmerja učitelja telesne vzgoje na šoli Francka Klemenčiča Janez Bizjak.

Na otvoriti razstave, ki je bila minula nedeljo, so v kulturnem programu nastopili Gorenješki oktet, člani folklornega krožka domače osnovne šole, harmonikar Izidor Peteršelj ter folklorna skupina iz Javorj.

Goste, med njimi sta bila tudi fotoreporter Edi Šelhaus ter podpredsednik škofjeloške občinske skupščine dr. Branko Berčič, je na svečnosti pozdravil predsednik ŠŠD »Blegoš« Bojan Tišler. V nadaljevanju je orisal dosedanje delo društva.

J. Govekar

Na petkovem koncertu v Preddvoru so nastopili moški pevski zbor kulturnega društva Bela, moški zbor KUD Storžič v Kokrice, moški zbor Tugo Vidmar iz Kranja in moški zbor društva upokojencev iz Kranja, ki ga vidimo na sliki. — Foto: F. Perdan

V soboto sta na koncertnem večeru v Trbojah nastopila moški in mešani zbor zvezne slepih Kranj in moški zbor DPD Svoboda Stražišče, ki ga vidimo na sliki. — Foto: F. Perdan

Spet razstava v delovni organizaciji

Občinski svet Zvezne sindikatov in Zvezne kulturno просvetnih organizacij v Radovljici sta pripravila v tem mesecu že drugo razstavo v delovnem kolektivu. Prva razstava je bila pred tedni v obratu LIP Bled na Rečici. V petek popoldne pa so svoja dela razstavili slikarji likovne skupine LIKOR iz Radovljice v obratu LIP Bled »Tomaž Godec« v Bohinjskem Bistrici. Ob otvoriti je sodeloval moški pevski zbor zbor Stane Žagar iz Krope ter recitatorki iz tovarne Almira v Radovljici.

N. R.

Na Šercovem rovtru na Poljani. »Senoseks in »grabljice« pri sjužinie. Veliko kopo sena prekrijejo z rjuho iz domačega prta, polože gori skledo in poklekajo okrog kope.

Bogata folklorna sezona

Že dvajset let pri DPD Svoboda Primskovo pri Kranju obstaja zelo aktivna folklorna skupina. Strokovni vodja skupine, v kateri so sami mladi fantje in dekleta, je Tone Kralj, zaposlen v tovarni Planika v Kranju, idejni vodja pa je že tri leta Marija Čipe s Primskovega, zaposlena v PTT podjetju v Kranju.

V zadnjih letih je imela ta folklorna skupina številne nastope na domačih prireditvah, plesali pa so tudi v hotelu Creina, na zbiljski noči in v Transistoru. Pravijo, da se bodo še dolgo spominjali prireditve, ko so dobro spominali prireditve, ko so ob mednarodni konferenci o uporabi računalnikov v kemijskem raziskovanju in izobraževanju nastopili za znanstvenike na Jarčjem brdu.

»Ko smo lani nekajkrat nastopili v hotelu Creina v Kranju, nam je zastopnik turistične agencije Jugotours Jože Pogačnik predlagal, da bi letos za goste te agencije pripravili nastope na prostem. Tako smo letos od maja naprej imeli vsak četrtek popoldne nastope pri Štumfaru na Primskovem,« je povedala Marija Čipe.

Stevilni, predvsem angleški turisti, so bili velikokrat navdušeni nad temi prireditvami. Zato jih bodo prihodnje leto najbrž spet prirejali. Z nastrojem, ki so ga zaslužili s temi nastopi, bodo zdaj kupili narodne noške. Sicer pa bodo v zimski sezoni vadili in nastopali na domačih prireditvah.

Ob koncu so mi mladi folkloristi zaupali, da so letos imeli pravo smoči zaradi harmonikarja. Domači harmonikar Albin Rožman se jim je namreč ponesrečil in je še vedno v bolnišnici. Zato sta jih prisločila na pomoč harmonikarja s Kokrice in folklorne skupine Sava. Obema se

A. Ž.

Razstave in koncert

V Kranju bo jutri, 30. oktobra, ob 18. uri v galeriji v Prešernovi hiši otvoritev razstave del slikarja Marjana Belca iz Kranja. Ob 17. uri bo v Mestni hiši otvoritev razstave »Gospodarstvo v Dolini«, ob 18.30 pa bo v galeriji Mestne hiše otvoritev razstave del akademskih slikarjev Maksa Sedeja ml. in Henrika Marchela.

P. L.

Malta — zibelka starih kultur in civilizacij

Dubrovniška potovalna agencija Atlas, ki ima posredovalnico tudi v ljubljanski Nami, je v letosnjem februarju le kratek čas in manj bučno kot sicer počno agencije, ponujala izjeman razmeroma poceni tri-dnevni izlet z letalom na Malto.

Najbrž je bil to šele prvi poskus ene izmed jugoslovenskih turističnih posredovalnic, da bi prodrala na to manj znano in turistično preverjeno sredozemsko otoško državico. Atlas naj bi prvi spustil sidro na novo turistično pribelaščo sveta željnih Jugoslovjanov.

Razen redkih posameztrikov, ki so na križarjenjih po Sredozemskem morju obiskali ta otok, nihče pred Atlasom še ni tvegal ali pa ni mogel vzpostaviti rednih turističnih stikov kot denimo z veliko bolj oddaljenimi deželami sveta in sredozemskega območja, kjer je v zadnjih nekaj letih prišlo do prave invazije naših turistov. Primer Španije, Grčije, Turčije, Tunisa in grških otokov to najbolj potrjuje. Le Malta je do zadnjega ostala še neodkrita — bela lisa na ogromnem sredozemskem področju.

In tako je imel Atlas pionirsко poslanstvo, s katerim pa očitno ni bil preveč zadovoljen. Po štirih ali petih marčevskih izletih, kolikor jih je organiziral, je bilo vsega konec. Malta, vsaj v tem letu, ni več na programu. Finančni neuspeh ali kar-koli že?

SMER — JUG

Pri odločitvah za pohod v daljne neznane kraje in dežele nikoli nisem bil v zadregi. Ker sem bil med prvimi turističnimi lastovkami z »jugoslovenske severa«, je bila ta odločitev še bolj mikavna. Kar hitro sem začel brskati po leksikonih in zemljedivih, da bi se vsaj za silo seznanil z državo, ki sem jo doslej, priznati moram, bolj malo poznal. Megleni podatki, ki so mi ostali v spominu iz šolskih let in iz politično informativnih rubrik časopisov in TV oddaj, so bili tako pomankljivi, da pravzaprav nisem vedel kaj več o Malti kot pa o Cejltonu v Indijskem oceanu.

11. marca, že dobro uro pred poletem letala DC-9 Inex Adria, se je na brniškem letališču zbrala pisana druština »Maltežanov« iz vseh krajev Jugoslavije, med katerimi nas je bilo presestljivo malo iz Slovenije. Srbi in Makedonci so priletili iz Beograda, Hrvatje pa so se pripeljali z avtobusom iz Zagreba. Sami novi in neznanici obrazi.

Atlasov predstavnik nas je prešel in prepustil letališki stevardski, leta pa kolegi pri vhodu na letalo.

Ob 19.10 smo odleteli v temno, z oblaki prekrito nebo. Šele nekje nad Reko ali Lošinjem smo dosegli 9000 m višine, kakršna je predpisana, in visoko nad oblaki opazili zvezde, ki so nekako mirno in domače mezikale iz kosmosa. Preletri smo Jadransko morje. Ancono in bili v dobrih 45 minutah že nad Rimom, četrte ure pozneje pa nad Neapeljem. Čeprav smo leteli 900 km na uro, smo imeli občutek kot bi v brezkončni temi lebdeli nad črnim prostranstvom z osamljenimi svetlečimi oazami italijanskih mest in naselij.

V skrivenostem zvezdnatem vesolju, zavaljeni v udobjnih sedežih, so vsi, ki jim je bil to prvi polet, zvedavo zrli skozi okenca. Izkušeni zračni volkovci pa so si s pripovedovanjem s prejšnjimi zračnimi popotovanji krajšali čas, kot da tako ali drugače nimajo kaj početi. Ob enakomerinem brnenju motorjev sem se spomnil pravkar prebrane knjige Ernesta Gana, ameriškega linijskega pilota — »Usoda je lovec«. Kakorkoli že, navzlic nespornim kvalitetam solarnih letal, kakršno je tudi naše DC-9, ob pogledu na tresočo se lu-

ko na koncu koničastega krila nisem bil čisto prepričan, da se je človeški um dokončno dokopal do take polnosti, ki bi bila absolutna. Marsikatera trditev Ernesta Gana, ki jo je opisal o svojih številnih poletih, bo bržkone držala, še posebej pa tista o usodi in sreči, ki spremlja junake višav, sem razmišljal v sebi. Kapitan in kopilot sta res vsega spoštovanja vredna moža, četudi jima pomaga avtomatični pilot, ki krmari jekleno plico namesto njiju.

Medtem smo že preleteli Kalabrijski polotok — tisti stopalasti del italijanskega škornja, ki ga mesinska ozina loči od Sicilije, in že smo zagledali luči obalnega mesta Palermo. Po slabih dveh urah je steverdes napovedala običajno opozorilo »pri-trdite si pasove — spuščamo se na Malto.«

Drseli smo skozi gmote oblakov v črno praznino ne da bi kje opazili kakšno svetlobno.

»Majku mu!«, se je pridušal neki Dalmatinec, ki je najbrž ničkolikorat »navigavao« — »Zdaj bi moral biti že v Libiji ali Tunisu! Zagotovo smo „falili“ otok. Navsezadnjem ne bi bilo nič „fudnega, ko pa je tako majhen,« je nalač vznemirjal staro gospo s tirolskim klubuškom — Zagrebčanka, ki ji je bilo že tako dosti dolgega poleta. Vznemirjenost se je lotevala tudi drugih, ki so preveč resno vzeli Dalmatinčeve ugotovitve. Falot pa je želet sam malce ponagajati, da bi nas spravil v dobro voljo.

Zaokrožili smo v širokem krogu in končno zagledali nekaj sto metrov pod seboj luči naselja in nato še vijoličaste in rdeče vrste signalnih svetilk letališča Luqa, kamor smo se točno po dveh urah in 5 minutah, sicer malo trdo, a vendar varno spustili.

NARAVNA LETALONOSILKA

Luqa je eno izmed 30 letališč, kolikor jih je bilo med zadnjo vojno na otoku. Od glavnega mesta Vallette je oddaljeno 16 km, kar je za tamkajšnje predstavitev o razdaljah hudo daleč. Da je bila Luqa vojaško letališče, je videti že po letališču zgradi in drugih objektih, ki so preurejeni iz hangarjev in značilnih ovalnih bivališč iz rebraste pločevine, ki so jih britanske enote gradile v svojih bazah. Ze od pradavnin je bila Malta važno strateško oporišče, toliko bolj pa v II. svetovni vojni s svojimi letališči, zato so jo upravičeno imenovali za največjo naravno letalonosilko na svetu. Danes je razen glavnega v Luqi v rabi le še 4 ali 5 letališč, last letalske družbe Air-malta, ki menda edina na svetu, nima notranjih letalskih linij. Malteska potniška letala vzdržujejo dnevno 3 linije z Veliko Britanijo — v London, Birmingham in Manchester — po eno s Parizom, z Rimom, s Tunisom in Tripolijem. Zračni potniški promet je docela zamenjal do pred več leti še zelo živahne, še prej pa edino možne pomorske zveze.

Otok sredi Mediterana je kot osamljena barka, izgubljena v ogromnem vodnem prostoru, za poldruge stopinjo južnejše od severne afriške obale ali 300 km od vzhodne obale Tunisa, medtem ko jo od Sicilije razdvaja dobrih 90 km.

Ne glede na to pa ima v zadnjih letih najbolj razvit promet z Libijo. Ta arabska država, zahvaljujoč vsej presestljivim političnim potekom polkovnika Gadafija, Malti izdatno gospodarsko pomaga. Medsebojna trgovina močno raste. Med libijske izvozne artikle sodi tudi sadje in mineralna voda. Na otoku namreč močno primanjkuje pitne vode, zato si Maltežani gasijo žejo razen z dobrim domaćim vino samo z libijsko mineralno vodo, ki pa je komajda tako užitna kot naša voda iz vodovodnega omrežja.

Grdo bi lagal vsakdo med stopet najstimi, kolikor nas je priletelo z »mrzlega« Brnika, če bi trdil, da je bilo na Malti za eno samo stopinjo toplejše. Na letališčni ploščadi nas je sprejel hladen marčevski veter, kar so posebno občutili tisti naivniki, ki so verjeli Atlasovi propagandi, ki je vabilna na Malto — »otok sonca, kjer ne vedo, kaj je zima«.

Nekatere naše sopotnice v platnih oblikah s kratkimi rokavji in poltnimi sandalami, misleč, da gredo na avgustovski dopust kam na južni Jadran, so bile res usmiljenja vredne.

Pohiteli smo v letališko stavbo, ki je bila videti kot poštni urad kakega zakognega mesta. Nikjer ni bilo na spregled nobenega uniformiranca, ki jih na drugih letališčih kar mrzli. Nekaj mlajših temnopolnih postreščkov se je dolgočasilo po hodnikih, mi pa smo se v vrsti pomikali proti carinskemu pultu.

Dva civilna uslužbenca, carinka ali policista, tega nismo ugotovili,

sta ljubezni udarjala velik pravokotni žig v naše potne liste kot prijazna poštna uradnika in z nasmehom kar naprej ponavljala »okej, okej.«

Po hitro opravljenih formalnostih smo se kot zgubljene ovce zbrali v avli, dokler nismo zagledali postavnega mladeniča, ki nas je v hrvaščini pozival k sebi. Predstavil se nam je za Atlasovega vodnika z imenom Krešo.

Od tega trenutka nas je bilo polovica prepucena njemu, druga polovica pa njegovim kolegici.

Krešo, sicer študent umetnostne zgodovine na zagrebski univerzi, nas ni razočaral. Bil je vseskozi vlijeden in ustrežljiv vodnik, ki je s svojim znanjem veliko prispeval, da smo preživel lepe trenutke in se seznanili z marsikaterimi posebnostmi.

MALTEŠKI AVTOBUSI

Na slabo osvetljenem parkirnem prostoru pred letališkim poslopjem sta nas čakala dva starinska avtobusi, ki sta že zaradi svojih škatlastih oblik z velikim hladiščnikom in motorjem spredaj takoj zbudila našo pozornost. Vozili sta me močno spominjali na lokalne avtobuse Bled—Lesce, ki smo jih zavrgli že v času prve petletke po osvoboditvi. Precej sta bila podobna starim poštnim avtobusom, ki še vedno prevažajo potnike na avstrijskem podeželju, le da nista bila žolte, marveč sinje modre barve. Tudi notranjost teh avtobusov ni dosti bolj sodobna, čeprav ne bom trdil, da trdi sedeži in linolejska tla niso bili čisti. Pozneje smo se prepričali, da smo se pravzaprav v primerjavi z drugimi, vozili z najdobnejšimi in tudi najlepšimi avtobusoma, kar jih premorejo na otoku.

Malteški avtobusi so sploh posebnost. Najprej naj povem, da je avtobusni promet zelo dobro razvit. Železnice na otoku ni. Domala vsako naselje je povezano z avtobusno linijo. Tako lokalna kot medkrajevna vozila so še bolj stara kot so bile naše škatle, ki sprejmejo v svojo na vseh koncih skrapočo notranjost in lesene sedeže največ 20 potnikov. Prisegel bi, da noben naš potnik ne bi v takšnem avtobusu prenesel vožnje z Bleda do Kranja. Odrasli potniki seveda ne morejo stati, ker je vozilo prenizko. Maltežani, pretežno revnejšega sloja, z občudovanjem vredno potrežljivostjo mirno in stočno prenašajo neudobje in se ne pustijo motiti kljub strašanskemu ropotanju in tresenju, ki ga povzroča vožnja po ozkih in vijugastih cestah in ulicah. Največja zanimivost vsakega avtobusa je s cvetjem in z večno lučko okrašen oltarček nad voznikovim sedežem ali v kotonjgovem kabine. Človek bi rekel, da šeferji in sprevodniki kar tekmujujo med seboj, kdo bo imel lepo in bolj okrašeno ter osvetljeno miniaturno kapelico.

Natlačili smo se torej v dva »turistična« avtobusa in odhrdali v noč po glavni cesti proti Valletti.

Vodnik Krešo nam je dal vedeti, da smo vsi v našem avtobusu odslej zaupani njegovemu vodstvu in skrb. Resno, kot se spodobi vodniku takšne skupine, zbrane z vseh vetrov Jugoslavije, nas je opozoril, da bomo morali biti vselej točni pri zbiranju in odhodih na ogled, pri obedih in tako naprej. Poučen, bržkone s slabimi izkušnjami z izletniki kakšne prejšnje skupine, je mladenič želel zagotoviti potrebno disciplino.

Nekateri so krotko prikimali, drugi so molčali, le eleganten zagrebški parček je prizadeto pripomnil, da vendar nismo nobena vojska, pač pa svobodni izletniki, ki za svoj denar in po svoji volji prihajamo na ta »famožni« otok, kjer se sploh ni mogoče izgubiti. Naključje je hotelo, da sta prav ta dva nezadovoljne že na slednje jutro zamudila avtobus in nas tavajoč po labirintih valletskih ulic iskala celo dopoldne. Naša sta nas še pri odhodu iz mesta nazaj v hotel.

Opazili smo, da naš avtobus kot vsa ostala vozila, ki smo jih srečavali v tej pozni uri, vozijo po levu, prehitevajo pa po desni strani ceste. Na Malti namreč veljajo britanski prometni predpisi, kar nam je sprva povzročalo precej preglavje pri prečkanju cest in ulic, zlasti pa pri izmikanju hitrim in gostim kolonam osebnih avtobilov. V nasprotju s predpotopnimi tipi avtobusov imajo na Malti samo dobre in sodobne osebne avtobile, največ seveda britanski znak. Po statističnih podatkih imajo na otoku registriranih več kot 75.000 osebnih avtobilov, kar pomeni pri 322.000 prebivalcih, kolikor jih steje ta državica, da ima svoje vozilo vsak četrti državljan. Takšno poprečje pa komaj dosežejo najbolj razvite dežele na svetu. Zato ni presestljivo, če je domala v vsaki ulici najmanj ena,

raje pa več, sodobnih prodajalnih avtobilov. Cene teh vozil so razmeroma nizke, če jih primerjam s cenami avtobilov pri nas. Veliko je tudi mehaničnih delavnic, servisov, trgovin z rezervnimi avtobilskimi deli in svede bencinskih črpalk. Za ceno bencina nisem uspel zvedeti, vsekakor pa ne more biti preveč visoka, saj se tako rekoč vse živo vozi z avtobilom. Tudi cene vozovnic na lokalnih avtobusih so nizke, saj recimo na 5 km razdalji stanejo 1,5 centa, kar je manj kot 75 par.

Malteški funt so nam menjali za 50 din, čeprav je bil uradni tečaj 45 din. Sicer se je dalo marsikaj kupiti tudi za dinarje. Naš denar je kar cenjen na otoku in se enakovredno kosa s konvertibilimi zahodnimi valutami.

TURIZEM ŠELE V POVOJIH

Po polurni vožnji skozi strnjeno naselje smo mimo obzidij prestolnice Vallette prispeli v mesto Sliema in se ustavili pred hotelom z zveznim imenom Metropol.

Ker so vsa naselja na jugovzhodu obale močno strnjena, je težko določiti, kje se konča eno in začne drugo mesto. Majhen paradoks je najbrž tudi v tem, da ima Vallette le 15.000, Sliema pa blizu 22.000 prebivalcev in precej večjo površino, povrh pa še dosti več novih zgradb, predvsem pa hotelov. Zaradi teh okoliščin je težko reči, ali je Sliema predmetje Vallette ali pa nasprotno.

Hotel Metropol spada v B kategorijo; menda po malteških merilih. Zahtevnejši turist pa bi mu prisodil kategorijo C — vsaj v primerjavi z našimi hoteli. Tudi na Malti velja za hotel že vsak poprečni penzion, podobno kot v zahodnih mestih, kjer to niso izključno turistični objekti. Najsiti bo tako ali drugače, ljubezni v domačinom tega še ne moremo oceniti za zlo, kajti turizem na Malti je očitno šele v povojih. V zameno za to pa imajo Maltežani široko odprtia srca in smisel za gostoljubje. To smo občutili že ob prvem stiku z njimi. Vedno masmejan šofer avtobusa, ki je dokaj tekoče govoril angleško, bi bil lahko vzor vsakemu vajenemu turističnemu delavcu. Tudi uniformirani receptor, črnolasi štiridesetletnik z metuljčkom pod vratom, prava kopija Omarja Sharifa, je bil nadvse ustrežljiv. Z njim smo se lahko pogovorili, razen v angleščini tudi v francosčini in italijančini. Le o nemščini ni imel pojma, kar ima seveda svoje, več kot upravičene razloge. Nemščina na Malti je prav tako tuja kot japončina, bi dejal človek, ki so malo ogleda otok in se pogovarja z ljudmi. Pa ne, da bi ti dobrimi ljudje Nemce sovražili. Že zdaleč ne, čeprav imajo tudi Maltežani nadvse grekne izkušnje z njimi v drugi svetovni vojni. Zajec tiči čisto v drugem grmu — v angleškem, bi lahko rekel. Britanci, ki so več kot 160 let suvereno vladali

tonske kolosi niso preveč pozidalni slikovitih naselij, saj bi pokvarili videz tesnih ulic, strnjene ozkih in visokih zgrADB s tipičnimi viktorianskimi balkoni, ki kot velike kletke ali zasteklene omare krasijo nadstropja. Človeku se zdi, da so prav vse ulice enake. Srčani balkončki, popleskani z vsemi niansami zelenih in modre barve, so prava paša za oči. Zanimalo nas je, kaj pravzaprav počnejo vrli Maltežani na teh polmetričnih širokih in 2-3 m dolgih zasteklenih kletkah. Pijejo popoldanski čaj in prodajajo zizala na sosednje balkone, nam je povedal Krešo. To, da pijejo čaj, bi bržkone držala, zizala pa morajo biti močno prikrajšana, kajti vsi stanovalci kar tekmujejo, kdo bo imel lepše zavesne na ulični strani. Čeprav se hoteli skoraj ne razlikujejo med seboj, je naš Metropol zaslužil vseeno malo več pozornosti. Že na poti z letališča nas je Krešo opozoril na točnost v hotelu, ker se nam sicer zna prizeti, da ostanemo brez obeda. Morda so se Maltežani reda naučili od svojih doletnih gospodarjev Angležev? Posobnost v Metropolu je zajtrkovalica na vrhnji terasi te petnadstropne stavbe. S terase je lep razgled na gosto naseljeno Sliemo in na brezkončno Sredozemsko morje. Tako kot Metropol imajo tudi vse druge stavbe ravne strehe s terasami. To je verjetno vpliv arabske arhitekture, čeprav so hiše z ulic bolj viktorianske videze.

Kot rečeno zajtrk strežejo na vrhu hotela, kosilo in večerjo v pritlični restavraciji, popoldanski čaj pa v nekakšni klubski sobi v prvem nadstropju.

Gostom je na voljo tudi nočni lokal — bar, ki je domiseln urejen kot kakšna podzemelska jama z diskretno fluorescenčno razsvetljavo. Notranjost hotela, glavna avla, hodniki, stopnišča in drugi skupni prostori so dobesedno iz samih ogledal. S temi zrcalnimi stenami je lastnik očitno želet doseči

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Agatha Christie Karibsko skrivnost. To knjige so dobili za nagrado izrezbani naročniki knjižne zbirke za leto 1974.

21. JACKSON O KOZMETIKI

»Ali res nimate nič proti?« je vprašala Evelyn Hillingdonova.

»Prav nič, draga moja,« je odvrnila Jane Marplova. »Zelo me veseli, da bom lahko v pomoč. V mojih letih se človek počuti, kot da ni za nobeno rabo več. Še posebno v takemel letoviškem kraju, kjer se ves čas samo zabavam in kjer nimam nobenega dela. Ne, res — prav veselilo me bo, če bom lahko sedela pri Molly. Kar lepo pojrite na izlet. Na Pelikanov rt greste, kajne?«

»Da,« je odvrnila Evelyn. »Edwardu in meni je kraj zelo pri srcu. Kar naprej bi opazovala ptice, ki se spuščajo naravnost v morje in lovijo ribe. Tim je pri Molly. Vendar pa ima razne opravke in ne bi rad pustil Molly same.«

»Pravilno,« je odvrnila Jane Marplova. »Tudi jaz bi tega na njegovem mestu ne storila. Človek nikoli ne ve, ne res? Ce nekdaj poskusi nekaj takega ... No, le pojrite, draga moja.«

Evelyn je odšla proti majhni skupini, ki je čakala nanjo. Njen mož, Dysonov dva ter še troje ali četvero drugih, Jane Marplova je pregledala svoje pletilne priprave, videla, da ima vse, kar potrebuje, ter se odpravila proti Kendalovemu bungalowu.

Ko se je povzpela na verando, je skozi napol odprt steklena vrata zaslišala Timov glas.

»Če bi mi vsaj povedala, zakaj si to storila, Molly. Kaj te je pripravilo do tega? Kakšen vzrok? Ko bi mi vsaj hotela povedati.«

Jane Marplova je postala. V bungalowu je nekaj časa vladala tišina, nato pa je spregovorila Molly z medlim in utrujenim glasom:

»Ne vem, Tim, res ne vem. Najbrž me je kar zagrajalo.«

Jane Marplova je potkala na šipo v vratih in vstopila.

»O, vi ste, gospodična Marplova. To je pa res lepo od vas.«

»Nikar ne govorite tako,« je odvrnila Jane Marplova. »Prav veseli me, da bom lahko v pomoč. Ali naj sedem na tale stol? Dosti boljši ste videti, Molly. Čestitam.«

»O, z menoj je vse v redu,« je rekla Molly. »Čisto v redu. Le tako — ooo, tako sem zasprena.«

»Čisto tiko bom,« je rekla Jane Marplova. »Le lepo mirno ležite in počivajte, jaz pa bom pletla.«

Tim Kendal jo je hvaležno pogledal in odšel iz bungalowa. Jane pa se je namestila na stol.

Molly je ležala na levem boku. Izraz na njenem obrazu je bil napol omamljen, izmučen. Spregovorila je z glasom, ki je bliskoraj šepet:

»Zelo lepo od vas, gospodična Marplova. Mislim — mislim, da bom zadremala.«

Napol se je obrnila proti steni in zaprla oči. Počasi je njenih dihanje postal vse bolj enakomerno, čeprav še zdaleč ne normalno. Zaradi dolgoletne vaje v negovanju bolnikov je Jane Marplova skoraj avtomatično nategnila rjuho na Mollyjin postelji in jo zataknila pod žimnicu. Pri tem pa je z roko zadela ob nekaj trdega in štiroglatega, ki je ležalo pod njo. Presenečeno je zagrabil predmet in ga potegnila na svetlo. V roki je držala knjigo. Jane Marplova se je hitro ozrla proti dekletu v postelji, a le-ta je ležala povsem mirno. Po vsem videzu je spala. Jane Marplova je odprla knjigo in videla, da ima v roki sodebno delo o živčnih boleznih. Knjiga se je sama odprla na mestu, ki je opisovalo napad zasledovalne manjje in razne druge oblike shizofrenije in sorodnih bolezni.

Knjiga ni bila napisana samo za strokovnjake, ampak jo je lahko razumel vsak laik. Čez nekaj minut je knjigo zaprla in se zamisliла. Nato pa se je sklonila in jo skrbno položila tja, kjer jo je bila našla, pod žimnicu.

Zmedeno je zmajala z glavo. Brez glasu se je dvignila s stola in stopila do okna, nato pa se je naglo ozrla prek rame. Mollyjine oči so bile odprte, toda še vtem, ko je Jane Marplova obračala glavo, so se spet zaprle. Jane Marplova ni vedela, ali si je samo domisljala, da jo je Molly hitro, predirno pogledala. Ali se je Molly samo delala, da spi? To sicer ne bi bilo nič posebnega. Mogoče se je bala, da se bo Jane Marplova začela pogovarjati, če bo opazila, da je budna. Da, najbrž je bilo to.

Ali pa je mogoče v Mollyjinem pogledu razbrala potuhnenost, ki ji je bila zelo neprijetna? Človek nikoli ne ve.

Odločila se je, da se bo pogovorila z dr. Grahamom, brž ko se bo ponudila prička. Vrnila se je k stolu pri postelji. Čez približno pet minut je bila povsem prepričana, da Molly res spi. Nihče ne bi mogel ležati tako mirno in dihati tako enakomerno, če bi se samo delal. Jane Marplova je spet vstala. Danes je imela na nogah čevlje z gumijastimi podplati, ki mogoče res

niso bili posebno elegantni, zato pa so bili čudovito primerni za to podnebje in prostorni za njene noge.

Potihoma se je premikala po sobi in se ustavila pri obeh oknih, ki sta gledali v dvoje različnih smeri.

Zunaj je bilo vse tiho in zagušeno. Jane Marplova se je spet vrnila k stolu in je malce negotovost stala ob njem ko se ji je zazdroj, da je slišala komaj naznaven šum, ki je prihajal od zunaj, kot da je čevelj podrsal ob verando. Za trenutek se je obotavljala, nato pa je stopila proti vratom, obrnila glavo nazaj proti sobi in rekla:

»Le za trenutek vas bom pustila samo, ljuba moja. Do svojega bungalova bom stopila pogledat, kam sem založila vzorec. In čisto prepričana sem bila, da ga imam s seboj. Saj boste lepo počakali, dokler se ne vrnem, kajne?« Nato pa se je ozrla predse in zamrnila sama pri sebi: »Ubogi otrok je zaspal.«

Mirno je stopila po verandi, se spustila po stopnicah in se na stezi obrnila na desno. Če bi jo kdo opazoval, bi se gotovo začudil, ko bi videl, da je, potem ko je prišla mimo zaslona, rožnatih grmov, obrnila na gredi rož, se odpravila proti zadnjemu koncu Kendalovega bungalowa in vstopila skozi druga vrata. Leta so vodila naravnost v majhno sobo, ki jo je Tim včasih uporabljala za neurejeno pisarno. Od tod pa si lahko prišel v dnevno sobo.

Okno v mali pisarni je bilo skoraj popolnoma zakrito s širokimi zavesami, ki naj bi varovala mali prostor pred soncem in vročino. Jane Marplova je smuknila za zaveso. Nato pa je čakala. Skozi okno si bo lahko prav dobro ogledala vsakogar, ki bi se približal Mollyjinim spalnicam. Skoraj pet minut je trajalo, preden ga je zagledala.

Cedna Jacksonova postava v beli uniformi se je povzpela po stopnicah na verando. Za trenutek se je ustavil pri balkonu in lahko, diskretno potkal na steklo odprtih vrat. Kolikor je mogla slišati, ni bilo nobenega odgovora. Jackson se je hitro in pritajeno ozrl okrog sebe, nato pa je smuknil skozi odprta vrata. Jane Marplova je stopila do vrat, ki so vodila v prvo kopalnico.

Jackson, ki je bil pregledoval polico nad umivalnikom, se je zavrtel okrog. Videti je bil precej presenečen, kar seveda ni bilo tako čudno.

»O, je vzkliknil, »nisem — jaz — ee —«

»Gospod Jackson!« je sila presenečno vzkliknila Jane Marplova.

»Misliš sem, da boste tu nekje,« je dejal le-ta.

»Ste prišli kaj iskat?«

»Ogledal sem si samo kremo za obraz, ki jo uporablja gospa Kendalova.«

Jane Marplova je moralna priznati, da je Jackson hitro našel primeren odgovor — v roki je namreč držal lonček kreme.

»Prijetno diši,« je pripomnil in zgrbančil nos. »Kar precej dobra krema je to, če pomislimo na vse mogoče preparate, ki jih izdelujejo dandanes. Cenejše kreme namreč niso za vsako kožo in prav lahko povzročijo izpuščanje. Isto velja tudi za puder.«

»Videti je, da precej veste o teh stvareh,« je pripomnila Jane Marplova.

»Nekaj časa sem delal v farmacevtski stroki,« je odvrnil Jackson. »Tam se človek nauči precej o kozmetiki. Ceden lonček napolnil s kremo, ga draga zaviješ — in neverjetno, kako hitro ga proda ženskam.«

»Ali ste o tem — ?« Jane Marplova je nalač prenehala sred stavka.

»Ne, res je, nisem se prišel pogovarjati o kozmetičnih pripomočkih,« se je strinjal Jackson.

»Nisi imel časa, da bi si izmislił primerno laž,« je sama pri sebi pomisliła Jane Marplova. »Videli bomo, kaj boš zdaj prinesel na dan.«

»Gospa Waltersova je zadnjič posodila šminko gospes Kendalovi. Iskat sem jo prišel. Potkal sem na šipo, a ko sem videl, da gospa Kendalova trdno spi, sem mislil, da ne bo nič hudega, če bom stopil do kopalnice in šminko sam poiskal.«

»Aha,« je odgovorila Jane Marplova. »Ste jo našli?«

Jackson je odimajal z glavo: »Najbrž jo ima v ročni torbici,« je lahko odvrnil. »Sicer pa je vseeno. Gospa Waltersova je ne potrebuje tako nujno. Le mimogrede jo je omenila, da jo je posodila gospa Kendalovi. Ozrl se je po toaletnih pripomočkih in nadaljeval: »Nima veliko, kaj?« Oh, da — v njeni starosti tudi ne potrebuje kaj dosti. Zdravo, naravno kožo ima.«

Prešernova družba izdaja razen redne zbirke tudi zbirko romanov Ljudska knjiga. V letu 1974 bo izšlo 6 romanov: Graham Greene: POTOVANJE Z MOJO TETO, Nikolaj Gogol: ZGODBE S PRISTAVE, James Leo Herlihy: POLNOČNI KAVBOJ, Honoré de Balzac: VOJVODINJA DE LANGEAIS, Christa Wolf: MACJE OKO. Vsa zbirka stane broširana 90 din, platno vezana na 140 din.

Prešernova družba izdaja tudi bogato ilustrirano mesečno revijo Obzornik 74. Letna naročnina je 50 din.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarška-Boršetova 27.

POMENKI O TRBOJAH IN ŽERJAVKI

Črtomir Zorec

(2. zapis)

Kot nisem mogel reči ne za Olševki, še manj pa za Voklo kakše dobre besede o ljudsko-prosvetni dejavnosti, ki tam že nekaj let mirno počiva — tako lahko za Trboje rečem, da njihovo Kulturno-umetniško društvo »Simon Jenko« živahnno deluje. V preteklem letu je imelo 5 dramskih uprizoritev, 5 proslav državnih praznikov in 2 gostovanji sosednjih društev. Tudi knjižnica opravlja svoje poslanstvo. Pozna se sodelovanje mladine, ki seve pozabi tudi na plesne in zabavne prreditve.

V Trbojah je, kot malo kje drugje, povezano KUD »Simon Jenko« z družbenopolitičnimi organizacijami in celo s Kmetijsko zadrugo Cerkle, ki ima v Trbojah svoje obrate. To sodelovanje se pozna posebno pri skrbni za dvorano, ki je vključena v Zadružni dom v Trbojih.

V zvezi z ljudsko-prosvetno dejavnostjo je treba reči besedo o šoli, ki je ohranila svoj okoliš (Trboje in Žerjavko) ter sega celo čez občinsko mejo, saj se v Trbojah šolajo tudi otroci iz Moš.

CVETLICO, KI JE VZKLILA...

Nenavaden napis sem prebral na osrednjem vaškem spomeniku padlim v NOB: Cvetlico, ki je vzklikila iz naše krvi, zvezsto čuvajte!

Sliši se kot naročilo mladim rodovom.

Na razpotju sredi Trboj stoji lepo oblikovan spomenik — prav kot staro vaško znamenje. Tako je najbrž najbolj prav: spomeniki se morajo v okolje vključevati, ne pa vsljivo izstopati, navadno celo s tujim bliščem.

Na obodu osrednjega kvadra, sezavljena iz surove obdelanega domačega kamenja, je vklesan še drug napis:

V SPOMIN ŽRTVAM NOB — Slava padlim borcem. Kri padlih junakov — temelj socializma.

Potem pa sledi imena padlih domačinov: Bohinc Anton, Žurn Franc, Stenovec Karel, Bizjak Mihaela, Gubanc Anton, Pintar Franc, Kopač Peter, Volk Luka in Jakob Zlate; to

Osrednji spomenik NOB v Trbojah

Koki Gosalia

Na letosnjem mednarodnem sejmu obrti in opreme v Kranju je sodelovalo tudi podjetje Intertrade iz Ljubljane. Obiskovalcem je predstavilo indijske in kitajske izdelke umetne obrti. Z razstavo so zbudili med obiskovalci nemajno zanimanje. Nedvomno pa je precej pripomogla k temu tudi simpatična mlada prodajalka iz Indije.

»Koki Gosalia,« se nam je predstavila. »Rojena sem 1950. leta v Kalkuti, zdaj pa z možem že štiri leta živim v Sloveniji,« je povedala lepo po slovensko.

Prav, da jima je z možem v Sloveniji oziroma v Ljubljani zelo všeč in da se je slovensko naučila iz časopisov in slovarja. Zaupala nam je tudi, da bo podjetje Intertrade moralo izdelki indijske in kitajske umetne obrti spet sodelovalo tudi na prihodnjih sejmih v Kranju. — A. Z. — Foto: F. Perdan

so bili borci. Na stranskih ploskvah pa so vklesana imena padlih talcev — domačinov: Bizjak Miha, Jenko Vinko, Cingerle Franc, Špenko Jožef, Dolinar Vinko, Bohinc Jernej, Medved Boris, Knific Miha, Ješa Jožef, Simnovec Franc, Jagodic Ivan, Novak Franc, Križnar Jože, Rozman Anton in Govekar Vinko.

Pri vseh imenih je seve vklesana tudi letnica rojstva in smrti. Med borci je bil vsekakor najstarejši Jakob Žlate, roj. 1. 1877, padel 1. 1944 — star torek že 67 let. Med žrtvami pa je bil najstarejši Jernej Bohinc, o katerem smo spregovorili že v prejšnjem zapisu.

Osvobodilna fronta je bila v Trbojih ustanovljena že 1. 1941. Semkaj sta prihajala predavat in svetovat Tomo Brejc in Anton Dolinšek.

Pričo je, da ob tem spomeniku premislili: ali je prav, da kar vsem, padlim borcem, talcem, umrlim internircem ali pobitim prebitim prebivalcem ob neki kazenski akciji — pravimo, da so žrtve, padle v NOB. Po moje bi bilo prav ločiti: v bojih padli partizani niso nikake žrtve, to so bili junaki, ki so šli zavestno v boj in z orožjem v roki branili svoje življenje, se prej pa so bili po sovražniku. Žrtve pa so talci in vsi oni, ki so tako ali drugače umrli zaradi fašističnega terorja. — Res, oboji so izgubili življenje, oboji so dali za svobodo največ, kar so imeli. Le izraz »žrtve« za hrabrega moža, ki je padel od krogla zadet, me moti.

Seveda, to moje premišljevanje morda komu ne bo po godu. Lahko, da se motim. A najbrž ne. Morda bomo kdaj cel

Prostorska stiska na pokopališčih

Izvršni svet škofjeloške občinske skupnosti je na eni izmed svojih zadnjih sej med drugim obravnaval tudi poročilo o stanju pokopališč v občini. Prisotni so menili, da stanje, kakršno trenutno na tem področju je, še zdaleč ni zadovoljivo. Ker se

Obe-tavnejši odkup živine

Kaže, da posledice omejevanja izvoza govedi in mesa v dežele Evropske gospodarske skupnosti za slovensko govorijo le ne bodo tako hude kot je sprva kazalo. Ker zvezna direkcija za rezerve živil v naši republiki ni odkupila in uskladiščila dovolj mesa, je republiški izvršni svet že naročil nekaterim upravnim organom, naj skupaj z živinorejsko poslovno skupnostjo in gospodarsko zbornico SRS poštejo in pripravijo predlog ukrepov za večjo potrošnjo mesa doma. Cena mesa v maloprodaji naj bi se znižala, republika pa bi za kritje nižje cene poiskala potreben denar.

Obenem so se predstavniki Slovenije pogovarjali z zvezno direkcijo za rezerve živil o povečanem odkupu mesa oziroma goveda v Sloveniji. Direkcija je pokazala veliko mero razumevanja in odobrila odkup 2000 ton mesa ter obljubila, da bo v 40 dneh vzela od slovenskih rejcev 10.000 govedi. Razen tega bo direkcija za rezerve živil odkupila v Sloveniji tudi precejšnje presežke mesa perutnine.

Zvezni komite za kmetijstvo in živilsko industrijo je tudi predlagal zveznemu izvršnemu svetu zakonsko ureditev premiranja mlade pitane govedi. Zaradi visokih stroškov prireje, ki so posledica dražjega reproduksijskega materiala, predvsem krmil, in zakasnelega prevzemanja spitanih govedi, je zvezni komite za kmetijstvo in živilsko industrijo že predlagal tak ukrep, vendar je bil predlog zavrnjen.

Ker kaže, da bodo slovenski proizvodni viški goveje živine in mesa odkupljeni, se izvršni svet ne odloča za posebne akcije. Tržne razmere se utegnejo kmalu normalizirati, vendar morajo organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z govorijem, sproti spremljati proizvodne in tržne razmere in s položajem seznanjati družbenopolitične skupnosti, ki bodo morale v kritičnejših primerih primerno ukrepati. Nalogi pa bodo kos le, če bodo vsestransko seznanjene s položajem.

Ukrepi, o katerih pišemo, so dobili zadnje dni novo vrednost. Izvršilno telo Evropske gospodarske skupnosti je namreč sklenilo, da prevede uvoza mesa s 1. novembrom ne bo prenehala veljati kot je bilo prvotno predvideno. Preveden je spet podaljšana za nedoločen čas, vendar se je Evropska gospodarska skupnost pripravljena pogovarjati s posameznimi, največjimi izvoznicami mesa in splošno preveden zamenjati s posebnimi medsebojnimi sporazumi.

Ni bilo orehov

Letošnji pridelek orehov na Gorenjskem bo minimalen, saj so orehi obrodili le v nekaterih nižjih krajinah na Gorenjskem in še tam je pridelek nepomemben. Vse kaže, da bodo letos orehi še dražji kot so bili, saj je bila njihova cena že sedaj precej visoka.

Manj tujih gostov

Za divjad je bila letos izredno ugodna zima in pomlad, zato so živali dobro prestale zimo. To se pozna tudi na letosnjem prirastku, saj je divjad povsod lahko videti, tako perjasto kakor tudi dlakasto. Kmetovalci celo trdijo, da jih je preveč in da jim delajo škodo. Zanimivo je, da je letos na lovu manj tujih gostov-lovcov kakor jih je bilo prejšnja leta. Prav gotovo gre to pripisati gospodarskim težavam tudi v gospodarsko bolj razvitedih državah.

-an danja kritična situacija zahteva kar najhitrejše ukrepanje, so člani sveta sklenili informacijo posredovati tudi delegatom vseh treh zborov na prihodnjem zasedanju skupštine občine.

Najbolj pereč je trenutno problem gradnje novega pokopališča v Škofji Loki. Na področju mesta sta sicer dve pokopališči, vendar obe že zdavnaj obkoljeni s stanovanjskimi zgradbami. Na staroško gravitira enajst naselij, na škofjeloško štiriindvajset in na reteško tri: skupno okrog 15.000 ljudi ali približno polovica prebivalcev občine. Verjetno so prav v Škofji Loki prišle najbolj do izraza posledice migracije prebivalstva, saj se je prostor za grobove izredno hitro krčil, danes pa ga že močno primanjkuje. Prostorska stiska je tolikšna, da se umrli pokopavajo že kar na dohodnih poteh. Gradnja novega pokopališča je torej nuja!

Nova lokacija zanj je bila določena že v urbanističnem načrtu, podrobnejše obdelana in geološko raziskana je bila pred dvema letoma, kasneje pa po obravnavah na zborih občanov tudi potrjena na občinski skupščini. Za novo pokopališče pri Lipici je izdelana programska študija in delno idejni projekti, ni pa glavnih projektov, ker je za njihovo naročilo zmanjkal denarja. Na zborih občanov je bilo precej predlogov, naj bi se gradnja financirala s samoprivzemkom, vendar referendum ni uspel. S tem so pripravljalna in vsa nadaljnja dela ostala v slepi ulici. Določen ni niti minimalni obseg nujnih del in predlog finančiranja le-teh. Skratka, ni investitorja, ki bi prevzel nase breme gradnje novega pokopališča v Škofji Loki.

Podobno je stanje v Železnikih. Zadnje umrle so prav tako kot v Škofji Loki pokopavali po pokopaliških poteh. K sreči pa v Železnikih obstaja možnost, da se sedanje pokopališče razširi na nosednje zemljišče. Predlog za razširitev lokacije je prav zdaj javno razgrajen, na novembrski seji pa ga bo obravnavala občinska skupština. Programska dokumentacija je izdelana, ni pa glavnih projektov in prav tako tudi ni znan način finančiranja. Po sedanjih ocenah bi vsa dela veljala približno 90.000 din.

Tretje pokopališče, ki je povsem napolnjeno, je pokopališče v Gorenji vasi. Za razširitev pokopališča je s potrjenim razdaljnim načrtom potren rezervat. Za gradnjo še ni izdelanih nikakršnih projektov, ne lokacijske dokumentacije, niti ni teren

geološko raziskan. Podobno stanje je tudi v Zalem logu v Selški dolini. Pokopališče je zapolnjeno že nekaj let, krajevna skupnost pa vse do danes ni uspela pridobiti ustreznih dovoljenj.

Ostala pokopališča v občini so primerno urejena, s pripombo, da bo v več krajih potrebna obnova mrlških vežic in ograj ter opornih zidov. Večina krajevnih skupnosti zlasti opozarja na dejstvo, da vprašanje finančiranja urejanja pokopališč ni rešeno. Najemnina za grobove namreč še zdaleč ne pokriva vse stroškov vzdrževanja objektov. Iz istega razloga tudi ni ljudi, ki bi lahko odgovorni za razna dela na pokopališčih. V petih krajih nimajo niti grobarja, tako da morajo vse potrebno ob pogrebu urediti svojci umrlega.

Spričo naštetih dejstev je širitev in novogradnja pokopališč še poseben problem. Krajevne skupnosti nimajo ljudi, ki bi lahko pravočasno priskrbeli vso potrebno dokumentacijo, saj je znano, da je le-ta za pokopališča izjemno zahtevna in obsežna ter vezana na številna soglasja. Druga zahtevna, često prezahtevna, naloga za krajevne skupnosti pa je izdelava investicijskih programov in sistem financiranja.

In kje so rešitve? Vse kaže, da so prvi ukrepi že na vidiku. Krajevne skupnosti naj bi v bodočem za grobove predpisale najemnino, ki bo zagotavljala redno vzdrževanje pokopališč z vsemi objekti in gradnjo manjših objektov na pokopališčih ter njihovo ureditev v skladu s predpisi. V tej najemnini je predviden poseben del, ki bo namenjen izključno investicijskemu vzdrževanju. Zadolžitev za pripravo dokumentacije in pridobitev vseh soglasij bo zaupana Loka-investu. Stroški za izdelavo lokacijske in investicijske tehnične dokumentacije pa naj bi v prihodnje v enakih delih nosili krajevna skupnosti in občina.

Ko so spregovorili o novem loškem pokopališču, pa so člani izvršnega sveta menili, da morata krajevna skupnost ter komunalno podjetje Remont še pred koncem leta izdelati predlog minimalnega obsega del ter načine zbiranja sredstev za gradnjo.

J. Govekar

Kostanj je dozorel

Zadnji mraz in slana sta spravila z drevja ježice jedilnega kostanja in tako je prišel čas nabiranja tega gozdnega sadeža. Letos je kostanj kar dobro obrodil, ni pa tako lep in debele kot je bil preteklo leto. K temu je prav gotovo pripomoglo letošnje muhasto vreme.

Uporaba uree v prehrani prežvekovalcev

Uporaba sečnine — uree v prehrani prežvekovalcev je brez nevarnosti, če se upoštevajo določeni predpisi: urea mora biti homogeno razdeljena v krmi, dnevno se je sme pokladati največ 150 g na molnico ali 30 g na 100 kg žive teže.

Krmiljenje uree je s fiziološkega stališča možno in pri današnjih cenah soje in sončninih tropin ekonomsko opravičljivo, posebno pri pitanju.

Pri odločitvi, da se uporabi urea pri krmiljenju kot nadomestilo za relativno drage komponente v obroku, sta dve možnosti: mešanje z močnimi krmili ali z osnovno krmno.

Mešanje uree z močnimi krmili pride v poštev le na kmetijah, ki same pripravljajo mešanico močnih krmil. To je pri nas pogosto tam, kjer meljejo doma koruze ali odpadna žita. Urea in zrnata struktura krmil se dobro mešajo. Pri mešanju je treba paziti, da istočasno ne pride do mletja — drobljenja. Urea je v naravi zelo hidroskopična (vleče nase vlago). Industrijsko pripravljena urea je v obliki kroglic, ki imajo trdo zunanjou lupino, ki hidroskopičnost uree zmanjšuje. Z mešanjem se zaščitna lupina poškoduje in urea postane zelo hidroskopična; takšna krmila so hitro pokvarljiva, rada začnjo plesniti.

Primernejše in tudi bolj se bo razširilo na kmetijah dodajanje uree v osnovna krmila. To predvsem pri siliranju silične koruze, ki ima široko razmerje med beljakovinami in škrobovno vrednostjo. Važno pri tem je, da koruza ne sme imeti manj kot 28 % suhe snovi (v voščeni zrelosti). V nasprotnem primeru pride med siliranjem in kasnejše do topiljenja uree in v spodnjih slojih se nabere prevelika koncentracija uree. Koruzni silični zrni se lahko na 100 kg doda 500 g uree.

Pravilno doziranje pri siliranju je izrednega pomena. Pri neenakmerni porazdelitvi uree v silični lahko pride do prevelike količine uree v obroku. Urea se v vampu zelo hitro razkraja na amoniak in CO₂. Amoniak se skozi steno vampa vrsko v kri. Pri prevelikih koncentracijah amoniaka v kri lahko pride do zastrupitve in pogina. Pri enakomerni razdelitvi uree v silični in dvakratnem krmiljenju dnevno do tega ne more priti. Pri večkratnem pokladanju silične koruze z dodatkom uree se lahko količina uree poveča celo nad 500 g na 100 kg krmne.

Pravilno doziranje tako odloča o uspehih. Ročno posipanje uree na plast silične koruze ni pravilno, je celo nevarno. Nevarno je tudi posipanje uree po krmni pred krmiljenjem. Enakomerno dodajanje uree se lahko doseže le s posebnim dozatorjem, ki se montira na silokombajn ali krmoreznicu. Dozatorji za ureo so v prodaji tudi pri nas. Stanejo približno 1000 din. Podrobnejše informacije o dozatorjih pa so na voljo na Kmetijskem inštitutu v Ljubljani — na zavodu za živilnijo — pri inž. Grumu in inž. Verbiču.

Zivinorejsko veterinarski zavod
Gorenjske — Kranj
Kmetijska pospeševalna služba:
Peter Kunstejl, dipl. inž. agr.

Autobusna postaja v Ratečah je zadnje čase zelo zapuščena in zanemarjena, saj že ob manjšem deževju voda zalije luknje in nastane pravljato jezero. Cigava je autobusna postaja? Krajevna skupnost Rateče in skupština občine Jesenice sta za ureditev postajališča porabili že precej denarja. Autobusna podjetja, kot so jesenški Viator, kranjska Creina in ljubljanski Sap, ki uporabljajo ta prostor, pa niso primaknila k ureditvi niti dinara. Vsa omenjena podjetja poslujejo tudi s tovornim prometom, in prav bi bilo, da bi eno izmed teh podjetij pripeljalo vsaj en kamion gramoza in zakrpalno luknje. Zadovoljni bi bili potniki, domačini, kakor tudi prevozniška podjetja, saj gredo vse zbadljivke na račun šoferjev, ki morajo ustavljati v sbazenih. — Foto: A. Keršan

V kislo jabolko bednega začetka kmečkega turizma Zabregarjeva Amalija ni hotela takoj zagriziti, sploh je kazalo, da je predsednik krajevne skupnosti Zabreg nuj kaj zadovoljivo prepričal o vseh idealnih prednostih kmečkega turizma, ki naj bi že v naslednji sezoni skokoma osovojil Zabreg, niti ni preveč verjela govoricom, da nudi občina bajna posojila, da se bo gradila cesta z asfaltom, da se renovira Šmonova gostilna, četudi so te govorice prihajale iz ust čakajočih v vaški štacuni in bi jim zaradi že preizkušeno dobre informiranosti vaščank prej ko sledi moral verjeti.

Cez leto dni ji je že nekaj postalo žal, ker ni poskusila: asfalt je bil na pol poti, Šmonova gostilna, ki jo je imel samo v najemu, kakopak, je bila obnovljena v tako imenovanem alpskem slogu, v neštetih srnjakovih glavah, našopanih lisicah, romantičnih srčecih in okenčkih; na dveh treh domačijah se je vidno bohotil napis Zimmer frei, na Kramarjevi razen tega tudi Rooms, ker so imeli dva potomca še v višjih razredih osnovne šole; v Zabregu so privlekli tudi prenosno vlečnico in vse je kazalo, da je zimski turizem na pohodu.

Cisto tako, nūmogrede, si je potlej Zabregarjeva Amalija ogledala tudi tiste Zimmer frei, ker se je pač le nekaj bala, da z obljubljenim posojilom ne bo mogla prizidati sobe in jo poleg tega še lepo opremiti. A je zazijala! Kramarjeva najmlajša hči jo je odvedla natanko v bratovo sobo in ji zatrila, da je to tisti »imer«, ki ga oddajajo gostom. Za vrati umivalnik, stara vegasta poselja, majav stol in miza, v kotu sumljiva čista stena, saj so umaknili razpelo. Kramarjeva hči je zagovorila, da so bili tisti trije iz občine, inšpekacija, zelo zadovoljni in vidno presenečeni nad domačnostjo, vsi vprek so hvalili, da je vse v stilu in naj tako tudi ostane. Le da so v onem kotu, ki je bil prazen, imeli tedaj še skrinjo, ki pa jo je za šilinge odkupil zadnji gost.

Amalija je potem tuhala ves večer in razlagala poti v svoj boljši standard svojemu možičku prav vso noč. Že v ranem jutru naslednjega dne je vzela pot pod noge, na občini izprosila posojilo in čez mesec dni se so pri Zabregarjevih začela velika zidarska dela. Amalija tudi ni zamudila gospodinjskega tečaja, ki ga je v Šmonovi gostilni vsak večer prizel domače turistično društvo, nabrala si je precej izkušenj, ki naj bi jih s pridom uporabila pri domači kuhi za »letovišarje«, kot jih je imenovala.

Kmečki turizem

A teh »letovišarjev« v naslednji sezoni ni in ni hotelo biti. Nad slabim sezono zaradi pomanjkanja snega so jadikovali celo v bližnjem turističnem kraju z neštetimi hoteli in žičnicami. Amaliji pa vendarle ni šlo v račun, saj je povsod slišala in brala, da si današnji turist želi predvsem in le osvežajočega gorskega zraka, miru, šelesjenja vetra v gozdovih, mirnih in samotnih poti v idilo narave. A so ti maloštevilni pred sezono, ki so pri njej prenočili za eno noč ali dve, očitno iskali drugačne idile. Kako naj bi sicer drugače razumela obnašanje para iz bližnjega mesta, navidez ju je celo pozala, ki sta prečepila v sobi noč in ves dan, na večer pa sta se odpeljala? Celo v Šmonovi gostilni se nista nič oglašila, ne v gozdu za srami oprezala, ne zrla v prostrano mogočnost gora! Narave iz kamre zanesljivo nista mogla videti, ker jima je pogled zastiral star hlev, ki je stal tik zraven okna. Hja, čudni so ljudje in njihova ljubezen do narave in kmetov, je modrovala Amalija, ko se je spomnila tistih dveh Italijanov, ki sta pretaknila vso hišo in pokupila še takšne bedarje kot je bil star možev preluknjani klobuk. Če bi mogla, bi odpeljala tudi čebelnjak!

Ko je zapadlo nekaj snega, je na Amalijina vrata potrkaši nekaj dnevin s tremi malimi otroki, najmlajšemu je bilo dve leti. Glava družine se je komaj sporazumel z Amalijo, ker je najmlajši neutrudljivo jokal, srednji se je pačil, najstarejši je presunljivo civil, ker ga je Amalija Runo ljubezenovo ovoval. Ko so le vstopili, je gospa prezirljivo zavihala nos, ker se je v večji sušilo perilo, srednji se je spotaknil ob lesene stopnice, največji pa se je pognal za mačkom. Amalija skoraj vso noč ni zatisnila očesa, ob večeru naslednjega dne pa je bila z živci na koncu. Otroka sta ji bila stalno za petami, Sivko sta v hlevu vlekla za rep, da je presunljivo mukala, prašičke sta spustila na dvorišče, mirnega in ubogljivega konja Vranca pa privezala k sosedovem ograjem. Zvezčer je Amalija pozno v noč iskala dve kokoški, ki sta ob indijskih krikih malih hudob zbežali kdo ve kam. Najhuje pa je bilo to, da nikakor niso znali cenciti Amalijin kuharskih prizadevanj: domače zaseke otroci niso marali, ob žgancih je gospa dejala, da te pacarie videti ne more, mož pa bi se stalno basal s pariškimi, dunajskimi ali ljubljanskimi rezki. Ob odhodu so dejali, da so se imeli zares krasno in da bi prihodne leto spet prišli. Amalija je sicer sprekela v dar ruto, ki jih je imela niččoliko, za ponovno snidenje pa ni bila preveč ogreta.</p

radio

Poročila poslušajte na PRVEM PROGRAMU vsak dan ob 4.30, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.25, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00 (Radijski dnevnik), 22.00, 23.00 in 24.00, ob nedeljah pa ob 6.05, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00 (Radijski dnevnik), 22.00, 23.00 in 24.00; na DRUGEM PROGRAMU ob delavnikih vsako uro od 9.30 do 18.30, ob nedeljah ob 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.15, 15.30, 16.30, 17.30 in 18.30; NA TRETEM PROGRAMU pa vsak dan ob 19.00, 20.30 in 23.50.

SOBOTA,
2. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tečnik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiju, 11.15 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Listi iz albuma Lahke glasbe, 17.20 Gremo v kino, 18.05 S knjižnega trga, 18.20 Rad imam glasbo, 19.40 Minute z ansamblom Silvija Stingla, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Radijski radar, 21.00 Za prijetno razvedrijo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri zvoki, 13.35 Zvoki Latinske Amerike, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 Glasbeni drožbi ob tu in tam, 14.35 3000 sekund Radia Študent, 15.40 Portret orkestra Quincy Jones, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Vodomet melodij, 16.40 Glasbeni studio: S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansamblom Jožeta Kampiča, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Treći program (stereo)

19.05 Znanost in družba, 19.20 Richard Wagner: Mojski pevci nürnbergi — opera v treh dejanjih, 23.55 Iz slovenske poezije

NEDELJA,
3. NOVEMBRA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke — F. Puntar: Vzorek, 8.52 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, vmes ob 11.50 Pogovor s poslušalci, 14.05 Nedeljski popoldne: prenos in poročilo o športnih dogodkih, nedeljska reportaža, humoreska tegla tedna, 18.03 Radijska igra — L. Pirandello: Ceci, 18.41 Glasbena medigra, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Serenadni večer, 23.05 Literarni nočurno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Mladina sebi in vam, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po poti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Glasba ne pozna meja, 15.00 Nedelja na valu 202

Treći program (stereo)

19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, vmes ob 20.35 Športni dogodki dneva, 23.00 Majhen koncert kvarteta La Salle, 23.55 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK,
4. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje, 9.40 Orkestri in zabavni zbori, 10.15 Za vsakogar nekaj, 11.15 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne gootide na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Amaterski zbori pojo, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbene razglednice, 15.45 Vrtljak, 16.45 Interna 469, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Naš gost, 18.20 Ob lahi glasbi, 19.40 Minute z ansamblom bratov Avsenik, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Ruggiero Leoncavallo: Glumači — opera v dveh dejanjih, 21.45 Lepi melodije, 22.20 Popevke iz jugoslovenskih studiev, 23.05 Literarni nočurno, 23.15 Za ljubitev jazz-a

Drugi program

9.30 Ponедeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansamblji, 14.00 Ponedeljek križenkrat, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Kurt Edelhagen, 16.00 S knjižne police, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Glasbeni stereo studio: Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Treći program (stereo)

19.05 Zborovske skladbe Rista Savina in Franca Viharja, 19.30 Dubravka Tomšič-Srebrotnjakova igra Chopina, 19.50 Literarni večer, 20.35 Joseph Haydn: Simfonija št. 45 v f-molu — Simfonija slovesna, 21.00 Ekonomsko politika, 21.20 Večeri pri slovenskih skladateljih: Milan Stiblji, 23.00 Sezimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

TOREK,
5. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopno, 9.30 Pojeto:

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Goranski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava: 21-790, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davnika po pristojnem mnenju 421-1/72.

kino

Kranj CENTER

29. oktobra domači barv. vojni PARTIZANI ob 16., 18. in 20. uri
30. oktobra domači barv. vojni PARTIZANI ob 16., 18. in 20. uri

31. oktobra premiera barv. pust. KARATE — JEKLENA PEST ob 16. in 20. uri, sovjet. barv. ANDREJ RUBLJEV ob 18. uri — predstava za filmsko gledališče

1. novembra nem. barv. ljub. drama LJUBEZEN JE LE BESEDA ob 16., 18. in 20. uri

2. novembra nem. barv. ljub. drama LJUBEZEN JE LE BESEDA ob 16., 18. in 20. uri, premiera angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 22. ur

3. novembra amer. pust. TARZANOV TAJNI ZAKLAD ob 10. uri, angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 16., 18. in 20. uri

15. novembra amer. pust. TARZANOV TAJNI ZAKLAD ob 10. uri, angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 16., 18. in 20. uri

16. novembra nem. barv. ljub. drama LJUBEZEN JE LE BESEDA ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. komedija KAJ TE OCKA PUŠČA SAMO? ob 21. uri

17. novembra angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

29. oktobra ital.-amer. barv. western SERIF IMENOVAN ČUTARA ob 16., 18. in 20. uri

30. oktobra ital.-franc. barv. akcij. DIABOLIK ob 16., 18. in 20. uri

31. oktobra premiera ital. barv. CS drame VRTFINCLJA KONTINIJA ob 16., 18. in 20. uri

1. novembra barv. pust. KARATE — JEKLENA PEST ob 16., 18. in 20. uri

2. novembra barv. pust. KARATE — JEKLENA PEST ob 16. in 18. ur, domači barv. vojni PARTIZANI ob 20. uri

3. novembra barv. pust. KARATE — JEKLENA PEST ob 14. uri, ital. barv. erot. KO SO ŽENSKE IMELE SE REP (ni primeren za otroke) ob 16. ur, domači barv. vojni PARTIZANI ob 18. ur, premiera ital. barv. westerna LOVZA PLENOM ob 20. ur

4. novembra ital. barv. western LOV ZA PLENOM ob 16., 18. in 20. ur

Tržje

29. oktobra ital.-franc. barv. akcij. DIABOLIK ob 18. in 20. ur

30. oktobra franc. barv. krim. RDECNI KROG ob 17.30 in 20. ur

31. oktobra franc.-ital. barv. akcij. DIABOLIK ob 18. in 20. ur

1. novembra premiera ital. barv. CS drame VRTFINCLJA KONTINIJA ob 18. in 20. ur

2. novembra franc. barv. komedija KAKO SKRITI TRUPLO ob 16., 18. in 20. ur

3. novembra ital. barv. krim. TRDOKOŽEC ob 15., 17. in 19. ur

4. novembra ital. barv. krim. TRDOKOŽEC ob 18. ur

Kamnik DOM

30. oktobra franc. barv. komedija KAKO SKRITI TRUPLO ob 18. in 20. ur

31. oktobra franc. barv. komedija KAKO SKRITI TRUPLO ob 18. in 20. ur

1. novembra franc. barv. krim. RDECNI KROG ob 17.30 in 20. ur

2. novembra angl. barv. grozlj. UMORI V ULICI MORGUE ob 16., 18. in 20. ur

3. novembra amer. pust. TARZANOV TAJNI ZAKLAD ob 15. ur, angl. barv. grozlj. UMORI V ULICI MORGUE ob 17. in 19. ur

4. novembra ital. barv. erot. KO SO ŽENSKE IMELE SE REP (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. ur

Radovljica

29. oktobra amer. barv. SOUNDER ALI PASJE ŽIVLJENJE ob 20. ur

30. oktobra amer. barv. krim. LOPOV, KI JE PRISEL NA VEČERJO ob 20. ur

31. oktobra nem. barv. ODMOR BREZ DEKLJET ob 20. ur

1. novembra amer. barv. pust. DVOBOJ ob 18. ur, amer. barv. krim. LOPOV, KI JE PRISEL NA VEČERJO ob 20. ur

2. novembra amer. barv. SOUNDER ALI PASJE ŽIVLJENJE ob 18. ur, nem. barv. ODMOR BREZ DEKLJET ob 20. ur

3. novembra amer. barv. krim. LOPOV, KI JE PRISEL NA VEČERJO ob 16. ur, nem. barv. ODMOR BREZ DEKLJET ob 18. ur, amer. barv. pust. DVOBOJ ob 20. ur

4. novembra angl. barv. krim. ŠAKAL ob 20. ur

Jesenice RADIO

29. oktobra amer. barv. LEGENDA O ČRNEM CHARLIJU

30. oktobra amer. barv. western CLOVEK IZ ARIZONE

1. novembra amer. barv. western VALDEZ MASCEVALEC

2. novembra amer. barv. fantast. UPOR ZA PORNICKOV

3. novembra amer. barv. fantast. UPOR ZA PORNICKOV

4. novembra amer. barv. krim. KAPETAN SLAUGHTER

Jesenice PLAVZ

29. oktobra nem.-ital. barv. krim. KOMISAR X — TRIJE ZELENI PSI

31. oktobra amer. barv. JOE, TUDI TO JE AMERIKA

1. novembra amer. barv. western ČLOVEK IZ ARIZONE

2. novembra amer. barv. krim. KAPETAN SLAUGHTER

3. novembra amer. barv. krim. KAPETAN SLAUGHTER

4. novembra amer. barv. fantast. UPOR ZA PORNICKOV

Kranjska gora

30. oktobra amer. barv. LEGENDA O ČRNEM CHARLIJU

31. oktobra amer. barv. western ČLOVEK IZ ARIZONE

2. novembra nem.-ital. barv. krim. KOMISAR X — TRIJE ZELENI PSI

3. novembra amer. barv. western VALDEZ MASCEVALEC

SOBOTA,

televizija

Odbor za medsebojna rezmerja delavcev
Iskra — tovarna industrijske
opreme Lesce
v ZP Iskra Kranj

razglaša prosto delovno mesto

konstrukterja I.
ali konstrukterja II.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— višja izobrazba strojne smeri s 5-letno prakso s področja hidravlike in pnevmatike ali
— srednjo izobrazbo strojne smeri s 5-letno prakso s področja hidravlike in pnevmatike

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh od dneva objave na naslov Iskra — Tovarna industrijske opreme Lesce, Odbor za medsebojna razmerja.

Gripa nam grozi

Nam tudi letos grozi gripa?

To vprašanje si zastavljajo prebivalci in zdravstveni strokovnjaki po vsej deželi. Odgovor je na žalost le eden. DA, tudi letos nam gripa grozi, in to še bolj resno in nevarno kot prejšnja leta. Vzrokova za to nevarnost je več. Letošnja hladna in deževna jesen je nastopila zelo zgodaj. Daljni vzhod in južno poloblo je zazela epidemija gripe že septembra. Prejšnjo zimo je pri nas zbolelo za gripo le malo ljudi, ker ni bilo prave epidemije in zato je večina prebivalstva naravno neodporna proti tej bolezni.

Znano je, da je gripa nalezljiva, virusna bolezen, ki se naglo razvija, poteka z visoko vročino, mrzlico, bolečinami v grlu in sklepih. Bolezen traja 4 do 7 dni, če ni komplikacij. Pri otrocih je najpogosteje komplikacija vnetje srednjega ušesa, pri odraslih — starejših osebah se posebej bojimo pljučnice.

Čeprav so strokovnjaki virus gripe odkrili že 1933. leta in ga dobro proučili, doslej niso našli nikakršnih vzročnih zdravil za gripo, niti iz skupine kemičnih sredstev niti iz skupine antibiotikov. Bolnik mora v posteljo že ob prvih znamenjih bolezni. Bolezen moramo preležati. Samemu sebi in okolici so nevarni »junaki«, ki se hvalijo, da so shripi preboleli v stoj. Zdravniki jih neredko srečujemo po nekaj tednih s pljučnico, vnetjem reberne mrene ali celo s specifičnim zasenčenjem pljuč. Koristne so večje doze C vitamina in aspirin. Ostala zdravila predpisuje in izbere le zdravnik. Zelo nevarno je jemanje zdravil na svojo pest. Posebej nevarno je uživanje alkohola. Ta lahko zabiše znamenja gripe ali njenih komplikacij ter zmanjša naravne obrambne moći organizma. Če temperatura kljub ležanju ne pada tretji dan, je vedno potreben posvet z zdravnikom. Otroci, stari ljudje, kronični bolniki in osebe po operaciji obvezno potrebujejo v času gripa zdravniški posvet in zdravila.

Pešec in avtomobilist

Statistično je ugotovljeno, da so tudi pešci zelo veliko udeleženi v prometnih nezgodah. Pešec se pogosto niti ne zaveda, v kakšni nevarnosti je na primer na slabu osvetljeni cesti v nočnih urah. Koliko peščev brezbrizno hodi skoraj po sredini ceste in še po desni strani! Pešec si pač misli, da ga bo voznik opazil v soju svojih žarometov in se mu izognil. Niti ne pomici, da lahko voznika oslepi vozilo, ki pripelje iz nasprotne smeri.

Pravilna vzgoja pešca se mora začeti že zelo zgodaj. Izredno pomembno za varnost otroka je, da ga že v najzgodnejši dobi vzgojimo, kako naj se vede v prometu. Ob tem pa naj opozorim na napako, ki jo starši tako pogosto delajo. Svojemu otroku rečejo: »Hitro steci čez cesto!« Pri tem pa ne pomicajo, da otrok res zelo pogosto hitro steče čez cesto, a prepogosto nenačoma in nepremišljeno, ker se sploh ne ozira na promet. To pa je zelo nevarno, saj peščeva prenagljenosť in neprevidnost zakrivila vsaj toliko nesreč kot avtomobilista predzrodst. Zanimivo je tudi to, da se pešcu pogosto pripeti nezgoda v bližini njegovega doma in manj kje drugje.

Vsekakor je razveseljivo, da se s širjenjem motorizacije veča tudi razumevanje pešca do avtomobilista. Gotovo pa bi bilo za vzgojo slehernega pešca najbolje, če bi mu vsaj za nekaj časa dali v roke motorno vozilo.

Velja Kocić

Gripa je posebej nevarna, ker nastopi v obliki velikih epidemij, ko zabolijo istočasno v istem mestu deset tisoči. To povzroča velike zdravstvene, družbene in ekonomske škode.

Zadnja leta se uspešno borimo proti epidemijam gripe s cepljenjem. Desetletne izkušnje in rezultati v SR Sloveniji kažejo, da cepljenje zagotavlja individualno in kolektivno zaščito pred gripo ter ima razen preventivno-zdravstvenega pomena tudi velik gospodarski pomen, ker v primeru epidemije zelo zmanjša število obolenj in s tem tudi izgubo delovnih dni. Cepljenja organizirajo splošne in obratne ambulante v dogovoru z organizacijami združenega dela. Tudi v našem kraju cepimo že več let z dobrim zdravstvenim in gospodarskim uspehom. Čim boljša je udeležba na cepljenju, boljši so rezultati cepljenja, ker je kolektivna zaščita odvisna od precepljenosti kolektiva. Zato je dobro, če cepimo poleg aktivnih zavarovancev čimveč ostalega prebivalstva.

Po priporočilu svetovne zdravstvene organizacije je potrebno predvsem zaščititi stare osebe, bolnike s prirojenimi in pridobljenimi srčnimi hibami, osebe z izraženim poapnenjem žil, zvišanjem krvnem pritiskom in z slabostjo srčne mišice, bolnike z naduhom, kroničnim bronhitismom in tuberkulozo ter bolnike z sladkorno bolezni. Ne smemo pozabiti dela prebivalstva, ki je najbolj izpostavljen okužbi z gripo in ki je nujno potreben za normalno življenje v deželi. To so predvsem zdravstvena in prometna služba, služba javne varnosti, delavci v trgovinah, predvsem v živilskih trgovinah, terenski delavci, vodovodni delavci, inkassanti, prosvetni delavci; zunanjji delavci v kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, komunalni dejavnosti in drugi. Posebej je pomembno, da pred gripo zavarujemo vse tiste, katerih bolezen in odnosnost z dela bi ogrožila proizvodnjo in gospodarstvo. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je bilo vaško prebivalstvo doslej najmanj zaščiteno, največ obolevalo in tudi največ umiralo zaradi gripe. Zato je nujno, da cepimo tudi čimveč vaščanov.

Ce hočemo doseči dober uspeh zaščitnega cepljenja, moramo pričeti s cepljenjem že v začetku novembra, ker so dosedanje epidemije pokazale, da se gripa najbolj razširja od decembra do februarja. Posebej ogrožene skupine prebivalcev pa moramo cepiti že prej.

V zdravstvenem domu smo že poskrbeli za cepljenje in cepivo. Cepivo, ki ga imamo na zalogi za letosce cepljenje, je popolnoma sveže, pripravljeno je v skladu z mednarodnimi standardi, je uspešno proti gripi, ki jo povzročata virusa tipa A in B, in ne povzroča reakcij ali neveščnosti po cepljenju. Cepivo je pravno za individualna in masovna cepljenja, a posebej učinkovito za osebe nad 60 let starosti, osebe, ki bolujejo od tuberkuloze, kroničnih pljučnih bolezni, bolezni srca in ožilja, sladkorne bolezni, bolezni ledvic. Uspešno se sme uporabljati tudi pri osebah, ki imajo zvišan krvni pritisk in arteriosklerozu ter pri nosečnicah v visoki nosečnosti.

Proti gripi ne cepimo otrok do 7. leta starosti, oseb, ki imajo v času cepljenja kako vročinsko bolezen, ter oseb, ki so alergične na jajca, perutnino in perje.

Za cepljenje proti gripi imamo na voljo sodobno opremo, s katero lahko učinkovito, hitro, neboleče in nevarno pocepimo v kratkem času velike skupine prebivalstva. Opremo smo učinkovito preverili že prejšnja leta, prej pa so jo preverile pri masovnih cepljenjih prebivalstva in vojakov najbolj razvite dežele v svetu.

Za kompletno zaščito je potrebno dati najmanj dve dozi cepiva v pre sledu enega meseca.

Po naših zakonitih predpisih cepljenje proti gripi ni obvezno, vendar ga strokovnjaki zelo priporočajo.

dr. Mario Kocijančič

O dobrih in slabih voznikih

Kaj je pokazala študija ameriških strokovnjakov in kaj se iz nje lahko naučimo?

Precej ljudi, ko sedejo za volan, postane druga osebnost, ugotavljajo psihologi. Spremenijo se tako močno, da jih skoraj ni prepoznavi. Občutek neodvisnosti in oblasti, oblasti nad konji, skritimi v motorju, nad kubki, nad plinskim pedalom, ki poslušno uboga sleherni premik lastnikov noge, občutek, da so v pločevinasti škatli nedotakljivi, svobodni, jim mahoma docela popači značaj. Miroslavnik uradnik preraste v agresivne, po hlevni družinski copata v cestnega tirana, pritikavec v Guliverja. Marsikdo v samomorskem izzivanju katastrofe nezavedno išče zdravilo zoper neuspehe, poraze in razočaranja, ki mu grenijo življenje. Zlasti nervozne, labilne osebnosti so pogosto podvržene »avtomobilski utehi«. Pojav je izredno nevaren, saj v normalnih pogojih preprosto ni mogoče nikomur dokazati, da sodi v krog »bolnikov«, opazirajo strokovnjaki. Zadevo se otežuje ogroženo kljubovanje osumljencev, ki brez izjeme zanikajo obtožbe o »vragu v duši« in ki so ponavadi trdno prepričani v neoporečnost lastnih voznikov kvalitet.

11 oseb (1 odstotek), »dobro« 106

oseb (10 odstotkov), »poprečno«

580 oseb (55 odstotkov) in »slabo«

363 oseb (34 odstotkov). Nočemo delati varljivih primerjav, vendar bržkone ne bomo dosti pogrešili, ako zapisemo, da bi podobna akcija pri nas razkrila sorodno, če ne se vzne-

mirljive stanje.

In kakšne so osnovne značilnosti prvovrstnega voznika?

Predvsem gre za uravnoteženega, preračunljivega in hladnokrvnega človeka v solidni fizični kondiciji, brez telesnih okvar, ki ga odlikujejo izborni refleksi in sposobnost bliskovitega presojava na nenadnih situacijah. Nikdar ne vrti volana avtomatično, odstotno, premlevajoč v glavi, recimo, tekoče službene probleme. Vedno je »pri stvari«, vedno pozorno motri dogajanja na cestišču in okrog njega. Ima izrazito razvit smisel za presojo hitrosti in razdalj, obenem pa do obistu pozna zmogljivosti svojega avtomobila. Prilagodi se vsakršnim razmeram in bo zmeraj, bodisi v dežju, snegu ali poledici, bodisi v idealnih vremenskih pogojih, kos nastalim okoliščinam. V kočljivih trenutkih običajno izbere najboljši možen izhod. Dasi vozi v skladu z običimi pravili, so zanj subjektivne meje dovoljenega postavljanja razmeroma visoko; zgoditi se, da nehoti krši predpise, prikrojene najširšemu krogu udeležencev v prometu, in tvega kazen — čeprav zlepa ne storii napake in čeprav je le zelo redko soudelen v nezgodah.

Naslednjo skupino, skupino solidnih, dobrih voznikov, tvorijo preka-

jeni mački, vzorni tehničarji in poznavalci cestnih zank, ki nemara samo spričo odsotnosti določenih prirojenih lastnosti ne dosegajo nivoja spretnejših kolegov.

No, tudi v najštevilnejšem »srednjem« razredu bi našli dovolj mojstrov. A žal so neredko žrtve nihanj, izvirajočih iz sprememb razpoloženja, kakršnim smo sicer podvrženi vsi smrtniki. Razpoloženjske spremembe pa v 80 odstotkih pravimo spremljata raztresenost in padec koncentracije, dva zekleta sovražnika varnosti, škodljiva nič manj kakor alkohol, huda utrujenost ali narkotiki. Poprečnež naj bi torej vozili pasivno, zadržano, strogo upoštevajoč opozorilne tabele in ozname. Vnaprej naj bi se ogibali možnim zapletom, ki jim bodo v normalnih okoliščinah brzko ne zlakla dorasli, medtem ko v stanju otopelosti in miselnih odsotnosti utegnijo ukrepati prepozno ali narobe.

O slabih voznikih ne bomo izgubili besed. Ni jih težko prepoznavati, saj so skoraj zmeraj tvorci in zastavonoče kilometrskih kolon ob nedeljskih konicah. Čez previdnost jo ni, govorijo, prilepljeni k vetrobranskemu steklu. Potujejo v tretji prestavi, dvajset kilometrov počasneje kot je dovoljeno, in niti ne opazijo, da merijo asfalt zdaj ob skrajnem desnem robu cestišča, zdaj spet ob razpolovni srednji črti. Kadars prehajajo počasen tovornjak, jih obliva cilj, so kakor ožeta cunja.

Končajmo zdaj. Če smo koga prisili v tuhtanje, je namen gornjega prispevka dosežen. In če bo ameriško »odkritje« komurkoli odplo oči, smo opravili pomembno delo. I.G.

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled

razpisuje za sredo, 30. oktobra 1974, ob 12. uri na dvorišču podjetja Bled, Kajuhova 1

javno licitacijo za prodajo naslednjih rabiljenih šivalnih strojev

- šivalni stroj model LBH — 761, izklicna cena 40.425 din
- šivalni stroj model LBH — 762, izklicna cena 46.250 din
- 2 šivalni stroji model DWK — 822 FMK / 32, izklicna cena za posamezni stroj 32.288 din.

Predstavniki podjetja morajo predložiti pooblastila. Za enako ponudeno ceno ima prednost družbeni sektor.

ULJANIK

PRENOSNI TRANSFORMATOR ZA VARJENJE

TBH 140 Bantam

Za varjenje kosov tanke pločevine ali za njen obdelavo je najidealnejše orodje BANTAM transformator: ker tehta le 20 kg, je zelo primeren za delo v delavnici ali na potovanju. Z njim lahko varite navadno mehko jeklo, nerjaveča jekla in jekla, ki so odporna proti kislinskim. Moč je variti litlo železo ali obnoviti izrabljene površine z elektrodrami za trdo varjenje. Stroj je možno priključiti na enofazni priključek 220 ali 380 V.

Za BANTAM velja garancija leto dni. Če se pokvari v garancijskem roku, bo kupec dobil v zameno nov aparat. Če pa se stroj pokvari po garancijski dobi, lahko kupec BANTAM zamenja za novega — po zelo nizki ceni.

Brodogradilište, tvornica dizel motora i tvornica električnih strojeva i uredaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

mali oglasi • mali oglasi

prodam

VELIKOCVETNE KRIZANTEME, več lepih sort, dobite pri Gomziju, Podbrezje 58. 31. oktobra od 7. do 19. ure in 1. novembra od 7. do 14. ure, bo razprodaja krizantem po ceni od 5 do 10 din. 6326

Prodam odlično ohranjeno SPALNICO z živnicami in prečiščena HLADILNIKA za zastavo 750. Naslov v oglasnem oddelku. 6681

Prodam opremo dveh SAMSKEH SOB. Oglej v nedeljo od 10. do 16. ure. Polak, Partizanska 6, 64000 Kranj 6745

Prodam 170 kg težkega PRAŠIČA. Lahovče 26, Cerkle 6774

RAZPRODAJA eno leto starih KOKOSI — nesnič v Strahinju 38, Naklo 6775

Prodam KRAVO tik pred telitvijo. Stare, Tatinec 6, Preddvor 6776

Prodam 4 kub. m GRADBENE-GA LESA in 12 kv. m »VENECI-JANERJA«. Šmud, Groharjevo naselje 12, Škofja Loka 6777

Prodam ŽREBETA, 5 mesecov starega, ali menjam za mlado, jalovo KRAVC. Naslov v oglasnem oddelku. 6778

Prodam malo rabljeno litoželezno PEČ za centralno kurjavo, 35.000 kalorij. Eržen, Gorenja vas 94 nad Škofjo Loko 6779

Prodam KRAVO po izbiri. Eržen, Pšev 7, Kranj 6780

KRAVA, po četrttem teletu, ugodno naprodaj. Voglje 59, Šenčur 6781

Prodam suhe BOROVE PLOHE. Visoko 40 6782

Prodam ruski POVEČEVALNIK za slike tip YTA-5 z dodatno opremo za 600 din. Jeretina, Begunjska 8, Kranj 6783

Prodam PRAŠICA za zakol, težkega 200 kg. Prebačevo 3, Kranj 6784

Prodam ZIMSKA JABOLKA in sladki MOŠT. Vehovec, Rupa 16, Kranj 6785

Prodam na obroke komplet SPALNICO s knjižno omaro, tekači,

Težja vozila prek Jeprce

Zaradi gradnje novega mostu v Žabnici veljajo na tem cestnem odseku posebni predpisi. Predstavniki prometnih organov, Cestnega podjetja Kranj in občinske skupščine Kranj so se dogovorili, da je obvoz, ki je urejen v Žabnici, dovoljen samo za osebna vozila. Težja vozila, ki so namenjena iz Kranja v Škofjo Loko ali obratno, pa morajo prek Jeprce.

Akademija v počastitev planinske obletnice

Planinsko društvo Kranj bo organiziralo v petek, 8. novembra, ob 20.15 v dvorani kina Center v Kranju slavnostno akademijo v počastitev 75. obletnice planinstva v Kranju. Na akademiji bodo med drugim sodelovali gledališki igralci in Slovenski oktet. Vstopnice za prireditev prodajajo od jutri dalje v pisarni Planinskega društva, 8. novembra pa bodo na voljo v blagajni kina Center. -jk

Angela Štrouš iz Stare Fužine že devetindvajset let oskrbuje Vodnikov dom na Velem polju. V zadnjih dneh je imela v gosteh člane državne predstavnice v smučarskih tekih. V nedeljo jo je z zasneženega Velega polja prepeljal domov v dolino helikopter UJV. Seveda se bo Angela spomladi, že tridesetič, vrnila v Vodnikov dom. (jg) — Foto: E. Šelhaus

gospodinjstvu. Nudim možnost večnega šolanja. Naslov v oglasnem oddelku 6799

Kupim novejše STANOVANJE. Naslov v oglasnem oddelku 6800

Ogrevalo SOBO v Kranju ali v okolici išče mlad fant. Ponudbe pod »Pošten« 6801

GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici kupim. Ponudbe pod »Gotovina« 6802

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Pogačar, Studenčice 7, Lesce 6788

Prodam rabljeno, kombinirano PEČ za kopalnico, ŠTEDILNIK na trdo gorivo gorenje in LONČENO KAVC PEČ. Senčur, Štefetova 25 6789

Prodam CIRKULAR z diesel motorjem 7 — 11 KM na prikolicu za avto. Toman Silvester, Ljubljanska 5, Radovljica 6790

SPALNICO, orehov furnir, dobro ohranjeno, in GRELEC za kamin na motorni petrolej poceni prodam. Ogled vsak dan od 11. do 16. ure. Subarevič, Kranj, Oldhamska 1/IV 6791

vozila

Prodam FIAT 1300 KARAVAN. Štilec Janez, Cegelnica 38, Naklo 6699

Prodam osebni avto FIAT 124, letnik 1970. Naslov: Dolinar Jože, Cesta na Klanec 26 D, Kranj, telefon 21-378 6703

Prodam FIAT 750, letnik 1965. Višoko 5, Šenčur 6705

Ugodno prodam FIAT 850, komibus, registriran do 1. 9. 1975, tudi na ček. Oglasite se na tel. 60-801 6710

Prodam AMI BREAK 6 (motor AMI 8), 1969, 90.000 km, novo lakinan. Telefon 60-079 6792

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966. Kranj, Reginčeva 17 6793

Prodam FIAT SPORT COUPE 2300 in KUPERSBUSCH štedilnik. Zalaznik Janez, Studeno 21, Železniki 6794

Prodam VW, letnik 1962. Drulovka 46 6795

Prodam OPEL REKORD 1700, letnik 1962 ali zamenjam za zastavo 750. Toman Stanislav, Ljubljanska 5, Radovljica 6796

stanovanja

V Kranju oddam opremljeno trošobno STANOVANJE s centralno kurjavo za dobo dveh let. Naslov v oglasnem oddelku 6715

Sestri, uslužbenki iščeta SOBO s kopalnico v Kranju. Ponudbe pod »Nujno« 6797

Oddam SOBO s kopalnico v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 6798

Mladč dekle od 17—20 let sprejemam na STANOVANJE za pomoč v

pozimi toplo poleti hladno v hišah s perlit ometom

perlit

dobite v naši maloprodaji in vseh trgovinah z grad. materialom

 TERMİKA

posesti

Prodam BRIVSKI LOKAL z inventarjem v Šenčurju, primeren tudi za drugo obrt, za 45.000 din. Osojnik Stefan, Šenčur, Gasilska 3 6719

Prodam GOŽD — 10 ha. Ponudbe pod »KO Železniki« 6720

Prodam GARAŽO pri Pekarni, najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Garaža« 6721

Kupim HIŠO ali manjšo KMETIJO v Poljanski dolini. Ponudbe poslati pod šifro »Poljanska dolina« 6722

Kjerkoli na Gorenjskem kupim ali vzamem v najem na deželi staro HIŠO, vseljivo ali delno vseljivo. Ponudbe pod »Gotovina« 6723

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-610 ali pišite, pridem na dom. 4733

NOVI PLESNI TEČAJI V DELAVSKEM DOMU KRANJ. 2. novembra sobotni NADALJEVALNI ob 18.30 oziroma ZAČETNIŠKI ob 19. ur. 3. novembra ob 9. uri dopoljan NEDELJSKI ZAČETNIŠKI TEČAJ. 6725

Popravljam HLADILNIKE vseh vrst, znak, izven garancije. Oglasite se na tel. 60-801. KRŽIŠNIK JANEZ, Škofja Loka, Frankovo naselje 70 6726

Obveščam cenjene stranke, da sem se preselil v novo DELAVNICO AVTOKLEPARSTVO KOŠIR, Hotelež 6803

ostalo

Na Blatnici prepovedujem vsako vožnjo z vozili širšega tira nad 1,50 m osne širine. Neupravičenim pa je vožnja sploh prepovedana. Langus Jakob, Peračica 5, Brezje 6804

Graditelji!

Kmetijsko živilski kombinat Kranj TOZD Komercialni servis Kranj

Obvešča vse graditelje, da prodajamo v skladišču gradbenega materiala Hrastje po ugodnih cenah:

- stavbno pohištvo
- parket
- betonske mešalce L 100
- cement

Izkoristite ugoden nakup!

Informacije dobite na tel. št. 21-611

Potrošniki Gorenjske!

Že veste, da je Mercator, TOZD Preskrba Tržič odprla v Kranju na Gorenjskem sejmu v hali C stalni razstavni prodajni prostor za prodajo:

vseh vrst pohištva strojev za gospodinjstvo lestencev in preprog

Konkurenčne cene, prodaja na potrošniška posojila ter brezplačna dostava na dom. Razstavno-prodajni prostor Mercatorja v Kranju je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

Kmetijsko živilski kombinat Kranj TOZD Komercialni servis — enota Agromehanika Cesta JLA 1, tel. 24-778, 23-485

Priljubljene male hribovite in vinogradniške traktorje PASQUALI — TOMO VINKOVIC vam nudimo do 25. decembra 1974 na kredit.

Udeležba po dogovoru od 30 do 50 %, ostalo kredit od 18 do 24 mesecev. Kreditira se tudi vse priključke.

Rezervne dele za te traktorje dobite v naši trgovini v Kranju na Koroški c. št. 25, tel. št. 24-786, lahko pa naročite rezervne dele pismeno z označbo kataloške številke, nakar vam jih pošljemo po pošti najkasneje v dveh dneh.

Iz lastnega proizvodnega programa vam nudimo na kredit pod gornjimi pogoji:
 — izkopalnike krompirja
 — škropilnice 200, 300 in 500 litrov (40 atm. pritiska)
 — kultivatorje z drobilci
 — polavtomatske sadilnike za krompir.

Na kredit tudi lahko kupite vse ostale priključke in traktorje URUS, DEUTZ itd.

Na podlagi Pravilnika o gospodarjenju in razpolaganju z združenimi sredstvi za usmerjeno in organizirano stanovanjsko gradnjo v občini Kranj razpisuje samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj — enota za graditev po sklepu 3. seje enote z dne 28. 10. 1974

r a z p i s
za dodelitev posojil delavcem, ki dograjejo individualne stanovanjske hiše.

I. NAMEN POSOJILA

- Posojila so razpisana iz dela sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela pri podružnici Ljubljanske banke — PE Kranj v letu 1975, in sicer do skupne višine 12,000.000 dinarjev.
- Razpisa se lahko udeležijo delavci tistih organizacij združenega dela, ki združujejo del stanovanjskih sredstev po samoupravnem sporazumu ali Odloku skupščine občine Kranj.
 - če dograjejo svoje stanovanjske hiše na območju občine Kranj
 - če dograjejo svoje stanovanjske hiše na območju izven občine Kranj, vendar na območju občine, kjer ima TOZD ali obrat, kjer je delavec zaposlen, svoj sedež, ter izpolnjuje splošne in posebne razpisne pogoje.
- Razpisa se morejo udeležiti le delavci, katerim njih temeljne organizacije združenega dela dajo soglasje za odobritev posoja.
- Za stanovanjske objekte, za katere je bilo že odobreno posojilo po razpisu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj v letu 1973, ni možno ponovno zaprositi za posojilo, ne glede na to, kdo od družinskih članov je najel posojilo.

II. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

- Zahetve za posojilo bo zbirala Ljubljanska banka — podružnica Kranj — poslovna enota Kranj, Cesta JLA 4, neposredno od prisilcev na predpisanih obrazcih najkasneje do 2. 12. 1974.
- Prisilci lahko dobijo posojilo le za dograditev hiš, ki so že zgrajene do vključno 3. gradbeni faze in bodo s posojilom usposobili hišo za vselitev najkasneje do 31. 12. 1976.
- Znesek posameznega posojila more biti najmanj 10.000 din in največ 100.000 din. Upravičenci bodo posojilo lahko uporabljali od 15. 3. 1975 dalje.
- Za en objekt (stan. hišo) lahko najame posojilo tudi več družinskih članov, ki izpolnjujejo pogoje razpisa. V tem primeru skupno zaprošena posojila ne morejo presegati 100.000 din.
- Posojiljemalc, ki imajo za gradnjo svoje hiše že odobrena ali porabljenia posojila iz družbenih sredstev, morejo dobiti posojila po tem razpisu le toliko, da vsa posojila skupaj z zaprošenim ne presegajo 150.000 din.
- Obrestna mera za posojilo je 2,5 %. Po preteku 10 let od pričetka plačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča na 4,5 %. Najdaljša odplačilna doba sme biti 20 let.
- Posojila lahko dobijo le kreditno sposobni prisilci.

III. POSEBNI RAZPISNI POGOJI

Posojiljemalc lahko dobijo posojilo le, če se zavežejo:

- Da se odplačilna doba za posojilo izračunava na osnovi mesečnega obroka za vračanje posojila. Mesečni obrok se izračuna od povprečnega OD posojiljemalca, in sicer tako, da skupna obremenitev posojiljemalca po že odobrenih posojilih in zaprošenih posojilih pri:

OD do 2.500,00 din	znaša 20 %
OD od 2.501,00 do 3.500,00 din	znaša 25 %
OD od 3.501,00 dalje	znaša 30 %

Kratkoročne obveznosti z vračilom do 2 let se ne upoštevajo.
- da bodo po petih letih prilagodili mesečni obrok za odplačilo posojila na osnovi takratnega OD, nato pa bodo prilagajali odplačevanje na enak način vsaki naslednji dve leti.
- da bodo s prejetim posojilom usposobili objekt za vselitev in predložili vselitveno dovoljenje do 31. 12. 1976.

V primeru, da posojiljemalec ne predloži vselitvenega dovoljenja do 31. 12. 1976, se za čas prekoračitve zaračunajo 12 % obresti.

- da bodo takoj po dograditvi izpraznili dosedanje najemno družbeno stanovanje (če tako stanovanje zaseda) in se vselili v dograjeno stanovanjsko hišo.

DOKUMENTACIJA

Udeleženci natečaja morajo k zahtevkom za posojila in izjavam organizacij predložiti:

- overjeni prepis ali fotokopijo gradbenega dovoljenja
- zemljiškognižni izpis, izdan od 15. 10. 1974 dalje
- potrdilo o višini povprečnega osebnega dohodka zadnjih 6 mesecev.

Vsi dokumenti se morajo glasiti na ime prisilca ali zakonca.

**gozdno
gospodarstvo
bled**

razpisuje javno dražbo
za prodajo

več rabljenih
motornih žag
znamke STIHL

Prodaja bo v ponedeljek,
4. novembra 1974, ob 8. uri
pri Gozdnem obratu Bo-
hinjska Bistrica in v torek,
5. novembra 1974, v Trans-
portnem obratu v Sp. Gor-
jah.

**TUDI V KRANJU
DIABETIČNA
HRANA**
ZIVILA
globus

CENTRAL

Ozimnico priznane tovarne Eta iz Kamnika
vam nudimo po tovarniški ceni v samopostrežni
trgovini Delikatesa v Kranju na Maistrovem
trgu 11.

nesreča

Izsiljevanje prednosti

V petek, 25. oktobra, popoldne se je na Alpski cesti v Lescah pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik kolesa z motorjem Marko Stolnik (roj. 1949) iz Lesc je vozil proti Radovljici, ko je v križišču z neprednostno cesto nenadoma z desne strani pripeljal preden voznik osebnega avtomobila Alojz Pretnar (roj. 1940) z Zasipa pri Bledu. Voznik Stolnikar se je zaletel v avtomobil in se ranil.

Neprimerna hitrost

V petek, 25. oktobra, ob 18.15 se je na cesti Ste Marie aux Mines v Tržiču pripetila prometna nezgoda. Voznik pony ekspreza Borut Arnež (roj. 1957) iz Tržiča je peljal proti Tržiču. V ostrem levem ovinku pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, izgubil je ravnotežje in padel. Z zlomljeno nogo so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Zapeljal s ceste

Na cesti drugega reda med Škofjo Loko in Železniki se je v petek, 25. oktobra, ob 23.40 pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Venčeslav Ambrožič (roj. 1937) iz Železnikov je vozil proti Škofje Loke proti Železnikom. V ostrem preglednem ovinku v Dolenji vasi pa je njegov avtomobil zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v desno pod cesto, kjer se je ustavil ob drevesa. V nesreči je bil voznik Ambrožič huje ranjen in se zdravi v ljubljanski bolnišnici. Škode na avtomobilu je za 40.000 din.

Izsiljevanje prednosti

Na cesti drugega reda med Škofjo Loko in Železniki se je v petek, 25. oktobra, ob 23.40 pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Vozelj (roj. 1946) iz Kranja je vozil proti novi obvoznici in je v križišču zavijal levo proti Laborom. Ni se prepričal, če je prednostna cesta prosta, in je zapeljal nanjo prav tedaj, ko je mimo vozil voznik osebnega avtomobila Viljem Stare (roj. 1949) iz Kranja. Ceprav je voznik Stare zaviral, trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica v Staretovem avtomobilu Stanka Stare.

Vozil po levi

V nedeljo, 27. oktobra, nekaj po 13. uri se je na cesti drugega reda v Tupaličah pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Tičar (roj. 1930) iz Kranja je vozil proti Jezerskemu. V Tupaličah je zapeljal ob desni rob ceste tik pred nepreglednim ovinkom, ko pa je pripeljal iz ovinka, mu je po njegovih desni polovici ceste pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila Romano Grigorovič (roj. 1938) iz Kranja in trčil vanj. V nesreči je bil hudo ranjen voznik Tičar, njegova žena pa lažje.

L. M.

Zahvala

Ob boleči izgubi našega ljubljene sina, brata in bratrance

Janka Nograška

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sostanovalcem, sosedom ter znancem za poklonjeno mu cvetje. Hvala za vsa pismo in ustno izrečena sožalja. Prisrčna zahvala Tovarni konfekcije Triglav Kranj za podeljeno denarno pomoč in poklonjeno cvetje. Iskrena zahvala č. duhovščini za cerkveni obred in poslovilne besede. Posebna zahvala družini Malec in Šifler za nesebično pomoč. Prisrčna zahvala pevcem in godbenikom za prelepé žalostinke.

POSEBNA ZAHVALA ŠPORTNEMU DRUŠTVU »SAVA« KRANJ IN NJEGOVIM SOIGRALCEM – ROKOMETASSEM ZA NESEBIČNO POMOC.

Se enkrat vsem in vsakomur posebej, ki ste čutili z nami, iskrena hvala.

Zalujoči: mama Francka, oče Janko, brat Igor ter drugo sorodstvo.

Ljubljana, Preska, Hrastnik, Jesenice, Javornik, Škofja Loka, Radenci, Kranj, 25. oktobra 1974

Zahvala

Ob bridki in boleči izgubi naše ljube mame, babice, prababice in sestre

Frančiške Kalan

Precirkove mame iz Voklega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so darovali vence in cvetje in nam izrekli sožalje, ter vsem, ki so počastili njen spomin in ga v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom Mariji in Jožetu Mohar, Francu Juvanu, Janezu Štefetu, Alojzu Čebašku, Pavlu Vehovec, Ivanki in Andreju Kalan, Poldi Alič, Mariji Jenkole in Rezki Kožuh ter vsem ostalim, ki so v teh težkih urah stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni tudi kolektivu Creina Kranj, Živila Kranj, sodelavcem Tekstilindusa tkalnice II, predlinice II, sodelavkam vzdrževalnega obrata I, sodelavcem K. K. in U. U. tovarne Sava Kranj.

Hvala tudi č. gospodu iz Vogelj in Šenčurja za opravljeni obred.

Se enkrat vsem najlepša hvala!

Zalujoči: hčerke Helena, Francka, Micka, Angela, Milka, Pavla, Tončka in Vida z družinami ter si novi Stane, Franci in Peter z družinami

Voklo, 28. oktobra 1974

Zahvala

Ob bridki in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

Franca Čimžarja

iz Britofa št. 199

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so darovali vence in cvetje in nam izrekli sožalje, ter vsem, ki so počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom Golič za lajšanje bolečin z dravstvenemu in streñemu osebju oddelka za intenzivno nego bolnice Golič za lajšanje bolečin med njegovim hudo bolezni. Iskrena hvala Hafnerju Franciju za vsestransko pomoč v težkih trenutkih gospodu kaplanu za opravljeni pogrebni obred. Iskreno smo hvaležni tudi pevcom iz Britofa, Prešernovemu pevskemu zboru iz Kranja za odpete žalostinke, govorniku Kuharju in Anžiču za besede ob odprttem grobu, kakor tudi zvonarjem. Zahvaljujemo se kolektivom Sava Kranj, Mladi rod Kranj, delavcem mizarstva Hafner za izkazano pozornost.

Zalujoči: žena Cilka, sin Franci in sestre Helena, Tilka in Cilka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Britof, 27. oktobra 1974

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljubljene sestre, tete, svakinje

**Ivanke Mohar
roj. Slabe**

se zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem ter sostanovalcem za poklonjeno cvetje. Posebno se zahvaljujem dr. Hriberniku za ves njegov dolgoletni trud. Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti in ji izkazali zadnjo čast.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sestra Roza v imenu vseh sorodnikov

Kranj, 28. oktobra 1974

Poudarek množičnosti

Temelj uspešnega razvoja telesne kulture so samoupravni odnosi — Na Jesenicah zaradi zanimanja in možnosti največ poudarka smučanju in drsanju ter plavanju — Delitev sredstev TTKS na podlagi uresničenih programov

Na zadnji, tretji skupščini temeljne telesne kulturne skupnosti Jesenice, je dejal predsednik Franc Taler: »Dokončno smo se dogovorili in razrešili nekaj vprašanj, o katerih so imeli nekateri še nejasne predstave. V posameznih organizacijah se v tem razmeroma kratkom času od ustavnitve niso še povsem prilagodili novemu sistemu, zato smo obravnavali nekatera vsebinska vprašanja. Predvsem smo se zavzeli tudi za to, da le in samo na podlagi predloženih programov delimo sredstva. Vsekakor smo in bomo poleg financiranja programov organizacij stimulirali tudi take športne oziroma telesno kulturne dejavnosti, ki so bodisi enkratne ali večkratne, seveda že bomo pri tem ugotovili njihov resnični vzgojni namen in cilj.«

Zaživel SK Študent

Novaustanovljeni smučarski klub Študent Kranj bo odprt za vse ljubitelje rekreacijskega smučanja v kranjski občini, je bilo podprt v uvodnem govoru ustavnovnega občnega zbora SKŠ Kranj.

Smučarski klub Študent bo rekreativno športna organizacija, ki bo skrbela za množično smučarsko dejavnost ter bo samostojna organizacija, ki je včlanjena v Smučarsko zvezo Slovenije.

Ze ustanovni občni zbor je pokazal, da sta pobudnika zboru — Študentski servis in občinski komite Zveze socialistične mladine Slovenije — imela srečno roko, saj je bila udeležba nad pričakovanjem. Na njem se je zbral kar 80 ljubiteljev te zdrave zimske športne rekreacije.

Kot je bilo uvodoma rečeno bo na novo ustanovljeni klub skrbel za množično rekreativno alpsko smučanje in smučarske teke. Prirejali bodo izlete, razna tekmovanja, ko pa bodo usposobili še svoj vaditeljski in učiteljski smučarski kader, bodo pričeli tudi s smučarsko šolo. Edini problem, ki jih na začetku tare, je prav v pomanjkanju vaditeljskega kadra. Vso podporo pri tem so dobili pri SK Triglav in pri zboru smučarskih trenerjev, učiteljev in vaditeljev. Leto bo že decembra organizator tečaja za vaditelje in učitelje, ki se ga bodo udeležili tudi člani SKŠ Kranj. Prepričani so, da bo klub lahko zaživel le, če bodo v svojih vrstah imeli dovolj svojega dobrega strokovnega kadra. Le tako bodo lahko uspešno organizirali začetniške in nadaljevalne smučarske tečaje.

Ce so lahko zadovoljni z udeležbo na prvem zboru z nekaterimi delovnimi organizacijami v kranjski občini (vabljene so bile vse), pa tega ne morejo trditi za druge ter za najvišji telesnokulturni organ v občini TTKS Kranj. Prav TTKS je pokazala mačehovski odnos, saj se zborna ni udeležil niti njihov predstavnik.

Tudi to jih ni potrlo, saj kot sami pravijo, je najpomembnejše, da je klub zaživel in da se je pokazalo, da zanj je zanimanje in ne nazadnje, da se bo pričelo delati. Prvi upravni odbor, ki mu predseduje Dragom Martinjak, pomagajo pa še Boris Miklavčič, Igor Bizjak, Barbara Sajovic, Barbara Cerin, Peter Beton, Rafael Gartner in Stane Mihalič ter Andrej Pogačar, si je zadal nalogu, da se z vso prizadovnostjo loti dela in da izpelje vse zadane si naloge na zadovoljstvo vseh.

In se to. Klubski sestanki bodo od 11. novembra naprej vsak četrtek ob 19. uri v prostorih Študentskega servisa Kranj, Kebetova 9 (vrtec Janina). Tu bodo vpisovali tudi svoje nove člane. Članarina je le 20, medtem ko bodo podporni člani morali odsteti 50 dinarjev.

D. Humer

Sicer pa delimo sredstva telesnim organizacijam namensko za kadre in za vzdrževanje objektov, odvisno od predloženih programov. V jeseniški telesni kulturi je 27 društva z 52 organizacijami — klubi. Prednost pa bomo nedvomno dajali množičnemu smučanju, razvoju drsanja, kajti za ta dva športa je na Jesenicah največje zanimanje, obenem pa imamo za ta dva športa tudi največ možnosti, čeprav še vedno ne idealnih.

REKREACIJSKA DEJAVNOST

Tako kot smo se domenili že v naših programskih izhodiščih, ki smo jih sprejeli, bomo dosledno skrbeli za rekreacijske dejavnosti tam, kjer delovni človek živi in dela: tako v krajevnih skupnostih kot tudi v organizacijah združenega dela. Vsačemu delavcu je treba omogočiti, da koristno preživi prosti čas. Pri krajevnih skupnostih in društvenih TVD Partizan nameravamo zato organizirati stalno rekreacijo.

Naša programska izhodišča vsebujejo tudi gradnjo potrebnih objektov: na Jesenicah nujno potrebujemo pokrit plavalni bazen, naselje Plavž sploh nima nobenega prostora za rekreacijo, nameravamo urediti strelšče v Podmežaklji, smučarski teren v Mojstrani, dograditi športno halo v Podmežaklji ter seveda več drugih športnih igrišč in drugih objektov, ki smo jih zajeli v naš srednjoročni plan razvoja telesne kulture.

PRISPEVEK ZA KOZJANSKO

Na skupščini smo se tudi domenili, da se zaradi tega, ker bomo z novembrovskim prispevkom dobili zadost sredstev, prispevek za decembra ne bo zbiral. Iz sredstev za uresničitev posebnih programov smo namenili tudi 5000 dinarjev za Kozjansko.

Obenem bo najbrž tudi zanimivo, da smo se v gorenjski regiji odločili za financiranje Alpskega letalskega centra v Lescah, in sicer po takem principu, da vsaka TTKS prispeva toliko, kolikor je njenih članov vključenih v Alpski letalski center.

Pri vsem tem pa je pomembno predvsem to, da smo dokončno razčistili odnose v telesni kulturi, da se tudi tu deluje po delegatskem principu. Med drugim smo razčistili probleme o novi vlogi občinske zveze, ki je zdaj postala neko koordinacijsko telo in dobila kvalitetno drug posmen.

D. S.

Občinsko prvenstvo v krosu

Pred dnevi je bilo v Zireh občinsko prvenstvo v krosu za osnovne šole Škofja Loka. Tekmovanja so se udeležile vse osnovne šole, čepljarska šola iz Žirov in poklicna šola za lesno stroko Škofja Loka. Šolska mladina je na tekmovanju dokazala, da so se letos dobro pripravili na zimsko sezono. Najboljši iz občinskega prvenstva se bodo udeležili zaključne prireditve v Ljubljani.

Rezultati — mlajše pionirje: 1. Marija Bešter 2,39, 2. Danica Rant 2,40, 3. Marjeta Vrhunc (vse Železniki) 2,45; **starejše pionirke:** 1. Dragica Benedik (Železniki) 2,33, 2. Rada Žakelj (Žiri) 2,34, 3. Majda Gartner (Železniki) 2,29; **mlajše mladinke:** 1. Majda Šubic (Žiri) 2,25, 2. Mira Demšar (Železniki) 2,29, 3. Lidija Benedikt (ČSIC Žiri) 2,32; **mlajši pionirji:** 1. Drago Krolik 2,27, 2. Zmago Bernik (oba Žiri) 2,30, 3. Janez Lušina (Železniki) 2,31; **starejši pionirji:** 1. Tomaž Thaler (Železniki) 2,35, 2. Jože Širer (G. vas) 3,37, 3. Janko Rejc (Žiri) 3,38; **mlajši mladinci:** 1. Miran Vrhunc 3,26, 2. Vilko Berce (oba Železniki) 3,28, 3. Pavle Jereb (Trata) 3,30. D. Erznožnik

Tudi to jih ni potrlo, saj kot sami pravijo, je najpomembnejše, da je klub zaživel in da se je pokazalo, da zanj je zanimanje in ne nazadnje, da se bo pričelo delati. Prvi upravni odbor, ki mu predseduje Dragom Martinjak, pomagajo pa še Boris Miklavčič, Igor Bizjak, Barbara Sajovic, Barbara Cerin, Peter Beton, Rafael Gartner in Stane Mihalič ter Andrej Pogačar, si je zadal nalogu, da se z vso prizadovnostjo loti dela in da izpelje vse zadane si naloge na zadovoljstvo vseh.

In se to. Klubski sestanki bodo od 11. novembra naprej vsak četrtek ob 19. uri v prostorih Študentskega servisa Kranj, Kebetova 9 (vrtec Janina). Tu bodo vpisovali tudi svoje nove člane. Članarina je le 20, medtem ko bodo podporni člani morali odsteti 50 dinarjev.

D. Humer

Delovne komisije

Pri TTKS Kranj že več let uspešno delujejo komisije za kegljanje, rokomet, košarko, namizni tenis, smučanje, atletiko in zbor atletskih sodnikov, komisija zebra smučarskih trenerjev, učiteljev in vaditeljev smučanja, komisija za nogomet, pred dnevi pa so ustanovili še komisijo za vaterpolo, ki ji predseduje Peter Didić.

Namen teh komisij je, da so organizatorice raznih sindikalnih, rekreacijskih in drugih športnih tekmovanj v občini in da skrbe za čim boljšo povezavo med klubni ter popularizacijo športa v občini.

Tako bo komisija za kegljanje že v prvi polovici novembra organizatorica znamivega tekmovanja. Na štirih kegljiščih v občini naj bi se pomerile namreč šestčlanske moške in tričlanske ženske ekipe krajenvih skupnosti občine Kranj. Vsaka krajevna skupnost lahko prijavi neomejeno število ekip, prijavijo pa se lahko do 31. oktobra pismeno na TTKS Kranj p. p. 35 ali na telefon 23-847 (Čadež). Najboljše ekipe se bodo za naslov najboljšega pomerile še v finalu 29. novembra. -dh

gorenjska nogometna liga

Šenčur prevzel vodstvo

V 10. kolu nogometnega prvenstva v gorenjski ligi je prišlo do sprememb na vrhu lestvice. Vodeči Korotan je spet doživel poraz, tekma med Šenčurjem in Bledom pa ni dala zmagovalca, Bohinj je na nevrstni igrišču zabeležil zmago, prav tako pa tudi Britof. Rezultati:

SENČUR : BLED 3:3

Tekma je bila tipično prvenstvena. Domači so prišli v vodstvo po avtogolu. Rezultat ustrezal poteku dogodkov na igrišču. Sodil je Mihelčič iz Kranja.

MEDVODE : KOROTAN 4:1

Kranjčani so nastopili oslabljeni v Medvodah. Korotan ima tri kaznovane igralce, trije pa so v suspenzu. Tako domačini niso imeli težkega dela in so goste prepirčljivo premagali. Sodil je Božnar iz Škofje Loke.

BRITOF : LESCE 6:0

Obračun zadnjih dveh na lestvici se je končal z izdatno zmago igralcev iz Britofa. Gostje so nastopili le z 10 igralci in so se v glavnem le brancili. Sodil je Mesec iz Kranja.

PRIMSKOVO : JESENICE 3:3

Kondicijsko bolje pripravljeni Jesenčani so tokrat presenetili domačine. Primskovo je v 1. polčasu vodilo s 3:1. V nadaljevanju pa je gostom uspelo s požrtvovalno igro rezultat izenačiti. Sodil je Valant iz Kranja.

BOHINJ : PREDDVOR 3:1

Tekma je bila odigrana na Bledu, ker je igrišče v Boh. Bistrici zaprto. Bohinjci so imeli več sreče pri zadetkih, sicer pa je bila igra v glavnem enakovredna. Sodil je Gligora iz Kranja.

ALPES : NAKLO 3:1

V zadnji tekmi jesenskega dela tekmovanja na domačem igrišču je Alpes zanesljivo premagal Naklo. Igrali obe moštvi so se srčno borili. Sodil je Drinovec iz Kranja.

P. Novak

Ustanovni občni zbor SK Študent Kranj je presegel vse pričakovanja, saj se že na prvem zbral kar 80 ljubiteljev zimske rekreacije. Vse kaže, da bo novi klub imel dovolj članstvu, saj je odprt za vse.

I. zvezna hokejska liga

Prvi obračun Jesenčanom

Jesenčni železarji so v Hali Tivoli presentili Olimpijo, saj so ji v lepi igri odvzeli prvi točki. Derby večinski rivalov je pokazal, da so Jesenčani spet starčki, ki s svojo igro navdušujejo svoje privržence. V prvi B ligi je Kranjska gora v Celju premagala domača moštvo, tekma INA : Triglav pa je bila preložena.

OLIMPIJA : JESENICE 0:3

Ljubljana — Hala Tivoli, ZHL Olimpija : Jesenice 0:3 (0:0, 0:2, 0:1), gledalcev 6000, sodnika Hegedűs (Zagreb), G. Ladocki (Subotica).

Strelci za Jesenice: M. Jan, Miklar, Skrjanc po 1.

Jesenice: Knez, M. Žbontar, B.

Jan, R. Razinger, Ščap, Jug, I. Jan, J. Razinger, Poljanšek, Hafner, Smolej, S. Beravs, Miklar, M. Jan, T. Košir, Skrjanc, Eržen, Pristov, F. Žbontar.

Prva zmaga nad starim in večnim nasprotnikom je odprala velike želje po rehabilitaciji, saj so Jesenčani visoko izgubili v Ljubljani za karavanski pokal. Po prvi tretjini sta bila nasprotnika enakovredna, v nadaljevanju pa so gostje s pametno igro v obrambi in napadu kronali svojo premoč, ki so jo pokazali tudi v zadnjem. Točki v Hali Tivoli sta tako še bolj »veliki«, saj sta bili dobljeni na tujem igrišču. Najboljša moža v obeli ekipi sta bila vratarja Knez in Albreht. Prvi je ostal nepremagan, medtem ko je drugi z odlično obrambo svoje moštvo rešil še hujšega poraza.

Lestvica:

Jesenice	2 2 0 0 19: 24
Olimpija	2 1 0 1 11: 5 2
Medveščak	2 1 0 1 6:18 2
Slavija	2 1 0 2 4:15 0

Pari prihodnjega kola: Triglav : Tivoli, INA : Kranjska gora, Celje : Mladost

V nadaljevanju mladinskega državnega prvenstva je lanskoletni državni prvak v pokalnem prvak Kranjska gora v Ljubljani z lahkoto premagala Olimpijo, Tivoli pa Slavijo.

Izida: Olimpija : Kranjska gora 6:12 (4:3, 0:5, 2:4), Slavija : Tivoli 3:12 (3:3, 0:3, 0:6). -dh

Pari prihodnjega kola: Triglav : Tivoli, INA : Kranjska gora, Celje : Mladost

V nadaljevanju mladinskega državnega prvenstva je lanskoletni državni prvak v pokalnem prvak Kranjska gora v Ljubljani z lahkoto premagala Olimpijo, Tivoli pa Slavijo.

Izida: Olimpija : Kranjska gora 6:12 (4:3, 0:5, 2:4), Slavija : Tivoli 3:12 (3:3, 0:3, 0:6). -dh

ODPOJKA — Ob Gorenjcu sta bila uspešna. Bled je v Lipnici osvojil točki z Novim mestom, Jesenčani pa s Koperom.

Izida: Bled : Novo mesto 3:2, Jesenice : Koper 3:1.

Pari prihodnjega kola: Kamnik : Bled, Poljščava : Jesenice.

NAMIZNI TENIS — V prvih dveh kolih I. zvezne namiznoteniske lige — ženske so Triglavanke gostovali v Vojvodini. Po pričakovanju so obo dvoboju izgub

Pred dvema letoma je kranjska podružnica Ljubljanske banke na Gorenjskem v osnovnih šolah začela ustanavljati šolske hranilnice. Najprej so jih ustanovili v petih osnovnih šolah, danes pa jih je že 16. V njih imajo učenci prihranjenih prek 260.000 novih dinarjev. S to obliko varčevanja bodo v prihodnjem še nadaljevali, saj je cilj, da bi čez čas imeli v vsaki osnovni šoli in kasneje tudi v srednji šoli šolsko hranilnico. V kratkem bodo takšni hranilnici ustanovili v gimnaziji in ekonomski srednji šoli v Kranju. Pri tem pa je pomembno, da šolske hranilnice ne pomenijo zgolj varčevanje, marveč predvsem vzgojo najmlajših. O tem so oboširno spregovorili na sobotnem posvetu mentorjev šolskih hranilnic na Bledu.

na pri delu šolskih hranilnic prav vloga mentorja. Njegova skrb mora biti, da se vse skupaj ne vrți zgolj okrog denarja, marveč da spodbuja tudi druge oblike kot so upravljanje, odločanje in usmerjanje prihranjenega denarja. Skratka, pri učencih je treba zbuditi čut odgovornosti. Prav zato bi v prihodnjem moralni to delo drugače vrednotiti kot ga sedaj. Vse izvenšolske dejavnosti so danes pri nas nagrajevane. Delo mentorja v šolski hranilnici pa ni lahko. Mislim, da je to vsaj enakovredna oblika ostalini vzgojnemu dejavnostim, ki je zato ne bi smeli podcenjevati. Treba bi bilo najti skupni jezik z zavodom za šolstvo, temeljno izobraževalno skupnostjo in banko.«

Frane Fister, predsednik sveta mentorjev šolskih hranilnic in ravnatelj osnovne šole Dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici:

»Šola danes ne sme biti sama sebi namen, marveč mora biti v nenehnem stiku z vsakdanjim življenjem. Danes poznamo v osnovnih šolah različne oblike izvenšolske dejavnosti. Ena takšnih, ki je zelo hitro začivila na naši šoli, je tudi šolska hranilnica, ki deluje v okviru pionirskega odreda. Že včasih so učenci pri nas namensko varčevali, odkar pa imamo hranilnico, se je ta dejavnost še bolj razvila. S prihranjenim denarjem sami gospodarijo. Varčujejo za knjige, izlete in podobno. Solska hranilnica, ki si po sedanjih pravilih od obresti na prihranjeni denar prav tako lahko ustvari določen kapital, pa samoupravno odloča o porabi tega denarja. Postaja nekakšna notranja banka, ki pomaga razvijati tudi ostale dejavnosti. Prav zdaj razmišljamo, da bi s sredstvi hranilnice nabavili smučarske čevlje za učence. To bi bilo seveda nekakšno kratkoročno posojilo, ki bi ga z drugimi oblikami dejavnosti potem vrnili. Mislim, da imajo šolske hranilnice še lepo perspektivo, posebno ko bo enkrat steklo celodnevno bivanje otrok v šoli.«

Vera Dulmin, mentorica šolske hranilnice v Kranjski gori:

»Šolske hranilnice postajajo na Gorenjskem že izrazita oblika izvenšolske dejavnosti. Začetek je bil sicer skromen. Vendar z vztajnim delom in zavzetostjo Ljubljanske banke so danes na Gorenjskem od 28 šol šolske hranilnice že na 16 šolah. Seveda je zelo pomembno, da se vse skupaj ne vrți zgolj domena Ljubljanske banke, marveč bi morali vlogo in pomen šolskih hranilnic ovrednotiti v republiškem merilu in jim priznati status dopolnilne vzgoje v šolah.« A. Zalar

Dušan Roblek, šef oddelka za poslovanje z občani pri kranjski podružnici Ljubljanske banke:

»Res je. V šolskih hranilnicah je danes poudarek na vzgoji. Uspehi se že kažejo, saj šolske hranilnice že postajajo tudi službe, ki učence odvračajo od potrate, jih navajajo na vrednotenje denarja in na pametno gospodarjenje. Seveda se srečujemo še vedno z začetnimi težavami. Tako ponekod nimajo ustreznih prostorov, ponekod pa tudi zavzetost za ustanovitev hranilnice ni največja. Mislim, da bi moral zdaj najprej rešiti in tudi ovrednotiti vlogo mentorja. Njegovo delo naj bi bilo enako priznano kot pri drugih vzgojnih oblikah. V banki bomo skušali čimprej navezati stik z zavodom za šolstvo in s temeljnimi izobraževalnimi skupnostmi. Vendar pa mislim, da to ne bi smela biti zgolj domena Ljubljanske banke, marveč bi morali vlogo in pomen šolskih hranilnic ovrednotiti v republiškem merilu in jim priznati status dopolnilne vzgoje v šolah.« A. Zalar

»Šolske hranilnice postajajo na Gorenjskem že izrazita oblika izvenšolske dejavnosti. Začetek je bil sicer skromen. Vendar z vztajnim delom in zavzetostjo Ljubljanske banke so danes na Gorenjskem od 28 šol šolske hranilnice že na 16 šolah. Seveda je zelo pomembno, da se vse skupaj ne vrți zgolj domena Ljubljanske banke, marveč bi morali vlogo in pomen šolskih hranilnic ovrednotiti v republiškem merilu in jim priznati status dopolnilne vzgoje v šolah.« A. Zalar

V Tržiču srečanje gorenjskih turističnih delavcev

Letošnje peto jubilejno srečanje gorenjskih turističnih delavcev je bilo v soboto v Tržiču. Zelo dobro sta ga organizirala Gorenjska turistična zveza in Turistično društvo Tržič, pokroviteljstvo nad srečanjem pa je prevzel predsednik občinske skupščine Tržič Milan Ogris. Udeleženci zebra, skoraj 300 jih je bilo, so se najprej zbrali v dvorani tržiškega kina, kjer jih je pozdravil predstavnik domačega Turističnega društva Mirko Majer. Dejal je, da bodo skušali Tržičani gorenjskim turističnim delavcem pokazati izkušnje pri vključevanju planinstva, lovstva in kulturnih spomenikov v turizem. Tržička občina ima za takšno usmeritev pogoje. Kar 10.700 hektarjev površine občine pokrivajo gozdovi. Lovišča so urejena na dobre 5000 hektarjih, upravlja pa jih Lovske družine Tržič, Kovor in Udenboršt ter Zavod za gojitev divjadi Kozorog iz Kamnika. Pokrovitelj srečanja predsednik občinske skupščine Milan Ogris pa je v pozdravnem govoru poudaril, da občina še nima razvitega turizma, čeprav ima pogoje. Panoga je ob hitro razvijajoči se industriji zaostala. Zborovalce sta pozdravila še predsednik Gorenjske turistične zveze Ciril Ankerst in predsednik TD Tržič Vlado Erjavšek.

Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali instrumentalni trio Karavanke, folklorna skupina Karavanke in bratje Zupan. Poseb-

na pozornost pa je veljala filmom Tržič — biser med gorami in Predsednik Tito na lov v Podljubelju. Predstava slednjega, ki je nastal leta 1967, je bila med prvimi predstavami filma sploh. Tržičani so nato v zgodovinski Kurnikovi hiši podarili slehernemu udeležencu izviren spominik — hranilnik v obliki nogavice, nato pa so jih povabili v muzej, kjer je bila ta dan odprtta razstava lovstva v tržiški občini. Ogleda vred-

na razstava bo odprta dobrih 10 dni, sčasoma pa bo postala stalna.

Družina se je nato preselila v dom družbenih organizacij na Brezjah pri Tržiču. Po obedu, turistične delavce so pogostili s tržiških bržlam, so lovci pokazali lovski krst nato pa je bila v organizaciji Murke iz Lese modna revija modelov Peka, Tria in Oblačila novost. Sledil je kulturni program in družabno srečanje. J. Košnjek

Peto srečanje turističnih delavcev Gorenjske se je začelo v dvorani tržiškega kina, kjer so skoraj 300 udeležencev pozdravili organizatorji in gostitelji — Foto: F. Perdan

Julijske Alpe — simbol prijateljstva treh dežel

Na jubilejnem srečanju v Beljaku so predstavniki furlanjskih, koroških in slovenskih planincev ocenili rezultate desetletnega plodnega sodelovanja

V soboto in nedeljo, 19. in 20. oktobra, je bilo koroško mesto Beljak prizorišče desetega, torej jubilejnega srečanja predstavnikov planinskih organizacij treh dežel: Julijske Krajine, Slovenije in Koroske. 15-članska delegacija Slovencev je vodila predsednik PZS dr. Miha Potočnik.

Kako važno vlogo pripisujejo gostitelji temu trostranskemu sodelovanju, je izpričalo dejstvo, da so se v pripravo svečanega zebra finančno in organizacijsko vključili najvišji zastopniki pokrajinskih in belaških oblasti, med katerimi velja posebej omeniti župana inž. Josefa Rescha. Iz govorov in razprav vseh navzočih je velo prepričanje o nujnosti nadaljnega poglabljanja stikov, kajti ljubitelji gora ne morejo in ne smejo priznavati administrativno postavljenih državnih meja za črto ločnice, ki preprečuje uresničevanje skupnih hotenj in utrjevanje prijateljskih odnosov. Alpe so nedeljiva celota. Ne prenesejo umetnega razkosavanja, saj prebivalce ob njihovem vznožju združujejo v homogen rod, stremec k istemu cilju — k utrjevanju izročil pionirja Julijsa Kugyja, velikega oboževalca planin. Najpomembnejše potrdilo, da je zamisel Maria Lanzarja, Oscarja Soravita, dr. Mihe Potočnika in Hermanna Wiegela, pobudnikov in začetnikov povezave, padla na plodna tla, pa so nedvomno doseđani zavidanja vredni rezultati. Kar poglejmo.

V minulih desetih letih je koroškim, furlanjskim in slovenskim gornikom uspelo z združenimi močmi odpreti vrsto mednarodnih prelazov ter napraviti dostopne številne, že skoraj pozabljeni vrhove; mnogi obiski planincev so postali nekaj običajnega, kar ima pozitivne posledice zlasti pri vzgoji in izobraževanju mladih kadrov; zelo koristna je izmenjava mnenj, izkušenj in načrtov okrog zaščite narave, sistematičnega in enotnega označevanja (markiranja) smeri, urejanja krajinskih parkov itd; sporazumno so uvedli popuste v domovih, kočah in planinskih postojankah; izšla je kopica stfokovnih publikacij, in sicer v treh jezikih, kar tudi navzven potrjuje neštetokrat izražena načela o popolni enakopravnosti ...

A če bi morali izbirati, bi navzlic tehnosti pravkar nanihan oblik usklajevanja prizadovanj dali prednost dvema akcijama: uresničitvi Poti prijateljstva, ki spenja v zaključen krog trikrat 10 vršacev julijskega, karnijskega in koroškega masiva (kot so poudarili udeleženci shoda, jo je doslej prehodilo prek 3000 ljudi!), ter poen-

tenju vloge gorskih reševalnih služb, katerih metode dela lahko rabijo za vzor ostalim. Naši, avstrijski in italijanski reševalci, denimo, se poslužujejo enake tehnike in tehničnih pripomočkov. Pripravljeni so nemudoma posredovati, ne glede na to, kje, kdaj in komu se pripeti nezgoda. Kadar je treba izvesti iskanje ponesrečencev v širšem prostoru, strnejo moči, s čimer povečajo obseg, učinkovitost in

hitrost intervencije. Ne gre pozbiti dodati, da so usluge brezplačne in da je v splošno zadovoljstvo odpravljen kup formalnosti, ki bi utegnile zmanjšati vrednost obetavnih novosti.

Razumevanje in spodbujanje doberih sosedskih odnosov sta, poleg krepitve volje in duha hribolazcev tostran in onstran Karavank oziroma Julijcev, glavni odliki deset let trajajočega podajanja rok čez Alpe. Ne bo napak, ako v zaključku še enkrat poudarimo, da slednje v očeh planincev nikakor niso element razdrževanja, marveč svet, kjer politično spletkarjenje in nacionalna nestrpnost izgublja vsakršen smisel. I. Guzelj

Kritično o predlagani organizaciji turizma

Nova organiziranost slovenskega turizma (interesna skupnost) ne bi smela ohromiti dejavnosti osnovnih turističnih organizacij in zvez ter razvrednotiti dosedanjega dela in vzeti preveč sredstev

V petek zvečer je bila v Tržiču razprtjena seja upravnega in nadzornega odbora Gorenjske turistične zveze, ki so se je udeležili tudi predsedniki in tajniki turističnih društev. Na seji so razpravljali o tezah za organizacijo interesne skupnosti za turizem, ki jih je izdelala Turistična zveza Slovenije, o tezah za oblikovanje družbenega dogovora o ustanovitvi poslovne skupnosti za turistično propagando in turistično prometno informativno dejavnost, ki jih je pripravil komite za turizem SRS ter o tezah za družbeni dogovor o uporabi turistične takse na Gorenjskem.

Člani upravnega in nadzornega odbora ter predstavniki društev so na petkovci sejni menili, da se mora slovenski turizem organizirati na samoupravnih interesnih osnovah kot predvideva ustava, vendar s tem ne bi smelo biti razvrednoteno delo društev in drugih turističnih organizacij, ki imajo največ zaslug za sedanjo raven slovenskega turizma. Prav tako ne bi kazalo zavreči dobrih plati sedanje organizacije turizma. Prav Gorenjska turistična zveza je pri novi organizaciji upoštevala interesno in delegatsko načelo. Za udeležence petkovega sestanka je nerazumljivo, kako sta mogla dokumenta Turistične zvezde Slovenije in komiteja za turizem, čeprav obravnavata enako temo, nastajati ločeno, brez sodelovanja društev, turističnih zvez in turističnih organizacij. Na petkovem sestanku dokonč-

na sodba o predlogih tez ni bila izrečena. Sklenjeno je bilo, da bodo o problematiki razpravljala do konca novembra turistična društva in dopolnila predloge, ki so bili obeh dokumentih že povedani na petkovci seji. S predlogi slovenske turistične zveze in komiteja za turizem ter stališči društev in GTZ bodo seznanili tudi gorenjske medobčinske družbenopolitične organe.

Sprejet je bil predlog družbenega dogovora o uporabi turistične takse. To vprašanje na Gorenjskem ni enotno urejeno. V nekaterih primerih ostaja taksa v celoti ali delno društvo, druge jo poberejo krajevne skupnosti, v posameznih primerih pa upravlja ta denar občina. Po sklepnu petkovce seje naj bi po novem taksa ostajala v celoti društvo, določen odstotek pa bo namenjen organizaciji in delovanju Gorenjske turistične zveze. Zveza bo s tem predlogom seznanila gorenjske občinske skupnine.

J. Košnjek

Naslednja številka bo zaradi praznika izšla v torek, 5. novembra.